The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

WEDNESDAY, JUNE 15, 1960. 48./977. n-rs. TREŠDIEN, 1960. G. 15. JŪNIJĀ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

nas. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdie- „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas telpu.

PĒC VIRSOTŅU KONFERENCES

V. Māsēna ziņojums par apspiesto tautu pārstāvju aktīvitāti Parīzes konferences laikā

Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas latviešu delegācijas sēdē 7. jūnijā delegācijas vadītājs Dr. V. Māsēns sniedza ziņojumu par savu ceļojumu uz Eiropu sakarā ar virsotņu konferenci, pie kam viņš paskaidroja sekojošo.

„Ir dzirdētas domas, vai mums tieši un albāņi pacēla jautājumu par Brīvās Eiropas raidījumu uzsākšanu uz Baltijas valstīm.

Bonnā AEN asamblejas delegāti sarīkojuši pieņemšanu, kurā ieradušies ap 80 personu, to skaitā vairāki parlamenta locekļi, Bonnas pilsētas galva u. c. Sasauktajā preses konferencē ieradās 25 vācu žurnālisti. Dr. V. Māsēns Bonnā apmeklējis ārlietu ministrijas vēstnieku Dukvicu.

Parīzē Māsēns apmeklējis ārlietu ministrijas direktoru Manāku un senātoru ģen. Ganevalu (agrāko militāro atašeju Rīgā). Parīzē Māsēnam vēl bijusi saruna ar Vācijas vēstnieku Dr. Verkmeisteru, ar kuru viņš iepazinies vēl Latvijas neatkarības laikā.

RIETUMI VĒL GRIB RUNĀT AR MASKAVU

Pēc Chruščeva uzstāšanās Parīzē visi domāja, ka nevarētu vairs būt runas par kādām sarunās ar Rietumu valstsvīriem nonās ar Rietumu valstsvīriem noskaidrojies, ka tie tomēr ir gatavi atkal runāt ar Chruščevu, jo kaŗu neviens nevēlas.

TIKŠANĀS AR LATVIEŠU PĀRSTĀVJIEM

Tiekoties ar Eiropas latviešu pārstāvjiem, pārrunāts politiskais stāvoklis, kā arī apskatīti veidi, kā labāk vērst pasaules uzmanību uz faktu, ka Baltijas valstis jau 20 gadu atrodas nebrīvībā.

Ziņojumam sekojošās pārrunās delegācijas loceklis Alfreds Bērziņš jautāja, vai Māsēnam ir kas zināms par Bruno Kalniņa braucienu uz Izraēlu. Kādā vācu laikrakstā Māsēns apzīmēts par Latvijas trimdas valdības galvu. A. Bērziņš domā, ka tas varētu radīt pārpratumus un to vajadzētu atsaukt.

Dr. Māsēns uz to paskaidroja, ka, ierodoties Amsterdamas līdostas uzgaidāmās telpās, viņš izdzirdis latviešu valodu. Kad plegājis runātājiem tuvāk, ieraudzījis divas vecākas sievietes, kas sarunājušās ar Bruno Kalniņu. Sievietes bija tikko ieradušās no Latvijas un atradās ceļā uz Austrāliju, bet Bruno Kalniņš no Stokholmas devās uz Izraēlu, lai piedalītos straptautiskajā sociālistu konferencē. Ir zināms, ka Izraēlā dzīvo ap 500 Latvijas žīdu. Vai Bruno Kalniņš tur pacels arī Baltijas valstu jautājumu, nav zināms. Tikšanās lidostā bijusi neļauša un ļoti īsa, jo drīz bijis jādodas ar lidmašīnu tālāk. Sakarā ar vācu avīzē minēto Latvijas „trimdas valdības galvu", Māsēns paskaidroja, ka par to dabūjis dzirdēt vēlāk un pilnvarojis latviešu delegātus Bonnā to atsaukt.

DZELTENĀS BRIESMAS

Virsotņu konferences priekšvakarā AEN asamblieja iesniedza trīs Rietumu valstu galvām memorandus, ASV ārlietu ministrija uz to atbildēja, ka ASV valdība ir gatava pacelt mūsu jautājumu, ja tam rastos izdevīga situācija. Tas bija mums labvēlīgs solis. Anglijas valdības viedokliis bija tāds, ka nav nozīmes konferencē ierosināt tādus jautājumus, kuŗus konference nevar atrisināt. Apspiestās tautas sākumā lika lielas cerības uz de Gollu, bet tagad noskaidrojies, ka viņš gan ir pret komūnismu, bet domā, ka abi pretējie bloki evolūcijas ceļā tik tālu vieni otram tuvosies, ka pēc zināma laika perioda spēs saprasties, lai kopīgiem spēkiem stātos pretim dzeltenām briesmām. Sadursme starp Krieviju un Ķīnu ir neizbēgama un tādēļ Krievija meklēs Rietumu atbalstu.

Austrumeiropas jautājuma atrisināšanā visvairāk ieinteresēta Rietumvācija. Pēdējā laikā tā ir mainījusi savu taktiku un vairs nepastāv uz Vācijas apvienošanu, bet toties prasa pašnoteikšanās tiesības vācu tautai un arī citām tautām.

EIROPAS PADOME APSPRIEDĪS BALTIJAS VALSTU JAUTĀJUMU

Eiropas padomes konsultātīvās asamblejas sēde notika Strasburgā no 25. — 30. aprīlim — virsotņu konferenci gaidot, kāpēc visi bija ļoti piesardzīgi, lai nesakarsētu atmosfairu. AEN asamblejas delegāti šogad pirmoreiz bija oficiāli ietilpināti novērotāju sarakstā, tā iegūstot pusoficiālu stāvokli. Jau agrāk bija izlemts šinī sēdē nepacelt apspiesto tautu jautājumu. Debatēs ar šo lēmumu neapmierinātību izteica Holandes, Norvēģijas un Īrijas delegāti, pieminot arī Baltijas valstu likteni. Sarunās ar Eiropas padomē nepārstāvēto tautu komisijas priekšsēdi Anglijas parlamenta locekli Kerku mūsu pārstāvji ierosināja, lai komisija notur īpašu sēdi, kurā apspriestu Padomju agresiju Baltijas valstīs. Kerks tam pievienojās un solīja sasaukt šo Baltijas valstīm veltīto sēdi Berlīnē, un sasavus atzinumus komisija tad cels priekšā Eiropas padomes konsultātīvās asamblejas nākošajā sēdē septembrī.

Malja beigās Londonā notika apspriedes ar Brīvās Eiropas komitejas prezidentu Aleksanderu un Rietumeiropas padomdevēju komiteju. Šinīs apspriedēs balsanās jaunam agresijas kaŗam.

EIZENHAUERS TOMĒR BRAUC

JAPĀNA MOBILIZĒ POLICIJU SAV. VALSTU PREZIDENTA AIZSARDZĪBAI.

Vašingtonā. Uzsākot savu 23.000 jūdžu gaŗo ceļojumu, ASV prezidents Eizenhauers svētdien ieradās Ajaskā, no kurienes dosies tālāk uz Filipīnu salām, Japānu, Formozu, Dienvidkoreju, Okinavu un Havaju.

Riskējot ar savu personīgi drošību, prezidents brauks arī uz Japānu, lai gan tur jārēķinās ar komūnistu demonstrācijām. Pirms došanās gaŗajā ceļā, prezidents paskaidroja, ka viņš ir nopietni apsvēris daudzos brīdinājumus nebraukt uz Japānu vai vispār braucienu atlikt uz vēlāku laiku. Apstākļi tomēr prasot, lai viņš brauktu tagad, kas arī esot viņa personīgā izšķiršanās. Prezidents izteica cerību, ka viņa brauciens palīdzēs ne tikai Sav. Valstu, bet visas brīvās pasaules drošībai.

LIELĀ DIENA MONTREĀLAS LATVIEŠU SKOLĀ

Pēc veiksmīgā mācības gada nobeiguma akta skolas pārzinis K. Deksnis un klases audzinātāja Zeltiņa izsniedz audzēkņiem liecības un balvas — latviešu grāmatas. R. Šimaņa foto.

ARĪ ANGĻI SARGĀS BRĪVO PASAULI

PĀRSTEIGUMA UZBRUKUMA GADĪJUMĀ ZINĀMS SKAITS ŪDEŅKAZBUMBĀM APGĀDĀTU BUMBVEŽU ATRADISIES GAISĀ.

Londonā. Anglijas aizsardzības ministra Vatkinsona nesenās Vašingtonas vizītes rezultātā angļu gaisa spēki piebiedrosies amerikāņiem ar nepārtrauktiem lidojumiem brīvās pasaules aizsardzībai. Līdz šim angļu lidmašīnas operēja vienīgi no savām bazēm un līdzekļu ietaupīšanai zināmu skaitu lidmašīnu gaisā nepārtraukti neturēja. Tagad, turpretim, angļu lidmašīnas operēs no Sav. Valstu aizjūras lidlaukiem, kas apņem Padomju Savienību, un zināmu skaitu lidmašīnu turēs gaisā nepārtraukti. Tādā gadījumā ienaidnieka pārsteiguma uzbrukums bazēm visas lidmašīnas nekad nevar iznīcināt, un atlikušās ar jau priekšlaicīgi zināmiem mērķiem var nekavējoties sākt atmaksas uzbrukumu.

JAUNA REVOLŪCIJA ARĢENTĪNĀ

SACELŠANOS VADA ĢENERĀLIS DŽOVANONE

Valsts Rietumos stacionētās armijas vienības saceļas pret prezidenta Frondizi valdību.

Buenosairesā. Naktī no svētdienas uz pirmdienu San Luis provincē stacionētās armijas sacēlās pret valdību, pasludinot provinces galvaspilsētu par valsts revolūcionāro pagaidgalvaspilsētu. Lai gan Arģentīnas iekšlietu ministrs Vitolo paskaidroja, ka revolūcija lokalizēta tikai minētajā provincē, ir iemesls domāt, ka tā tomēr daudz plašāka. Un, proti, revolūcionāru raidāmstacija ziņo, ka ģen. Gomeza komandētā Arģentīnas 2. armija piebiedrojusies revolūcionāriem un ka revolūcija plešas plašumā.

San Luī provincē pilnīgi atrodoties revolūcionāru varā. Provinces galvaspilsēta ir 375 jūdzes riestumos no Buenosairesas.

Spriežot pēc San Luī raidāmstacijas ziņojumiem, Arģentīnas revolūciju vada kāds ģen. Džovanone, un tai nav nekāda sakara ar Perona aventūrām atgriešanos pie varas. Gluži otrādi, revolūcija par saviem mērķiem pasludina kristīgās reliģijas aizsardzību, kas nepieciešama, lai aizkavētu valsts pagrimšanu komūnismā. Prezidentam Frondizi, kas pats gan nav komūnists, ir bieži pārmests, ka viņš pret komūnistiem izturas par daudz saudzīgi un neapzinās komūnisma briesmas.

Vēl pagaidām nav zināms, vai revolūcija aizkavēs prezidenta Frondizi paredzēto braucienu uz Rietumeiropu, kur viņš bija nolēmis pavadīt četras nedēļas.

Trimdinieku zināšanai

Toronto pilsētas galva N. Filips sola vislielāko labvēlību Maskavas pilsētas vecākajam Nikolajam Bobrovņikovam, kas tuvākajā laikā ieradīsies Toronto.

N. Bobrovņikovs vadīs 8 vīru delegāciju no Pad. Savienības, kas Otavā iebrauks 16. jūnijā. Šī delegācija savā maršrutā paredzējusi apbraukāt Dienvidontario, cita starpā apmeklēt arī Toronto pilsētu, kur tad N. Filipam būs izdevība uzņemt sarkanos viesus.

Un kā mēs sagaidīsim Chruščeva kalpus?!

PĀVESTA SVĒTĪBA PRĀVESTAM B. KOKINAM

Sakarā ar 25 gadu priesterības jubileju pāvests B. Kokins sapņēmis no pāvesta apsveikumu, ko telegrafiski piesūtījis Vatikāna sekretārs kardinālis Tardini.

KREISIE JAPĀŅI UZBRŪK HAGERTIJAM

25.000 POLICISTU APSARGĀS PREZIDENTU EIZENHAUERU

Amerikāņu helikopters izglābj Baltā Nama preses šefu no japāņu komūnistu demonstrantu pūļa.

Tokio. Pagājušās nedēļas nogalē Sav. Valstu sūtnis Mekartūrs izteica protestu ministru prezidentam Kiši sakarā ar japāņu komūnistu demonstrācijām un uzbrukumu viņam, Baltā Nama preses šefam Hagertijam un prezidenta sekretāram Stīvensonam. Pagājušo piektdien, kad Hagertijs bija ieradies Tokio, lai personīgi pārliecinātos, ka viss sagatavots prezidenta Eizenhauera 19. jūnija vizītei, amerikāņu japāņu komūnistu pūlis, un bija nepieciešams pašu amerikāņu helikopters, lai ielenktos pasažierus izglābtu no pūļa dusmām.

Vērojot tagad gandrīz vai ikdienišķās komūnistu demonstrācijas, gādība par prezidenta drošību Tokio kļuvusi par galvono problēmu kā amerikāņiem, tā japāņiem. Paši japāņi gan cer, ka viņu nodoms vest prezidentu Eizenhaueru vienā limuzīnā ar imperātoru Hirohito automatiski atturēs pūli no nepatikamām demonstrācijām — aiz cienības pret Hirohito. Bet gadījumam, ja ar Hirohito personas iespaidu vien nepietiktu, Tokio būs samobilizēti 25.000 policistu, kas sargās ceļu no lidlauka uz pilsētu.

Prezidenta Eizenhauera ierašanās Japānā paredzēta 19. jūnijā, un tur viņš uzturēsies 3 dienas.

ATZĪMĒS VERDZINĀTO TAUTU NEDĒĻU

Savstarpējās sadarbības līga Toronto savā pēdējā sanāksmē vienojusies lūgt min. prez. Difenbeikeru izsludināt pirmo jūlija mēneša nedēļu šai gadā par Verdzināto tautu nedēļu. Šai sakarā Difenbeikeram iesniegts attiecīgs raksts, bet sarunā informēti Ontario valdības galva Frosts un Toronto pilsētas vecākais N. Filips. Iecerēts 1. jūlijā rīkot arī demonstrācijas gājienu, par kuŗa laiku un vietu tiks ziņots vēlāk.

Baltiešu nedēļa Illinojas valstī

Illinojas gubernātors Stratons izsludinājis Baltijas nedēļu" laikā no 12. līdz 19. jūnijam un aicina visus Illinojas iedzīvotājus būt domās kopā ar latviešiem.

ATBRUŅOŠANĀS KONFERENCE ŽENĒVĀ

Pag. nedēļas nogalē 10 valstu konferencē Ženēvā amerikāņu delegāts F. Ītons ieteica Padomju Savienībai un tās satelītu delegātiem pārtraukt kūdīšanas kampaņu pret ASV un prez. Eizenhaueru.

Sakarā ar to, ka konferencē nav iespējams gūt pozitīvus panākumus atbruņošanās jautājumā, amerikāņu delegācija domā, ka Padomju Savieniba un tās diktātam paklautie sateliti sarunas Ženēvā mēģinās novilcināt līdz AN pilnsapulces sanākšanai, kas notiks pēc vēlēšanām ASV.

Izraēla Eichmanu neizdos

Diplomātiskais saspīlējums starp Izraēlu un Arģentīnu turpinās.

Telavivā. Pagājušās nedēļas nogalē Izraēlas ministru prezidents Ben Gurions iesniedza notu Arģentīnas valdībai, kā tēgoriski noraidot pēdējās prasīzu izdot nolaupīto vācu pulkvedi Eichmanu, ko Izraēla apvaino 6 milj. žīdu nāvē.

Pieprasot Eichmana izdošanu, Arģentīna uzsver, ka viņa nolaupīšana notikusi nelikumīgi un ka Izraēla, to darīdama, aizkāsi Arģentīnas suverēnitāti. Izraēlai Eichmans bija jāizdod līdz nedēļas nogalei, pretējā gadījumā Arģentīnas valdība solījās jautājumu nodot Apvienotajām Nācijām.

RADIO RAIDĪJUMS 19. JŪNIJĀ

WNMP radio raidītājā (vilnis 1590) katru svētdienu no plkst. 10.00—10,30 rītā ir speciāla programma „What is best for America?"

Pagājušajā vasarā kādam tautietim pēc iepazišanās ar šīs programmas vaditāju A. Frisbiju (Frisby) izdevās tur dabūt laiku 14. jūnija raidījumam angļu valodā.

Toreiz raidījumā runāja igaunu profesors A. Vēbuss.

Latvijas neatkarības dienā pagājuša novembrī Frisbijs savā raidījumā intervēja ministru Alfredu Bērziņu, kuŗš toreiz bija ieradies Čikāgā.

Kad pirms dažām dienām mūsu tautietis pastāstīja Frisbijam par Baltijas 20 gadu okupācijas gada dienu, viņš bez iebildumiem apsolija 19. jūnijā programmu „What is best for America?" veltīt Baltijas 20 gadu okupācijai. Mūsu runātāji raidījumā būs prāvests Norberts Trepša un Lietuvas konsuls Petras Dauzvārdis.

Jāpiezīmē, ka šie angļu valodas raidījumi mums tiek doti pilnīgi par brīvu.

Minētā programmā bieži runā pret komūnismu stingri noskaņotas personas, kādēļ būtu vēlams mūsu tautiešiem to klausīties arī citās reizēs. Sils

Smirnova uzbrukumi Rietumvācijas valdībai

Jau kopš ilgāka laika Rietumvācijas drošības iestādēm ir informācija, ka Kremļa sūtniecībā Bonnā saradušies daudzi spiegi. Visi viņi ar starpniekiem nodarbojas vācu un NATO militāro spēku izspiegošanai. Kā viens no pēdējiem šajā darbā pienākts krievu sūtniecības atašejs Levinovs. Kad sūtnis Smirnovs uzzināja, ka vācu iestādes atklājušas Levinova gaitas, pēdējo nekavējoties aizsūtīja uz Maskavu. Vācu ārlietu ministrija iesniedza attiecīgu protestu, bet sūtnis Smirnovs nāca ar „pretsūdzību": rietumvācu prese nepatiesi apvainojusi Levinovu.

Šinī sakarībā boļševiku sūtnis Smirnovs izmantojis iespēju Rietumvācijas valdībai uzbrukt arī citā veidā — viņš, gluži kā Padomju Savienības aizsardzības ministrs Maļinovskis, draudējis ar pretsitienu, ja amerikāņu lidmašīnas no Bundesrepublikas lidlaukiem pacelšoties Krievijas izspiegošanai. Šāda veida boļševiku uzbrukumā Bonnas valdība saskata sevišķi smagu apvainojumu. Kāds vācu valdības augstāks ierēdnis izteicās: „Šo Pad. Savienības pārspīlējumu ievērojot, Rietumvalstis varētu atļauties apšaudīt katru dzelzceļa staciju, no kuŗas uz brīvo pasauli izbrauc kāds boļševiku spiegs."

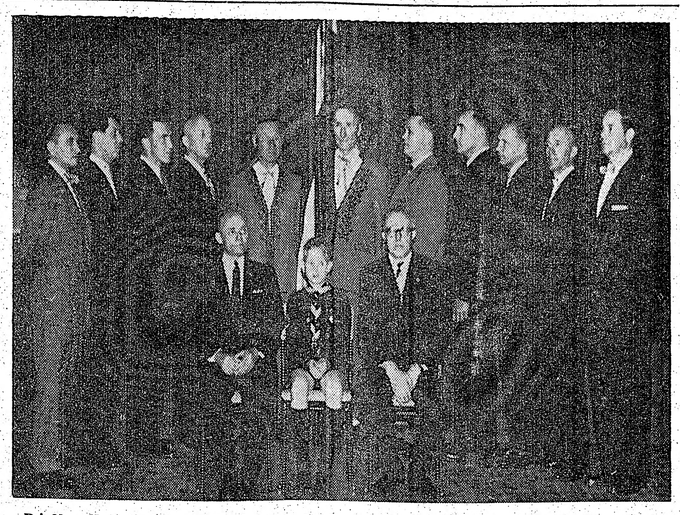

Bij. 32. pulka karavīri pie pulka karoga pēc dievkalpojuma 28. maijā Sv. Andreja bīcā Toronto. Sēž no l.: maj. V. Hazners, N. Batraks, jun., ltn. V. Mukts. 2. rindā no kreisās: kapr. K. Zenaitis, kapr. O. Škostiņš, kar. V. Tuklers, kar. E. Plūme, kpt. Ž. Andersons, ltn. N. Lūdeks, serž. I. Batraks, kapr. A. Ints, kar. J. Lācis, kapr. A. Kalniņš un kar. M. Irbēns.

J. Kreiļa uzņ.

VAI ESAT PILDĪJUŠI SAVU PIENĀKUMU - PIETEIKUŠIES ASTONPADSMITĀ JŪNIJA DEMONSTRĀCIJAS BRAUCIENĀ UZ OTAVU?

Kas vēl nebūtu to izdarījuši — var pieteikties pa tālr. HU 9-4448.

Pēc demonstrācijas Otavā notiks preses konference.

14. JŪNIJĀ TORONTO: Baltiešu tautu federācija aicina 14. jūnija aktā 1021 College St., Toronto, plkst. 8-os vakarā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

14. JŪNIJA TRAĢĒDIJA TURPINĀS

A. VILKS

Kad Padomju Savienība pieņēma Latvijas valdību noligt ar to mūsu liktenis jau bija apzīmogots. Kā sekas tam nāca 1940. gada 17. jūnijs, kad mūsu neatkarīgā valsts beidza eksistēt. Mums nav vairs jāatkārto tie brutālie, viltus un melīgie iegansti, ko Padomju Savienība toreiz lika savas varmācīgās rīcības pamatos. Viss šis process vēl šodien ir kauna traips, ko bez mums redz un saprot arī visa brīvā pasaule. Raugoties šīs dienas acīm, sarkanais milzis ne par matu nav samazinājis rijību un kāri iznīcināt katru brīvības tieksmi — nospiest ceļos visu brīvo pasauli.

Šai mūsu valsts un tautas traģēdijas 20 gadu posmā, no kura tikai nepilnus 5 gadus mūsu zeme atradās vācu okupācijas varā, piemeklējuma veids un smagums ir bijis neaprakstāms. Katra no okupācijas varām ņēmusi savu daļu, bet posts ir bijis lielāks un iznīcība krasāka, padomju varai ielaužoties mūsu zemē pa otram lāgam. Zaudējumi un upuri tautas skaitliskā, nacionālā un saimnieciski ekonomiskā ziņā tagad nemaz nav aplēšami. Protams, pašreizējā vara par to nerunā. Tā, no savas viedokļa skatoties, vienmēr atradīs gluži pretējo. Bet patiesie fakti runā ko citu. Tieši pagāju šais gads, kad no Latvijas brīvībā izkļuvā vairāki mūsu tautas piederīgie, mums liecina, kādās terrora, nevēlksmju un mānekligas pašslavināšanās dūkstīs arvien dziļāk nogrimst okupācijas vara, kas pēc vairāk kā 15 gadiem nav devusi un arī nav varējusi dot iespēju apspiestai latviešu tautas daļai iekārtoties izteicīgai un pilnvērtīgai dzīvei, atskaitot komūnistu partijas biedrus, kas ieņem augstākos un labākos posteņus darbā. Pārējā masa, ar niecīgiem izņēmumiem *dažās arodu grupas* ir milzu proletārīāta armija, par kuŗas labklājību komūnisti solīja cīnīties, bet ko tie vēl līdz šai dienai nav darījuši. Šī masa komplektējas ne vien no Latvijā palikušās tautas daļas, bet arī no tajā ievestajiem krievīņu tūkstošiem. Cik nu šis proletāriāts ir saimnieciski stiprs vai morāliski apmierināts, varam spriest no tā, ko tas saņem par savu darbu tagad, pēc vairāk kā 15 gadu „brīvas un laimīgas" dzīves zem sirpja un āmura. Tā nekvalificēts dzelzceļa strādnieks Rīgas Jūrmalā izpelna 400 rubļu mēnesī! Bet, piemēram, saldumu fabrikas „Laima" ražotie saldumi maksā 24 rubļi mārciņā! Tas ir tikai viens piemērs. Un ja okupētajās zemēs ar trūcīgām rasžošanas spējām veikalos ir daudz mantu, tad tikai tādēļ, ka nav naudas tās nopirkt. Padomju vara visus savus trūkumus vienmēr centusies kaut kā nolīdzināt vai nomaskot. Bet tas nav panākts šais 15 gados, un šai sistēmai pastāvot nekāda uzlabošanās vai progress vienkāršā cilvēka dzīvē un vajadzībās nav sagaidāms. Visa garā un nogurdinošā eksperimentēšana pielīdzināties brīvo zemju iespējām, dzīves standartam un vajadzībām, palikusi bez panākumiem. Dzīves standarts Latvijas brīvības laikmetā tagad ir kļuvis par sapni vai neaizsniedzamu ideālu katram mūsu tautas piederīgajam dzimtenē.

Bet okupanti savos mērķos ieturēti arī latviskā gara izskaušanu, nacionālās pašapziņas iznīdēšanu. Šai vierzienā ir tik daudz noziedzīgu izdarību un negantību, kādas var sagaidīt vienīgi no komūnistiem, kam piemērojams zemcilvēka apzīmējums.

Padomju Savienības izplānotās svinības Padomju Latvijas 20 gadu atzīmēšanai neietvers kādu traģiku, kas laužas cauri šo „svētku" noskaņojumam un kas nav vairs nezināms arī brīvajai pasaulei. Nevainīgu cilvēku iznīcināšana deportēšanas ceļā, lai tie aizietu bojā briesmīgos dzīves un darba apstākļos, vēl vienmēr turpinās, kaut gan maskotā veidā. Un tā 14. jūnija traģēdijas beigu cēliens nav vēl pārezdams. Droši varam teikt — tas pienāks tad, kad Latvijā latvietis vairs nebūs, ja brīvā pasaule mūs neuzklausīs un nereaģēs.

NEAICINĀTS VIESIS — SAINDĒŠANĀS AR PĀRTIKU

(Canadian Scene) — Saindēšanos ar pārtiku, kas viegli var notikt vasarā, izsauc parasti baktērijas (staphylococcis), kuŗām vajadzīgs tikai laiks un pareizā temperatūra, lai tās sagādātu nepatikšanas. Ja laiks ir silts un pārtika nav pienācīgi atsaldēta, to var saindēt piecu līdz septiņu stundu laikā. Pie pārtikas vielām, kas padotas šādai saindēšanai, pieskaitāms šķiņķis, ar krējumu pildīti cepumi, čedera siers, piens, vistas gaļa un kartupeļu salāti.

Pie stafilokoku saindēšanās simptomiem pieder slikta dūša, vemšana, caureja, akūts vājums un vēdera krampji, kas rodas dažu stundu laikā pēc ēšanas.

Tā kā vasaras maltītes, īpaši „pikniku" maltītes, bieži sagatavo jau laikus, un tās nevar arvienu uzglabāt ideālos apstākļos līdz ēšanai, tad pārtiku ēšanai brīvā dabā jāizvēlas ar sapratu un pienācīgu rūpību. Drošākā pārtika vasarā ir: maize (visi veidi), augļu plāceņi, vienkāršās kūkas, siers (izņemot krējuma un bleizpiena), konservēta gaļa, zemesriekstu sviests, ievārījums un marmelādes, mazgāti augļi ar visu mizu, tīritas svaigas saknes un parastā tirdzniecībā sastopamā konservētā barība. Produkti, no kuŗiem pikinikos ietelcams izvairīties, ir: piens, krējums, un no svaigas gaļas sagatavots ēdiens, putni, zivis, marinēti un kapāti salātu maisījumi.

Visa „pikniku" barība pēc sagatavošanas nekavējoties jāatsaldē un pēc iespējas jāuzglabā aukstumā līdz ēšanai. Sviestmaizes un cita pārtika jāiesaiņo mazos iesaiņojumos, lai tanīs varētu iespiesties aukstums, kad tos atsaldēs. Sviestmaižu pildījumam siltā laikā jāpieliek bagātīgi ietaisītas saknes, salātu ella, etiķis, citronu sula vai cita kāda skābes piedeva. Tad indīgās baktērijas mazāk attīstīsies, jo tām netik augt skābā vidē.

Nepaļaujieties uz savu instinktu! Parasti bojātā barība neizskatās, negaršo vai nesmaržo kā sabojāta.

Zināmu drošību dod tīrība. Tīra pārtika, ko sagatavo sanitāros apstākļos, reti kad rada saindēšanos. Pērciet savu pārtiku tīrā, kārtīgā veikalā. Nomazgājiet visu pārtiku arī tad, ja esat nodomājuši to vārīt. Pārliecinieties, lai pārtiku sagatavo, uzglabā un ēd tīrā apkārtnē. Publisku pikniku laukumu galdi arvien jāapklāj vai pamatīgi jānotīra. Īpaši atrodoties ārpus savām mājām, bērni un pieaugušie jāmudina bieži nomazgāt rokas. Iegriezumi un vaļējās vātis jāapsien — un, protams, visa pārtika labi jāpasargā no mušām un kukaiņiem, kas iznēsā sērgu dīgļus.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)

Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

KLĪVLENDĀ

pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.

J. Ezergailis, 12102 Miles Ave.
Cleveland 5, Ohio, USA.

JAUNIEŠU IESVĒTE KANADĀ

Vasarsvētkos māc. J. Prauliņš, piedaloties viesim, māc. amata kand. Kārlim Lazdiņam no ASV, Sv. Katarīnās iesvētīja jauniešus. No kreisās: Anita Viļumsone, Persijs Lazdiņš un Arta Ārenta. Aizmugurē draudzes māc. J. Prauliņš, draudzes pr-ks H. Greble un viesis māc. kand. K. Lazdiņš. J. Ligera foto.

Montreālas Sv. Pāvila draudzē iesvētīti: No kr.: iesv. Dace Dzirne, Silvija Borkevica, māc. V. Sēfers un iesv. Ruta Leitasa. 2. r.: draudzes priekšnieks B. Innus un iesv. Ārvars Vilemsons. Foto Reinh. Simanis

INDIĀNAPOLE SAGATAVOJUSIES UZŅEMT DZIESMU SĒTKU VIESUS

Desmit sarīkojumi un divi dievkalpojumi svētku laikā Indiānapolē

Indiānapoles novada dziesmu svētku rīcības komiteja ir darījusi visu, lai dziesmu svētki izdotos krāšņi un apmierinātu visus, kālab pamatoti cer sagaidīt, ka 5.000 apmeklētāju šajos novada dziesmu svētkos no visām AS valstīm nebūs liels skaitlis. Lielais sagatavošanās darbs beidzies. Rīcības komiteja galvenos priekšdarbus nobeidzot, varēja jau dot kopsavilkumu par svētku norisi. Svētku kalendārs tiešām ir bagāts, un svētkiem paredzētais laiks izmantots līdz pēdējai iespējai.

Dziesmu svētku iezvanījums sākas jau šai mēnesī ar gleznu un lietišķās mākslas izstādes atklāšanu 26. jūnijā Džona Herrona mākslas mūzejā, Pensylvania un 16. ielas stūrī (110 E. 16-th St.) Indiānapolē. Izstāde turpināsies līdz 4. jūlijam. Mūzejs un izstāde būs atvērti svetdienās no pl. 13.00 — pl. 18.00, darbdienās no pl. 09.00 — 17.00, bet piektdienās līdz plkst. 21.00.

Dziesmu svētku augstsprieguma sākas sestdien, 2. jūlijā, pl. 7.00 ar brokastīm koristiem Indiana State Fair Grounds Coliseum arēnā. Ģenerālmēģinājums jaukties un viru koŗiem būs turpat no pl. 09.00 — pl. 14.00. Turpat no pl. 14.00 — 15.00 koristiem pusdienas, bet no pl. 15.00 — 16.45 ģenerālmēģinājuma turpinājums. Pl. 17.00 teātŗa izrāde Indiana State Fair Grounds Indiānas universitātes zālē, uzvedot J. Raiņa „Pūt, vējiņi", Milvoku DV teātŗa trupas izpildījumā, režisores M. Valteres-Einbergas vadībā. Ieeja no $1.00 — 2.50.

Plkst. 20.00 izlases un jaundarbu koncerts Shortridge High Shool Caleb Mills zālē, 3401 N. Meridian St. Ieeja no $2,— $3,-.

Pl. 21.00 sestdienas deju vakars Knights of Columbus zālē, 1305 N. Delaware St. Ieeja $1,50.

Bez minētiem svētku rīcības komitejas plānotiem sarīkojumiem 2. jūlijā paredzēti vēl divi blakus sarīkojumi: pl. 13.00 sporta sacensības Shortridge High School sporta zālē, 3401 N. Meridian St. Sacensības paredzētas viriešu un sieviešu komandām volejbolā un viriešu komandām basketbolā. Piedalīsies Čikāgas, Milvoku, Kalamazū un Indiānapoles latviešu sporta komandas. Ieeja $1.00. Plkst. 14.00 YMCA's auditorijā, N. Illinois un New York ielas stūrī, jaunatnes forums par temu „Jaunatne un latviski iespiestais vārds." Ieeja pret ziedojumiem.

Svētdien, 3. jūlijā, no pl. 09.00 — 12.30 ģenerālmēģinājums jauktam un viru koŗim kopā ar Indiānapoles simfonisko orķestri. Mēģinājums notiks, tāpat kā iepriekšējā dienā, svētku arēnā. Pl. 11.00 dievkalpojums katoļiem Sv. Pētera un Pāvila katedrālē, 1347 N. Meridian St. Sv. Misas laikā dziedās katedrāles vīru koris. Dievkalpojumu vadīs monsinors A. Grosbergs. Pl. 12.00 dievkalpojums luterāņiem Bethlemes luterāņu dievnamā, N. Central Ave. un 52. ielas stūrī. Dievkalpojumā piedalās prof. L. Bērziņš, māc. V. Isaks un māc. P. Nesaule.

Pl. 14. — pl. 14.30 koŗu pulcēšanās gājienam Indiana State Fair Grounds laukumā. No pl. 14.30 — 15.00 koŗu gājiens uz arēnu. Pl. 15.00 dziesmu svētku koncerts Indiana State Fair Grounds Coliseum arēnā. Ieeja no $2.00 — 4.00.

Pl. 20.30 tautas svētki ar deju Indiana State Fair Grounds Farmers zālē. Ieeja $1,50. Tautas svētku laikā koferansjē būs režisors Jānis Ādamsons.

Pirmdien, 4. jūlijā, pl. 10.00 svētku izskaņa ar latviešu rakstnieku rītu Herrona mākslas mūzejā, 110 E. 16-th St. Paredzēts Valerijas Bērziņas-Baltiņas referāts „Jaunais latviešu dzejnieks" un šādu autoru piedalīšanās: K. Lesiņš, H. Puriņš, M. Andžāne, A. Rupģis, Ģ. Salnais, J. Širmanis, R. Skujiņa, K. Strods un J. Veselis. Ieeja $1.00.

Gleznu un lietišķās mākslas izstādes slēgšana 4. jūlijā plkst. 12.00. Ar to tad arī svētki būs beigušies un tautiešiem Indiānapolē sākšies pelēkā ikdiena. Svētku rīcības komiteja informē, ka ieejas kartes svētkiem un svētku laika sarīkojumiem pēc 6. jūnija būs iegūstamas vienīgi pie rīcības komitejas kasiera A. Sijāta, 3245 N. Central Ave., Indianapolis.

Tāpat komiteja ir rūpējusies par to koristu un viesu izvietošanu, kuŗiem nebūtu iespējas apmesties pie paziņām, šim nolūkam iesakot Marrot Hotel, 2625 N. Meridian St. un Meridian Plaza Motor Hotel, 750 N. Meridian St. Abas šīs viesnīcas ir samazinājušas uz pusi istabu cenas svētku viesiem. Ir vēl daudzas viesnīcas, piemērotas kā makam, tā arī gaumei, bet attiecīgo informāciju iebraucēji varēs iegūt svētku informācijas birojā. Informācijas birojs J. Sventeckas vadībā sāks darboties 1. jūlijā no pl. 14.00 līdz 2. jūlija pl. 07,30, 2511 N. Central Ave., tālrunis WA 5-2721. No 2. jūlija, plkst. 08.00 līdz pl. 20.00 — Indiana State Fair Grounds Coliseum, tālrunis WA 3-5123, bet no 2. jūlija, plkst. 20.00 līdz 3. jūlijam, plkst. 06.00 — atkal 2511 N. Central Ave. No 3. jūlija, pl. 07.00 — pl. 17.00 — svētku vietā, kolizeumā.

Bez jau agrāk publicētiem balvu dāvinājumiem novada svētku komitejai balvas pieteicis apgāda „Tilts" izdevējs H. Skrastiņš — vairākas latviešu grāmatas, bet Komiteja Latvijas brīvībai — A. Švābes Latviešu vēsturi.

Pēc rīcības komitejas informācijas, svētku apmeklētāju vidū sagaidāmi Indiānas gubernātors H. Hendlejs (Rep.) un arī Indiānapoles pilsētas vecākais C. Bosvels (Dem.)

A. B.

LATVIEŠU ĀRSTA PANĀKUMS

Dr. Marsels Bertholds saistīts par klīniskās patoloģijas docentu ar „Assistant Professor" gradu Portoriko universitātes Tropiskās medicīnas skolā. Kā tāds, Dr. M. B. pārstāvēs minēto fakultāti gadskārtējā „American Medical Association" kongresā Maiami bīčā šī mēneša otrā pusē.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTAJU VĒSTULES

TIEŠS PIENĀKUMS

Latvijas Amerikā redakcijai:

ALA's kongresa laikā trimdas latviešu presi lasot, liekas, ka ALA tiek formāli uzskatīta kā politiska rakstura organizācija, ka to juridiski kā tādu būtu apstiprinājušas attiecīgas ASV valdības iestādes, un tai pārmet, ka tā, tā sakot, par maz „sit dūri uz galda." —

Lietas apstākļi nebūt tādi nav. Kā jau ALA's pr-dis prof. Dr. F. Lejiņš, jun., savā laikā ir norādījis, ALA'u nav bijis iespējams vairāku praktiski nepārvaramu iemeslu dēļ apstiprināt kā politiska rakstura organizāciju.

Tas tomēr nav kavēklis, ka ALA nedrīkstētu vajadzīgā brīdī arī „sist dūri uz galda", jo pret komūnismu ir jāčīnās katram saprātīgam indivīdam un to kopībai — organizācijām. ALA'i tas ir pat tiešs pienākums, un, kaut tā arī nebūtu juridiski apstiprināta kā politiska organizācija, svarīgs ir darbs, ko dara — ne ārišķības; savā laikā, kad dibināja Latviju, ārlietu ministram Z. Meierovicam jaunie latvju diplomāti žēlojās, ka tos ārzemēs vēl kā tādus netituļējot, uz ko ministrs tiem norādīja, ka taču pats darbs, ko tie veicot, norādot, ka tie tomēr esot diplomāti — sūtņi u. t. t. Protams, veiksmīgais ārlietu ministrs ātri vien stāvokli nostabilizēja un panāca atzišanu, — ALA'i ar „dūres sišanu uz galda" iet grūtāk, jo pārāk maz ir dzirdīgo šai koeksistences un aplamās politikas laikmetā. — Mag. iur. E. Lapiņš

PATEICĪBA ZIEDOTĀJIEM

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā Palīdzības nozare noslēgusi 18. novembŗa ziedojumu vākšanas akciju ar ieņemto ziedojumu kopsummu $1.187,42, un šī summa, saskaņā ar ziedotāju norādījumiem, sadālās sekojoši:

Palīdzībai Kanadā dzivojošiem tautiešiem — $221,75; veco ļaužu mītnei Kanadā — $215,50; Mīnsteres ģimnazijai — $302,17; palīdzībai tautiešiem Eiropā — $171,50; palīdzībai aiz dzelzs aizkara — $276,50.

Palīdzības nozare savukārt iznesīgusi pabalstos šādas summas:

Palīdzībai Kanadā — $50,-; imigrācijai — $30,-; Mīnsteres ģimnazijai — $191,-; palīdzībai aiz dzelzes aizkara — $853,33. Kopsummā izmaksāts pabalstos $1.124,33.

Bez tam izsniegti aizdevumi ceļa naudai ieceļošanai Kanadā 4 gadījumos, ar kopsummu $844,27.

Palīdzības nozares rīcībā uz 1960. gada 1. jūniju atrodas šādas summas:

Aizdevumi — $ 844,27; palīdzībai Kanadā dzivojošiem tautiešiem — $535,65; veco ļaužu mītnei Kanadā — $1996,75, immigrācijai — $14,23; Mīnsteres ģimnazijai — $301,95; palīdzībai tautiešiem Eiropā — $227,09; palīdzībai aiz dzelzs aizkara — $308,83; dažādi — $28,75, jeb kopsummā $3.257,52. Atskaitot no šīs summas izsniegtos aizdevumus $844,27, paliek naudā (no guldījums bankā) $2.413,25.

LNAK Palīdzības nozare sirsnīgi pateicas ziedotājiem par atsaucību un ārtavām un cer, ka tautiešī savus milestības upurus arī turpmāk neliegs tiem, kas ir nonākuši trūkumā vai vecuma nespēkā gan trimdā, gan dzimtenē.

Ziedojumus laipni lūdzam adresēt:

Latvian National Federation of Canada, Palīdzības nozarei, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ontario.

K. Tannis,
LNAK Palīdzības nozares vadītājs.

KANADĀ

TORONTO

● Dainas koŗa gadskārtējā pilnsapulcē par koŗa darbību ziņojumus sniedza koŗa pr-ks A. Butāns un kasieris R. Britālis. Pagājušā gadā galvenais notikums koŗa dzivē bijis 10 gadu jubilejas koncerts, kas labi izdevies. Jubilejas gadījumā koris saņēmis sabiedrības dāvanu — karogu. Visiem koristiem tagad ir tautas tērpi, kuŗi pa lielākai daļai koristu pašu gādāti. Koŗa kasē $237,26, bet inventāra vērtība, ieskaitot 5 tautas tērpus, sasniedz ap $255.00.

Sakarā ar dirigentes Ērikas Freimanes slimību, viņas pienākumus diriģentes pienākumus, dedzīgi aicināja koristus cieši sekot koŗa idejai. Jaunajā koŗa valdē ievēlēja Arnoldu Jankovski (pr-ks), Ariannu Gizi, Irēni Andersoni, Rūdolfu Britālu un Ausekli Pērkonu.

Koris cītīgi gatavojas dziesmu svētkiem Indianapolē, ASV, un paredzams, ka „Daina" dziesmu svētkos piedalīsies ar 40 dziedātājiem. Cik zināms, „Daina" ir vienīgais koris, kas no Kanadas dosies uz Indianapoli. Koŗa pr-ks A. Jankovskis aicināja koristus cieši sekot koŗa idejai. Jaunajā koŗa valdē ievēlēja Arnoldu Jankovski (pr-ks), Ariannu Gizi, Irēni Andersoni, Rūdolfu Britālu un Ausekli Pērkonu.

● Aizvesto pieminas dienas un Baltijas valstu 20 gadu okupācijas atceres akts otrdien, 14. jūnijā, plkst. 8 vakarā Lietuviešu zālē, 1021 College St. (College — Rusholme). Demonstrācijas auto braucienam uz Otavu pulcēšanās sestdien, 18. jūnijā, pl. 3,30 rītā, uz Kenedy Road, dienvidos pie 401. autoceļa. Izbraukšana pl. 4 rītā.

● Starptautiskajā dziesmu un deju festivālā 4. jūnijā Butonvillē, kas atrodas ap 17 jūdzes no Toronto, piedalījās arī sieviešu dubultkvartets Līga. Šai jaunkanadiešu tuvināšanās festivālā piedalījās pavisam 22 nācijas. Līgas dziedātājas tautas tērpos ar 4 tautas dziesmām V. Lintiņas vadībā izpelnījās klausītāju jūsmīgu atsaucību. Klavieŗu pavadījumus veica Ārija Dombrovska. Tuvu pie 1000 personu klausījās mūsu krāšņās tautas dziesmas, ko Līga skandēja uz brīvdabas skatuves.

Festivāla vadība nožēloja, ka nav zinājusi, ka latviešiem ir arī tautu deju kopas, kuŗu uzstāšanās šai festivālā būtu bijusi ļoti vēlama. Vaditājai V. Lintiņai bija jādod intervija, un tā klausītāji tika iepazīstināti ar mūsu dzmto zemi.

● Sieviešu dubultkvartets Līga, brīvmāksliniece Elfrida Karlsone-Bērziņa un baritons A. Vītols 27. augusta koncertēs Ročestrā. Līgā tagad ir 10 dziedātājas.

● Latviešu YMCA's klubs savu 10 gadu darbību atceŗēsies 7.—8. oktobrī, Centrālās YMCA's auditorijā. Svinīgo aktu vadīs māc. A. Lūsis, būs arī īsa koncertprogramma. Uzrunu teiks Kanadas YMCA's bij. ģenerālsekretārs R. N. Hoskings. Vakariņu laikā apbalvos arī latviešu YMCA's uzvarētājus 3. atklātā šacha turnīrā. Nākošajā dienā iecerētas sporta sacensības (volejbols un basketbols), kuŗās piedalīsies arī vienības no ASV.

Būs saviesīgs vakars. Pēdējā paplašinātā sēdē, kuŗā apspriedā svinību noorganizēšanu, piedalījās starptautiskās YMCA's darbinieks no Vācijas, latviešu YMCA's bij. vad. Modris Lorbergs, kas nodeva sveicienus no latviešu YMCA's Vācijā, un pateicās par sniegto materiālo atbalstu.

Kā zināms, M. Lorbergs sācis strādāt Toronto Westend YMCA'ā un ar Ž. Zentiņu piedalījās YMCA's sekretāru konferencē.

● Misūri sinodes Ontario distrikta mācītāju un draudžu darbinieku konferencē Pembrukā piedalījās latviešu draudžu mācītāji: A. Briedis no Toronto, V. Sēfers no Montreālas un E. Ķerģis no Sadberijas. Māc. A. Lūsis, amata pienākumu draudzē kavēts, konferencē nepiedalījās.

Gelvenokārt apsprieda draudžu iekšējās darbības jautājumus, kā arī nosprauda vadlīnijas turpmākam darbam. Notika arī Ontario apgabala amatpersonu pārvēlēšana. Līdzšinējam apgabala prezidentam nekandidējot, viņa vietā ievēlēja Stratfordas ev.-lut. Sv. Pētera baznīcas mācītāju F. Fies.

K.

Neapmaksājiet sūtījumus uz okupēto dizmteni ar Bēgļu gada pastmarkām

(LZA) Bēgļu gada ietvaros 17 valstīs brīvajā pasaulē izlaidušas speciālas pastmarkas. Kā daudzi citi pasākumi bēgļu labā, arī šis ir dadzis acis komūnistiem ne vien Padomijā, bet arī satelitu valstīs. Vienīgi Ungārijas Kadaram bija drosme paziņot brīvo zemju pasta iestādēm, ka sūtījumi, kas plenāks no Rietumu pasaules apmaksāti ar Bēgļu gada pastmarkām, netiks nogādāti adresātam, nedz arī sūtīti atpakaļ, bet uz vietas iznīcināti. Mūsu Zviedrijas līdzstrādnieks izmēģinājis savus sūtījumus uz okupēto dzimteni apmaksāt ar jaunizdotajām pastmarkām — adresāti tos nav saņēmuši. Tāpēc tautiešiem ieteicam savus sūtījumus uz dzimteni neapmaksāt ar šīm pastmarkām.

VISPĀRĒJAI INFORMĀCIJAI

Latviešu Filatelistu Apvienība rīko trešās rakstveida sacensības latviešu filatelistiem trimdā. Sacensību temats:

„Ko interesantu var redzēt manā Latvijas pastmarku kollekcijā?"

Šai tematā var ietilpināt aprakstus par marku kļūdām, krāsu variācijām, zīmogojumiem Latvijas territorijā, marku viltojumiem, marku paraugiem, dažādi apmaksātām vēstulēm un pastkartēm, kā arī pirmspastmarku laika aploksnes un zīmogojumi. Bez tam, var sniegt arī citas ziņas par filateliju un pasta darbību Latvijas territorijā līdz 1945. gadam. Sacensībās ir tiesības piedalities ikvienai personai. Sacensību raksts rakstāms uz papīra vienas puses, atstājot kreisā malā apm. 4 cm platu baltu malu. Raksta sākumā jāuzraksta moto. Līdzīgs moto jāievieto atsevišķā aploksnē kopā ar iesūtītāja vārdu un adresi. Uz sacensību darba nevar būt virsū vārds. Labākie darbi tiks godalgoti. Sacensībām domātie darbi ir jāiesūta „Latviešu Filatelists" redakcijai līdz 1960. gada 1. decembrim. Adrese: Mr. A. Greblis, 705 Saraguay Blvd., Pierrefonds, Que., Canada.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāliem paraksttajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

OPERAS, MENEDŽERI

Ko dzirdēsim nākošajā gadā Metropo

Ņujorkas Metropolitena operas uzbruka kādam k
viesizrādes ir pagājušas, bet atskaņas, kā tas vienmēr parasts skaļi protestēja p
pēc lieliem notikumiem, sāk parā- dziedāšanu, bet t
dīties tikai tagad.. Visaktūtākais sauca „brava so
jautājums patlaban ir — vai Met- kas dalījās ar K
ropolitena opera nākošajā vasa- jās lomās. Tie, k
rā atgriezisies Toronto, un ar li, apgalvo, ka Bi
kālām operām? Ja Metropolitena lākas galvas sāpe
opera arī nākošajā gadā gribētu vo ar Kalasu, ja
samierināties ar 34.196 klausītā- donna sadomātu
jiem nedēļas laikā, tad torontie- venā menedžera
šiem ir lielas ceribas dzirdēt šā- mēr ir pārāgri
das operas: Pučini Turandotu, tiks, kad abi t
Flotova Martu, Pučini Manonu mākslinieki sast
Lesko un Bohēmu, Verdi Rigoletto un Aīdu. Pagājušās operu viesizrādes liecināja, ka kanadieši (neizslēdzot mūsu tautiešus) labprāt pērk biletes tikai uz vispopulārākajām operām, kā Fausts un Trubadūrs. Diemžēl, mazāk noklausijās Džordano lielisko operu „Andrē Šenjē un Verdi meistardarbu „Simons Bokanegra". Abas operas ir ļoti melodiskas un dramatiski saistošas.

Par spīti torontiešu konservatīvajai nostājai, Rūdolfs Bings domā, ka klausītāji ar laiku savus uzskatus mainīs. Tā būtu tiešām apsveicama parādība.

Metropolitena operas nākošās sezonas Ņujorkā solās būt tikpat iespaidīgas kā iepriekšējos gados. Pirmoreiz pēc ilgāka laika ASV atgriezisies slavenā operas diva Maria Kallas, kas atkal izlīgusi ar operas direkciju. Bez tam šinī sezonā Metropolitenā debitēs temperamentīgais italiešu tenors Franko Korelli. Vēl nesen, dziedot Neapoles operā, mākslinieks

Lasītāju apskats

● Amerikānu Šekspīra festivāls iesākās pag. nedēļā Stratfordā, Conn., ar „Divpadsmitās nakts" izrādi. Kanadiešu aktieris Donalds Dēvis tēlo Orsino, bet Katrine Hepburna — Violu. „New York Times" kritiķis Brūks Atkinsons veltījis atzinīgus vārdus Dēvisam, bet samērā bargi kritizē pārējos aktierus un J. Landaua produkciju. „New York Herald Tribune" kritiķis Volters Kerrs raksta, ka visa luga atstājot vēl neredzēti vāju iespaidu, īpaši krasi uzrūkot Hepburnes tēlojumam.

● Kanadiešu dziedātāja Louisa Maršāle nule kā koncertējusi Austrālijā kopā ar Viktorijas simfonisko orķestri. Lakraksta „Melbourne Age" mūzikas kritiķis atzinīgi izsakās par Maršales vokālajiem datumiem.

● Kanadas Stratfordas Šekspīra festivāls šogad iesāksies 27. jūnijā un ilgs līdz 17. septembrim. Festivāla direkcija plāno rīkot atvadu vakaru „New York Times" teātŗa kritiķim B. Atkinsonam, kas ar šo sezonu aiziet no sava laikraksta un aktīvo kritiķu saimes.

(51. turpinājums)

„Lubāna kundze, vai tomēr jūs neesat stingru — pret tādiem jaunlem un spējīgiem iebilda Spelmanis.

„Ar vēju piepūsta galva ir katra talant ienaidnieks," pasmaidīja režisore, skatīdam dziesmu, kas neapnicis turpināja: „Pēc nālhumānistu pārliecības teātris ar savu n stāko cilvēcīgas gara vērtību atklāsmē bāznicai . . ."

Un viņa pie sevis tād tieca: „Ja kādreiz „Mērnieku laikus", tad viņu es nemšu par tiņu."

Bet Pelerins nerunāja un neteica nek telpā stāvēdams pie krāsniņas un vāridam ienāca Miedzinā kundze zilajā samta klo spēcīgi smaržodama pēc ceriņiem.

„Ak jūs tas esat?" viņa kā nezinājusi nijās.

„Jā — krunkainais spekulants," īd Amorijs.

„Žēligais tētiņ, jūs taču nebūsit klausij durvim."

„Jūs čukstējāt drusku par skaļu."

„Bet vienīgi to, ko vajadzēja iestāstī kā stāstījāt jūs . . . Man arī varbūt tad ka esmu parasta, neattīstīta . . ." un Lēni rija augumu Pelerina spulgojošo acu priek

„Blēņas es samelsu galigas blēņas, sap su greizsirdīgajam vientiesim," Amorijs lietpratēja skatu nomērija viņu no galvas tagad jums mugurā nebūtu pietiekiga pausa

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

TIESS PIENĀKUMS

Latvijas Amerikā redaktejai:

ALA's kongresa laikā trimdas latviešu presi lasot, liekas, ka ALA tiek formāli uzskatīta kā politiska rakstura organizācija, ka to juridiski kā tādu būtu apstiprinājušas attiecīgas ASV valdības iestādes, un tai pārmet, ka tā, tā sakot, par maz „sit dūri uz galda." —

Lietas apstākļi nebūt tādi nav. Kā jau ALA's pr-dis prof. Dr. P. Lejiņš, jun., savā laikā ir norādījis, ALA'u nav bijis iespējams vairāku praktiski nepārvaramu iemeslu dēļ apstiprināt kā politiskā rakstura organizāciju.

Tas tomēr nav kavēklis, ka ALA nedrīkstētu vajadzīgā brīdī arī „sist dūri uz galda", jo pret komūnismu ir jācīnās katram saprātīgam indivīdam un to kopībai — organizācijām. ALA'i tas ir pat tiešs pienākums, un, kaut tā arī nebūtu juridiski apstiprināta kā politiska organizācija, svarīgs ir darbs, ko dara — ne ārlietās; savā laikā, kad dibināja Latviju, ārlietu ministram Z. Meierovicam jaunie latvju diplomāti žēlojās, ka tos ārzemēs vēl kā tādus netitulējot, uz ko ministrs tiem norādīja, ka taču pats darbs, ko tie veicot, norādot, ka tie tomēr esot diplomāti — sūtņi u. t. t. Protams, veiksmīgais ārlietu ministrs ātri vien stāvokli nostabilizēja un panāca atzīšanu, — ALA'i ar „dūres sišanu uz galda" iet grūtāk, jo pārāk maz ir dzirdīgo šai koeksistences un aplamās politikas laikmetā. — Mag. iur. E. Lapiņš

PATEICĪBA ZIEDOTĀJIEM

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā Palīdzības nozare noslēgusi 18. novembra ziedojumu vākšanas akciju ar ieņemto ziedojumu kopsummu $1.187,42, un šī summa, saskaņā ar ziedotāju norādījumiem, sadālās sekojoši:

Palīdzībai Kanadā dzīvojošiem tautiešiem — $221,75; veco ļaužu mītnei Kanadā — $215,50; Mīnsteres ģimnazijai — $302,17; palīdzībai tautiešiem Eiropā — $171,50; palīdzībai aiz dzelzs aizkara — $276,50.

Palīdzības nozare savukārt iesniegusi pabalstos šādas summas:

Palīdzībai Kanadā — $50,-; imigrācijai — $30,-; Mīnsteres ģimnazijai — $191,-; palīdzībai aiz dzelzes aizkara — $853,33. Kopsummā izmaksāts pabalstos $1.124,33.

Bez tam iesniegti aizdevumi ceļa naudai iecelošanai Kanadā 4 gadījumos, ar kopsummu $844,27.

Palīdzības nozares rīcībā uz 1960. gada 1. jūniju atrodas šādas summas:

Aizdevumi — $ 844,27; palīdzībai Kanadā dzīvojošiem tautiešiem — $535,65; veco ļaužu mītnei Kanadā — $1996,75, immigrācijai — $14,23; Mīnsteres ģimnazijai — $301,95; palīdzībai tautiešiem Eiropā — $227,09; palīdzībai aiz dzelzs aizkara — $308,83; dažādi — $28,75, jeb kopsummā $3.257,52. Atskaitot no šīs summas izsniegtos aizdevumus $844,27, paliek naudā (noguldījums bankā) $2.413,25.

LNAK Palīdzības nozare sirsnīgi pateicas ziedotājiem par atsaucību un ārtavām un cer, ka tautieši savus mīlestības upurus arī turpmāk neliegs tiem, kas ir nonākuši trūkumā vai vecuma nespēkā gan trimdā, gan dzimtenē.

Ziedojumus laipni lūdzam adresēt:

Latvian National Federation of Canada, Palīdzības nozarei, P. O. Box 285, Terminal „A", Toronto, Ontario.

K. Tannis,
LNAK Palīdzības nozares vadītājs.

Nosūtāmi manuskriptus saīsināt.
Nederīgus vai neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ pastmarka.
Nosūtāmiem paraktītajos rakstos iztelktās kļūdas vienkārši.

OPERAS, MENEDŽERI UN PRIMADONNAS

Ko dzirdēsim nākošajā gadā Metropolitena operas viesizrādēs Toronto?

Ņujorkas Metropolitena operas viesizrādes ir pagājušas, bet atskaņas, kā tas vienmēr parasts pēc lieliem notikumiem, sāk parādīties tikai tagad. Visakūtākais jautājums patlaban ir — vai Metropolitena opera nākošajā vasarā atgriezīsies Toronto, un ar kālām operām? Ja Metropolitena opera arī nākošajā gadā gribētu samierināties ar 34.196 klausītājiem nedēļas laikā, tad torontiešiem ir lielas cerības dzirdēt šādas operas: Pučini Turandotu, Flotova Martu, Pučini Manonu Lesko un Bohēmu, Verdi Rigoletto un Aīdu. Pagājušās operu viesizrādes liecināja, ka kanadieši (neizslēdzot mūsu tautiešus) labprāt pērk biļetes tikai uz vispopulārākajām operām, kā Fausts un Trubadūrs. Diemžēl, mazāk noklausījās Džordano lielisko operu „Andrē Šenjē un Verdi meistardarbu „Simons Bokanegra". Abas operas ir ļoti melodiskas un dramatiski saistošas.

Par spīti torontiešu konservātīvajai nostājai, Rūdolfs Bings domā, ka klausītāji ar laiku savus uzskatus mainīs. Tā būtu tiešām apsveicama parādība.

Metropolitena operas nākošās sezonas Ņujorkā solās būt tikpat iespaidīgas kā iepriekšējos gados. Pirmoreiz pēc ilgāka laika ASV atgriezīsies slavenā operas diva Maria Kallas, kas atkal izlīgusi ar operas direkciju. Bez tam šinī sezonā Metropolitenā debitēs temperamentīgais italiešu tenors Franko Korelli. Vēl nesen, dziedot Neapoles operā, mākslinieks uzbruka kādam klausītājam, kas skaļi protestēja par viņa „netīro" dziedāšanu, bet tikpat skaļi uzsauca „brava sola!" saprānam, kas dalījās ar Korelli atbildīgajās lomās. Tie, kas pazīst Korelli, apgalvo, ka Bingam daudz lielākas galvas sāpes būs jāpiedzīvo ar Kalasu, ja kaprīzā primadonna sadomātu nepadoties galvenā menedžera rīkojumiem. Tomēr ir pāragri spriest, kas notiks, kad abi temperamentīgie māksliniekī sastapsies uz vienas skatuves. Šai sakarā nāk prātā kāds „vēsturisks" notikums, kas risinājies uz Metropolitena operas skatuves operas direktora Gatti-Kasaza laikā. Operas „Dinora" mēģinājuma laikā, kur uz skatuves jāparādās arī kazai, izcēlušies lieli strīdiņi starp soprānu, tenoru un baritonu. Kad bāršanās ieilgusi, Kasaza, atstādams operas namu, piegājis pie kazas un iečukstējis tai ausī: „Tu tomēr esi visinteliģentākā uz šīs skatuves." A. K.

(Nobeigums 8. lpp.)

RAIMONDA DUNKANA KUSTĪBU UN VALODAS PLASTISKĀ PERSONĪBA

VĒSTULE LA NO FRANCIJAS

Cilvēks piedzimst plastisks. Viņam dotas kustības un valodas spējas, redze — dzirde — oša — tauste — garša, kas ir plastiski elementi. Ja arī sākumā tie korespondē viens otram minimāli, ar laiku tie tomēr satiekas un viens otram diktē, ko cilvēka prāts jeb mana uztver.

Cilvēka atsaucība šiem plastiskas elementiem atkarājas no cilvēka dabas, kādā tas iedzimis. Taču cilvēkam attīstoties un veidojoties, dabas dāvanas, kas ieguvumā pastiprinātas, pamazām notrūk. Tas it kā zaudē spēju ar prātu pilnīgi pārvaldīt plastisko elementu tīklu. Tāpēc arī vēlākos gados reti kad cilvēka kustības saskan ar viņa runas veidu — valodu, ko modulē balss. Protams, tas tai gadījumā, kad cilvēks savu runas veidu, valodu un kustības nav mērķtiecīgi sabalansējis un negrib sevi demostrēt kā plastisku personību ar samākslotu akcentu, kā to dara aktieris — teātŗa mākslinieks un zvērināts orātors, kas apzinās savas runas dāvanas un tās pastiprināti kopj resp. iestudē. Koncentrēt plastikas elementus arī ir zināma spēja, un kas to var, nav cilvēku vairākums, bet mazākums.

Cilvēka kustībā galvenais nav locekļu vingrums vai to vijība, bet gan tās raksturiskā izteiksme ,kuŗu ikdienas dzīvē visbiežāk min tikai galējību izpratnē, apzīmējot cilvēku par lempīgu vai graciozu, dažreiz vēl arī par kareivisku un brutālu, kaut gan kustību gamma ir nesalīdzināmi bagātāka un niansētāka, un ne būt nav deja ,bet cilvēks kā tāds.

Kādēļ skatītāja acs dod priekšroku klasiskām kustībām, bet ne plastiskai dejas mākslai?

Klasiskā deja kā kustību virkne nav ne graciozitātes ne brutālitātes parāde, bet gan pakāpeniska locekļu nodarbības uzrādīšana, kamēr plastiskā dejas māksla demonstrē cilvēka pirmatnējo stāvokli un to momentu, kad tas nav vēl pieaudzis un zaudējis cerību pilnīgi pārvaldīt savu plastisko elementu tīklu.

Plastiskā deja cīņā ar nepilnību cilvēku iekšēji apvaino, jo viņš nav līdzvainīgs tai dabas procesā ,kas apstājas zināmā vecumā un piešķir cilvēka personībai lempīgu, tūlīgu vai graciozu un veiklu izteiksmi. Cilvēku maz interesē, vai viņa valoda piemīlīga vai brutāla, un vai tā saskan ar viņa stabilām kustībām ,vai ne. Cilvēkam parasti neinteresē, vai viņa runas veids un notikums, ko tas atstāsta, atbilst viņa mīmikai ,vai viņa balss noskaņa piemērojusies un pieslīpējusies atstāstāmam notikumam. Cilvēks nīst plastiku un tās elementus, jo grib būt brīvs, kas ir nezināt to cīņu, ko pret jutekļu un muskuļu pakāpenisku notrulināšanos izcīna plastika kā ķermeņa kustību māksla.

Sēnas ielā Parīzē, Raimonda Dunkana vārds rakstīts ar plastiku žēstu ne aiz dejotājas Aisidoras Dunkanes vārda, bet gan tam priekšā, kas apliecina, ka Raimonds Dunkans ar savu mākslu un darbu dzīvo un darbojas vēl arī pēc viņa nāves.

Indra Gubiņa

NEZIŅĀ ZUDUSAM DRAUGAM

Ko gan tev palīdz šie vārdi
Izkliegti naktī un vējā?
Varbūt jau mūžības sējā
Sirdī vēl sūrstošu vāti
Guli tu, aizgājis klusu,
Uz mūžīgo dusu.

Sevi tik mierinot dziedu
Un ticu — tu tomēr dzirdi?
Varbūt tu jūti ar sirdi
To rīsušo pavedienu,
Rokās aizvien vēl kuŗu
Mīlā uz ţevi turu.

Skumji ir gājuši gadi,
Būtu laiks iemantot prieku.
Bet katrā solī, ko lieku,
Jūtu — tu mani vēl vadi
Ar tumšām nezinas sāpēm
Caur bezgala tālēm.

VĒRTĪGS IEGUVUMS MĀKSLAS MŪZEJAM

Ņujorkā (A.K.) — Ņujorkas Metropolitan mākslas mūzejs iegādājies ievērojamā 17. g. s. franču gleznotāja Žorža de La Tūra darbu „Zilniece". Mākslas eksperti šo vēsturisko darbu, kas iegūts ar Rodžera fonda atbalstu, atzīst par vienu no visvērtīgākajiem ,kāds patlaban ir Metropolitan mūzeja īpašumā. Mūzeja direkcija neizpauž samaksāto summu. Gleznotājs La Tūrs bija visai pazīstams ar saviem darbiem 17. gadu simtenī, bet vēlāk ilgi neviens vairs neinteresējās par viņa gleznām. Daudzas šī mākslinieka gleznas tika pat piedēvētas itāliešu, spāņu un holandiešu gleznotājiem, tikai tādēļ, ka pēdējie gleznojuši daļēji pēc la Tūra parauga. Šis mākslinieks pašreiz ir pazīstams ar apmēram 20 darbiem, bet pastāv aizdomas, ka daudzas viņa gleznas vēl nav galīgi identificētas. „Zilniecei", kas jau izstādīta mūzeja telpās, labajā pusē augšējā stūrī lasāms šāds ieraksts: „G. de La Tour Fecit Luneuilla Lothar". Pēdējie divi vārdi apzīmē mākslinieka dzīves vietu — pilsētu un provinci.

O. LĒMAŅA PĀNĀKUMI DETROITĀ

IESTUDĒTS JAUNS BALETS

Detroitā (A.K.) — Detroitas mūzikas institūta dejotāji, kas kopā ar Detroitas pilsētas baletu pagājušajā sezonā ar lieliem panākumiem uzveda baletmeistara Osvalda Lēmaņa choreografēto S. Prokofjeva baletu „Pelnrušķīte", nule kā piedalījās Michigēnas operas sabiedrības uzvedumos. Minētā operas trupa sniedza divas rūpīgi iestudētas izrādes — Verdi „Rigoletto" un J. Štrausa operetē „Čigānu barons". Abām šīm izrādēm dejas bija iestudējis O. Lēmanis. Pēdējais, kas jau ilgāku laiku vada savu baleta skolu un iemantojis vietējās sabiedrības financiālu atbalstu, rīko audzēkņu baleta vakaru 17. jūnijā. Detroitas mākslas institūta galvenajā auditorijā. Šajā vakarā mūsu baletmeistara audzēkņi atkārtos pagājušā gada baleta uzvedumu „La Belle Elite", un nāks klajā ar vienu jauniestudējumu - miniatūrbaletu „Lakstīgala un roze", kas savā laikā uzvests arī Rīgā, O. Lēmaņa choreografijā. Šo gaidāmo notikumu visai plaši atzīmē arī amerikāņu prese.

B. PASTERNAKA GARĪGO VĒRTĪBU NESPĒJ NOSLĀPĒT

APBEDĪŠANĀ PIEDALĪJĀS PĀRI PAR 5.000, SEVIŠĶI STUDĒJOŠĀ JAUNATNE. PASAKAĪNAS SUMMAS BRĪVAJĀ PASAULĒ PAR PĀRDOTAJĀM GRĀMATĀM

Zviedrijā. (LZA). Pasternaka apbedīšana notika 2. jūnija pēcpusdienā sādžas tuvējā pareiztīcīgo lauku kapsētā, kas tur iekārtota ap 15. gadu simtu ar skaistu sarkano ķieģeļu celtu baznīciņu ar sešiem sīpolveidīgiem zilas krāsas torņiem. Paredzēts bija, ka bērēs piedalīsies vienīgi vistuvākie: sieva, trīs dēli un brālis Aleksandrs, tomēr jaužu pieplūdums bija ļoti liels ne vien no apkārtējiem ciemiem, bet arī no Maskavas. Pavadītāji defilēja gar aizgājēja atvērto šķirstu, apbedīšanas ceremonija nokavējās par vairākām stundām. Šķirstu ar mirstīgām atliekām uz pleciem līdz kapsētiņai nesa nelaika 3 dēli un brālis, kam sekoja dziļi sagrauztā atraitne Zinaida un vairāki tūkstoši vienkāršu krievu darba ļaužu — zemnieki no plašas apkārtnes ar ceriņu, maijpulkstenīšu ziedēm rokās, ko tie saplūkuši tuvējos mežos un pļavās. No Maskavas bija saradušies arī daudzi P. agrākie draugi — rakstnieki, mākslinieki, aktieri, starp kuriem sevišķu uzmanību izpelnījās kāda blonda aktrise ar melnu sēru plīvuru pārklātu galvu. It sevišķi daudz bija sabraukuši studējošā jaunatne, kas rakstnieku dzīvu nebija redzējusi vaigu vaigā.

Aizgājēju guldīja kapsētas atlākā stūrī, kur sākas jau lauku arumi, vietā, kuŗu P. vēl dzīvs un vesels būdams bija izraudzījis par savu pēdējo atdusas vietu. Bērinieku no plašas apkārtnes un visvairāk no galvaspilsētas bija tāds saplūdums, ka rakstnieku sādžas Peredelkino apkārtējās ielas bija auto pilnas, un satiksmi regulēja kāds baltā tērpies no Maskavas norīkotais milicis.

Brīdī, kad šķirstu iznesa no mazās istabiņas, 3 vijolnieki un pianists Staņislavs Richters kopā ar Andreju Volkonski (bij. firstu, kas pēc 2. pasaules kara atgriezās no trimdas) atskaņoja Šopēna Sēru maršu. Lielajā pakavaditāju masā bija redzami arī: Benjamiņš Kaverins, dzejnieks Bezimenskijs, Ilja Erenburga sieva u. c. Pie kapa atvadu vārdus teica Konstantins Paustovskis un literātūras kritiķis Valentīns Asmus. Blondā Maskavas aktrise nodeklamēja dažus aizgājēja dzejoļus. No valdības un rakstnieku savienības vai citām oficiālām iestādēm — neviena pārstāvja.

Raksturīgi ir daži izvilkumi no Asmus atvadrunas: „Tik ilgi, kamēr pastāvēs krievu valoda, literātūras vēsturē būs atrodams lielā rakstnieka Pasternaka vārds. Mēs nekad nespēsim atlīdzināt to, ko viņš pelnījis. Viņš bija parauga cilvēks, kas stāvēja par savu pārliecību . . ." Mīlu pārsteigumu radīja kāda strādnieka vārdi: „Mans paldies no strādniekiem aizgājējam. Mēs gaidījām uz viņa romāna iznākšanu, bet kaut kas noticis un nesagaidījām. Viņš stāv pāri visiem mūsu rakstniekiem." Kāds nepazīstams jaunietis — students, tuvojoties kapa kopai, teica šādus vārdus: „Tā bija vērtīga grāmata, ko viņš uzrakstīja. Ir traģiski, ka mums liedz šo viņa lielo darbu lasīt."

Visu ievērību radīja arī tas, ka Maskavā akreditētie amerikāņu žurnālisti no starptautiskā Penkluba amerikāņu sekcijas vārdā nolika milzu krāšņu vainagu ar lentēm un uzrakstu: „Lielajam rakstniekam Pasternakam."

Kapa kopiņu vēlā vakara stundā klāja lieli ziedu kalni un neskaitāmi ceriņu, maijpulkstenīšu un tulpiņu puški, ko bija plūkusi un nesusi Maskavas studējošā jaunatne un rakstnieku sādžas plašas apkārtnes darba ļaudis — zemnieki. Pēc aizgājēja vēlēšanās uz kapa kopas tika iestādīts ķiršu kociņš.

No Londonas piektdienas vakarā uz Maskavu izbrauca ar vilcienu P. māsa Lidija Slater, lai ar kuģi dotos līdz Ļeņingradai un pēc tam uz Maskavu un nestu savus pēdējos sveicienus pie brāļa kapa kopiņas, kuŗu tā dzīvu redzējusi pirms apm. 40 gadiem.

Par romānu „Doktor Živago" brīvajā pasaulē uzkrājušās pasakainas summas. Vienīgi Anglijā bankās grāmatu apgādi deponējuši ap 3,5 milj. zviedru kronu, tādā pati summa deponēta Amerikas Savienoto Valstu bankās. Klāt nāk vēl Italijas Feltrinelli izdevniecība, kuŗa ziņo, ka „Dr. Živago" pārdots pāri par 1,5 milj. eksemplāru. Kur vēl summas no pārējām Eiropas un aizokeana zemēm. Jāsaka, ka laikam gan neviena rakstnieka darbi īsā laikā nav devuši tik lielus ieņēmumus. Itālijas apgāds gan piemetina, ka diezgan regulāri tam izdevies daļu naudas nogādāt Maskavā, rakstnieka rīcībā, bet kādā veidā un cik lielas šīs summas pārvestas, firma negrib izpaust. Anglijā iet minējumi, ka Padomijas varas viri droši mēģinās nelaika sapelnīto naudu iegūt savā rīcībā.

CIK AUGSTU VAR KĀPINĀT NODOKĻUS?

„THE LAW AND THE PROFITS" by C. N. Parkinsosn, Houghton Mifflin Co, Bostonā, (Thomas Allen Ltd. Kanadā) izdevums, 246 lp., Cena — $4,25.

Prof. Parkinsons kopš 1934. gada ir sarakstījis vairākas zinātniskas grāmatas, bet īpaši izcēlās ar savu grāmatu „Parkinson's Law", kas iznāca 1957. gadā un atklāja neizbēgamo un neaugligo lielo organizāciju augšanu. Pēc autora domām katrai valdībai ir uzdevums izlemt, kādu daļu no tautas ienākuma tā var paņemt, nesagraujot vai nevājadzīgi nevājinot nodokļu maksātājus. Vēsture liecina, ka senos laikos valdības ņēmušas ap 10% no tautas ienākuma; nodokļu prasības, kas pārsniegušas šo limeni, spiedušas tautu emigrēt. Kur tas nav bijis iespējams, piedzinuši 20% un vairāk dažādu nodokļu veidā bez lielām grūtībām, bet ja nodokļi sakāpināti no 33 līdz 50 procentiem, sākušies nemieri vai sabrukums. Demokratiskajā iekārtā ir tiekšme tiem, kas paši grib sevi aplikt ar vismazākiem nodokļiem, aplikt bagātos ar nodokļiem, kuŗi jau līdzinās sodam . . . vai konfiskācijai.

Pēc autora domām, miera laika nodokļu robežas būtu jānosaka uz 20% no tautas ienākuma. 25% rada inflāciju un 30% var novest pie valsts starptautiskās ietekmes mazināšanās. Tikai kara gadījumā var bez bažām nodokļus paaugstināt, bet tie atkal jāpazemina, kad iestājas miera laika apstākļi.

Ne valsts izdevumiem jānosaka valsts ienākumi, bet gan otrādi. Nosakot ienākumus zināmā samērā ar tautas ienākumu, katrai valsts ministrijai jāpaziņo kopīgo izdevumu apmēri, kuŗus tā nedrīkst pārsniegt, pie kam iztrūkumam automatiski būtu jāseko attiecīgo ierēdņu atlaišanai. Jānosaka ienākumu absolūtā robeža, un izdevumi tam jāpieskaņo.

Budzis

LATVIJAS AMERIKA
pārstāvis
ST. KATARĪNES
H. Greblē, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
karto abonementu, sniedz un pienem informāciju.

Kalsturas apskati

Amerikāņu Šekspīra festivāls iesākās pag. nedēļā Stratfordā, Conn., ar „Divpadsmitās nakts" izrādi. Kanadiešu aktieris Donalds Dēvis tēlo Orsino, bet Katrīne Hepburna — Vīolu. „New York Times" kritiķis Brūks Atkinsons veltījis atzinīgus vārdus Dēvisam, bet samērā bargi kritizē pārējos aktierus un J. Landaua produkciju. „New York Herald Tribune" kritiķis Volters Kerrs raksta, ka visa luga atstājot vēl neredzēti vāju iespaidu, īpaši krasi uzbrūkot Hepburnes tēlojumam.

Kanadiešu dziedātāja Louisa Maršāle nule kā koncertējusi Austrālijā kopā ar Viktorijas simfonisko orķestri. Laikraksts „Melbourne Age" mūziķas kritiķis atzinīgi izsakās par Maršales vokālajiem datumiem.

Kanadas Stratfordas Šekspīra festivāls šogad iesāksies 27. jūnijā un ilgs līdz 17. septembrim. Festivāla direkcija plāno rīkot atvadu vakaru „New York Times" teātŗa kritikim B. Atkinsonam, kas ar šo sezonu aiziet no sava laikraksta un aktīvo kritiķu saimes.

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(51. turpinājums)

„Lubāna kundze, vai tomēr jūs neesat drusku par stingru — pret tādiem jauniem un spējīgiem talantiem?" iebilda Spēlmanis.

„Ar vēju piepūsta galva ir katra talanta vislielākais ienaidnieks," pasmaidīja režisore, skatīdamās uz Ciruļdziesmu, kas neapmierināta turpināja: „Pēc mūsu — nacionālhumānistu pārliecības teātris ar savu nozīmību augstāko cilvēcīgas gara vērtību atklāsmē pielīdzināms bāznīcai . . ."

Un viņa pie sevis tad tieca: „Ja kādreiz es iestudēšu „Mērnieku laikus", tad viņu es ņemšu par Pietuka Krustiņu."

Bet Pelerīns nerunāja un neteica nekā, aizskatuves telpā stāvēdams pie krāsniņas un vārīdams desas, kad ienāca Miedziņa kundze zilajā samta kleitā, saldi un spēcīgi smaržodama pēc cerīniem.

„Ak jūs tas esat?" viņa kā nezinājusi mākslotī brīnījās.

„Jā — krunkainais spekulants," īdzīgi atnurdēja Amorijs.

„Žēlīgais tētiņ, jūs taču nebūsit klausījies ar ausi pie durvīm."

„Jūs čukstējāt drusku par skaļu."

„Bet vienīgi to, ko vajadzēja iestāstīt viram, tāpāt kā stāstījāt jūs . . . Man arī varbūt tad vajadzētu ticēt, ka esmu parasta, neattīstīta . . ." un Lēnīte kairīgi izgoŗija augumu Pelerīna spulgojošo acu priekšā.

„Blēņas es samelsu galīgas blēņas, saprotiet, tam jūsu greizsirdīgajam vientiesim," Amorijs smaidīdams ar lietpratēja skatu nomērīja viņu no galvas līdz kājām. „Ja tagad jums mugurā nebūtu pietīcīga pausaudzes kleitiņa, bet īsti elegantas sabiedrības dāmas tērps, jūs varētu aizēnot visskaistākās filmu zvaigznes."

„Vai jūs domājat, es pati negribētu pieklājīgi apģērbties? Bet kā lai zina, kur rādā paslēptuvē ko īsteni labu šodien var dabūt. Un tad — ja arī es zinātu — mana vira iedotās naudas būtu par maz . . ."

Pelerīns smaidīdams sakrokoja vaigus omuligi milīgās krokās: „Par to var parunāt un padomāt — kādreiz kaut kur . . . Kur desas, kur desas? Ko jūs man visi te plijaties virsū, kā būtu pie galīga bada? Tūliņ būs karstas, tad varēsit nest tiem rijām."

Lēnīte sapratusi atskatijās pār plecu. Tas tiešām bija Miedziņš, nespēdams nociesties un atnācis tai pakaļ. „Žanit, cik labi, ka tu esi iedomājies par mani. Varēsi man palīdzēt aiznest bļodu ar desām." Un viņa tik patēsā sirsnībā sabužināja vīra melni pinkainos matus, ka Pelerīns savlaicīgi nošņācās: „Teātris."

AR MEDU UN INDI UZ MĒLES

Svaigo un sālīto preču tirgotāju biedrības līderis Johans Spēlmanis stāvēja pie spoguļa un sukāja uzacis. Cita nekā uz kailās apaļās galvas viņam ko sasukāt nebija, jo bārdu neaudzēja, bet cilvēkam ,lai justos pilnīgi sakopies ,tomēr laiku pa laikam kaut ko vajadzīgs sasukāt. Bez tam — kādreiz Rīgā jubilejā dāvināto suku ar spožo sidraba muguriņu nevarēja atstāt neizlietotu . . . Un tādēļ pēc rūpīgās skūšanās Spēlmanis bieži sukāja uzacis, tāpat kā šorīt. Tai pašā laikā viņš intensīvi domāja (uzacu sukāšana domāšanu netraucēja), jo vajadzēja izšķirties par ideoloģisko platformu, kam būtu izredzes vēlēšanās iegūt vislielāko balsu skaitu.

Viņš dzīvoja viens gaišā un saulainā istabā, kuŗā gan, diemžēl, vairāk mēbeļu nebija, kā gultā, galdiņš un pāris krēslu, tāpat kā pārējiem bēgšīšiem, toties allaž te varēja justies mierīgi un netraucēti. Protams, par to viņu citi apskauda, bet pilnīgi negodīgi un netaisnīgi, jo atbildīgos sabiedriskos pienākumos aizņemtam cilvēkam brīvajā laikā ir vajadzīgs pilnīgs miers. Turklāt šis ērtības viņš neizmantoja kaut kādām personīgām baudkārām izpriecām, bet vienīgi pašaizliedzīgām un nopietnām pārdomām, kā paceļama nabaga bēglīšu labklājība. Kas viņam gan būtu varējis liegt ievest šai pilnīgi privātajā miteklī sievietes un izmilināties ar tām pēc patikas. Tak viņa vecpuiša istabiņas godīgo slieksni neviena sievietes kāja vēl nebija pārkāpusi. Viņš centās pēc augstākām lietām — kļūt dienās par ievērojamu tautiešu vadītāju, kam visi ar uzticību un lielu cienīšanu sekotu. Pagalam netaisni šis gods bija Latvijā pagājis garām, tikai par purna tiesu paliekot aiz Saeimas durvīm. Nu vajadzēja izdomāt taktiku, ar kuŗu viņš pārējos sacensonus atstātu tagad sev tālu aiz muguras.

Spoguļī skatīdamies (pabeidzis sasukāt uzacis), Spēlmanis piepūta vaigus, atgāza atpakaļ plecus un sakrustoja pār krūtīm rokas. To tiešām nevarēja noliegt, ka šādā svinīgā pozē viņš drusku atgādina slaveno dūci. Bet — tā bija tik ārēja līdzība: sirds dziļumos viņš bija un palika zvērināts demokrats. Un tāds viņš paliks pat tad, kad paplašinās Svaigo un sālīto preču tirgotāju partijas platformu, ietverdams tanī Ulmaņa autoritārā režīma ideoloģiju. Ka tā ir jādara, beidzot bija atzinis Spēlmaņa veselīgais reālpolitiķa instinkts, jo tautiešu izlaujās pamazām atklājās bēdīgais fakts, ka 15. maija režīms tiem palicis daudz labākā atmiņā par demokratiskajiem partiju valdīšanas gadiem. Ja viņš nu iestātos par Ulmani (nebija jau viņa laikā pašam slikti klājies, varēja iegrozīties jo ienesīgā vietiņā), tad nometnes tautas vairākuma balsis būtu nodrošinātas. Vēl tikai vajadzēja satriekt opozicijas partiju, kas sākusi jau organizēties ap Ojāru Lubānu. Tas ķeķis Ciruļdziesma ar savu nacionālhumānisma kustību vispār nebija nopietni ņemams, to saprata katrs. Izsludinājis šovakar referātu. Vienkārši jāsmejas. Kas tādu ērmu ies klausīties? Par drusku nopietnāk ņemamu pretinieku tomēr vajadzēja atzīt Lubānu. Būtu labi, ja viņa līdzšinējā dzīvē un darbībā varētu atrast kādu vājāku vietu, kur iedurt zobenu līdz kaulam. Amorijs Pelerīns, bez šaubām, tādu zinās, jo esot bijis ar rakstnieku Rīgā labos draugos. Šis vārīgās vietiņas ir šodien jāiztausta, kad spekulants atnāks uz norunāto apspriedi. Lai nemēģina drauga vājības noslēpt, jo politika, kā dzejnieks Rainis kādreiz sacījis, ir lieta, kas „nepazīst cilvēka žēluma". Ja tomēr viņš vairītos būt pilnīgi atklāts piedraudēs ar „mirušo dvēseļu lietu." Šai lietā (gods, kam gads nākas) Pelerīns tiešām ir veikli sadziedājies ar komandantu, bet — lai nedomā, ka citiem tā nebūtu zināma.

Spēlmanis atraisija pār krūtīm sakrustotās rokas, izlaida laukā aiz vaiglem piepūsto gaisu un atsēdās gultā, ar sarauktu pieri domādams. Vēl vajadzētu sakūdīt pret Lubānu nometnes kori. Tā diriģents turējās kopā ar pārējiem gaisa grābšļiem — tā saucamajiem nometnes māksliniekiem. Un tā kā korī bija apmēram pussimts dziedātāju, bez tam vēl jāpieņem, ka viņi ietekmēs savus piederīgos, turpat vai vesels simts balsu varēja aiziet zudumā. Nekādā gadījumā to nedrīkstēja pieļaut, tad atkal varētu notiks, ka viņš ir zaudētājs — par purna tiesu. Bet ja par gaidāmo koŗa koncertu kādā laikrakstā parādītos iznīcinoša recenzija ar Ojāra Lubāna iniciāļiem, koŗa diriģents un koristi ietu Lubānam apkārt kā mērim. Protams, Lubāns to atsauksmi nebūs rakstījis . . .

Spēlmanis jau sāka smaidīt uzvarētāja smaidu, jo zināja skaidri, kas būtu ar mieru šo recenziju uzrakstīt un parakstīt ar Lubāna iniciāļiem. Lai dumpīgais romānists tad mēģina nomazgāt koristu priekšā sevi baltu. Politika ir cīņa, un cīņā katracīnītāja uzdevums ir pretinieku padarīt nekaitīgu, vienalga, kādiem līdzekļiem.

Pie durvīm klauvēja. Spēlmanis cieniģi un nesteigdamies gāja ielaist Pelerīnu. Kā viņš pēc aša skatiena vienmēr precizajā rokas pulksteni konstatēja, tad veikalnieks bija tam licis gaidīt turpat vai divdesmit piecas minūtes, un tāda nevērība noteikti pelnīja atturīgu sagaidīšanu. „Beidzot — tas tiešām esat jūs? Es sāku gandrīz vai bažīties, ka mūsu šīsdienas norunu būsiet piemirsis."

Pelerīns nedomāja atvainoties: „Tā bija, kā bija — nebūtu varbūt vēl tagad atnācis, ja beidzot neizdotos nogrābt aiz apkakles Ciruļdziesmu un nolikt veikalā aiz letes. Staigā no paša rīta pa nometni, aicinādams visus uz savu šivakara priekšlasījumu. Un tad nu es viņam iestāstīju, ka katra ideoloģija ir pārdodama daudz vieglāk kopā ar desām, burkāniem, tomātiem, sipoliem un siļķēm."

Spēlmanis ar jūtamu nicinājuma izteiksmi sejā savieba savu pilnīgi muti: „Es vispār nespēju saprast, kāpēc ar viņu jums jāpinas. Tādu . . ."

„Kādu?"

„Es sacīšu atklāti — plānprātiņu."

„Lēnāk pār tiltu, Spēlmaņa kungs. Ja cilvēks no ārpuses laiku pa laikam izskatās tāds kā apdauzīts, tas tomēr vēl nedod tiesības domāt, ka arī iekšpusē viņš piebērts pilns ar lauskām. Sītādiem šķietami murgainiem pasaules lāpītājiem reizu pa reizei pagadās galvā doma, kas tiešām ir zelta vērta." Pelerīns Svaigo un sālīto preču tirgotāju partijas līderi sauca par „tu" tik vairāk vai mazāk priecīgā prātā, nopietnās sarunās allaž atgriezdamies pie „jūs".

„Es ļoti šaubos," augstprātīgi atcirta Spēlmanis.

„Tad aizejiet šovakar un paklausieties."

„Es lai ietu — uz tādu — uz tādu cirku."

„Jūs laikam domājat, ka savā vēlēšanu kampaņā bez tāda varēsit iztikt?" smīnēja Amorijs.

(Turpinājums sekos).

DAŽOS VĀRDOS

KANADĀ

Ontario provinces farmaceiti savā pirmajā lielākajā kongresā Londonā (Ont.), kur pulcējās ap 300 delegātu, nolēmuši griezties pie federālās valdības ar lūgumu pastiprināt kvalitātes kontroli, īpaši tām zālēm, kuras tiek importētas no Eiropas.

Toronto „Variety" klubs savu šī gada humānitāro godalgu piešķīris polio potes atklājējam Dr. J. Salkam. Viņš ir mācības spēks Pitsburgas universitātē.

Zādzības Kanadā ar katru gadu jūtami pieaug. Nule kā zagli lelauzušies Sv. Vladimira baznīcā (Toronto), bet ieguvums bijis niecīgs — tikai 68 dolari.

Sakarā ar automašīnu importu, 4.000 Port Eldžinas iedzīvotāji zaudējuši darbu vietējā auto industrijā, paziņojis „United Auto Workers" (CLC) direktors Džordžs Berts.

Patlaban Kanadā ir viens miljons pieauguso studentu, proti, tādu cilvēku, kas pa vakariem mācās dažādās tehniskās skolās un universitātēs. Tomēr šie cilvēki pēc skolu beigšanas nedodot visaugstāko kvalitāti dažādiem Kanadas saimnieciskiem pasākumiem, izteicieis J. R. Kids, kas atbild par „Canadian Association for Adult Education" izstrādāto programmu.

Jaunākais modes kliedziens Toronto ir jauno sieviešu neparasti īsās ielas kleitas, augšpus ceļgaliem. Laikraksts „The Globe and Mail" apgalvo, ka jaunā mode patikot vīriešiem, bet sievietes esot dažādos ieskatos.

Gandrīz vienlaicīgi pagājušā nedēļā notika divi lieluzbrukumi Kanadas bankām. No Toronto Dominijas bankas bandīts aizbēga ar $8.000.-, no kuriem $5.000.- atrada jau pēc pāris stundām, bet Montreālā bandītiem laimējās aizbēgt ar $25.000,-.

Kanadas pasta iestādes vadītājs Viljams Hamiltons izteicies, ka kanadiešu laikrakstiem un žurnāliem būtu daudz lielāks profits, ja neskaitāmu kanadiešu firmu sludinājumi neparādītos ASV izdevumos, kuŗus var pirkt Kanadā.

Ap 4.000 Toronto pilsētas centra iedzīvotājiem esot jāiztiek bez vannas istabām, izteicies Metro māju plānošanas bij. priekšsēdis Dēvids B. Mansūrs.

No jauna izteikti pārmetumi Kanadas valdībai, ka tā diskriminē pensionārus, iedalot tos vairākās kategorijās. Tie, kas nodzīvojuši Kanadā 25 gadi, ir tiesīgi saņemt pensiju arī ārpus Kanadas robežām, bet tie, kas šai zemē nodzīvojuši īsāku laiku, var saņemt vecuma pabalstu tikai Kanadā.

Kanadas parlaments nobažijies, ka briti ar laiku varētu samazināt tirdzniecību ar Kanadu. Britu valdība izteikusi vēlāšanos nākotnē paplašināt tridzniecīskos darījumus ar pārējām Eiropas zemēm. Tādā gadījumā Kanadas saimnieciskais stāvoklis mazliet pasliktinātos, kaut gan tirdzniecība Kanadai ar Lielbritaniju nekad nav bijusi sevišķi ienesīga.

Austrālijas tirdzniecības misijas vadītājs sērs D. Koplands paskaidrojis Kanadas valdībai, ka Austrālijā bezdarba nav un financiālais stāvoklis ir daudz stabilāks nekā Kanadā. Austrālijā ir 10.200.000 iedzīvotāju, tā ieinteresēta uzņemt vēl vairāk immigrantu.

Tikai ap 150 personu bija ieradušies Maltonas lidlaukā sagaidīt filmzvaigzni Džinu Lolobridžidu, kas tuvākajās dienās izlidos uz Holivūdu, kur tā saistīta darbā ar MGM studiju.

MIRSTĪBA ŠODIEN DAUDZ MAZĀKA

Šī gadu simteņa sākumā ar tuberkulozi gadā mira ap 3.000 Ontario provinces iedzīvotāju. Pagājušajā gadā visā provincē bija tikai 165 miršanas gadījumi, kam cēlonis bija tb.

Tas ir liels sasniegums, jo pirms 50 gadiem tuberkuloze bija viens no galvenajiem nāves cēloņiem Ziemeļamerikas kontinentā. Par to japateicās Ontario veselības departamentam, kas it sevišķi pēdējos gados daudz darījis tuberkulozes apkarošanai.

Gadu simteņa sākumā tika ierīkotas sanatorijas, kuŗās izolēja slimos no ārpasaules. Vēlāk ierīkoja speciālas plaušu slimnieku klinikas. Otrā pasaules kara laikā sāka masveidīgi izdarīt rentgena uzņēmums, lai pārbaudītu plaušu stāvokli. Rentgena pārbaude ir labākais slimības konstatēšanas līdzeklis, ko jo plaši lieto Ontario provincē.

Jāpiezīmē, ka 1948. g. bija ļoti nozīmīgs tajā ziņā, ka tika izgudrotas speciālas zāles tb apkarošanai.

Katram Ontario provinces iedzīvotājam ieteicams ik gadus izdarīt rentgena pārbaudi vai nu speciālajās klinikās, vai arī darba vietās un citur, kur piebrauc uz vietas auto ar rentgena ierīcēm.

Ontario veselības ministrs Mathew B. Daymond.

Tuberkuloze, ja to laikus atklāj, ir ārstējama, tāpēc katra iedzīvotāja pienākums rūpēties par to, lai pārbaudītu plaušu stāvokli.

Kaut gan mirstība ir samazinājusies, tomēr, kā pagājušais gads rāda, katru otro dienu ir bijis viens miršanas gadījums, kam cēlonis bijis tb. Informācijai ieteicams sazināties ar tuvāko kliniku vai rakstīt: Division of Health Information, Ontario Department of Health, Queens Park, Ontario.

MUMS ZUDUŠIE

EDVĪNE KEMPE

No Detroitas DV sportistu rindām veļu valsti šogad aizsaukts tikai 28. g. v. Edvīns Kempe. Viņš dzimis Pasienes pag., un Detroitas latviešu sabiedrībā bija viens no aktīvākajiem jaunās paaudzes pārstāvjiem. Kopš 1955. g. nepārtraukti bija latviešu kora priekšnieks un DV volejbola komandas dalībnieks. Mīra pēc ilgas un grūtas ciņas ar jaundzību audzēju.

Pēdējā gaitā uz Woodlawn kapsētas latviešu nodalījumu vi-

---

tā Gunārs saņēma būdams jau slimības gultā.

Pēdējā gaitā uz Woodlawn kapsētu alzgājēju pavadīja liels piederīgo un draugu pulks. Savu bijušo vadītāju uz kapiem uznesa sportisti un viņa ieiešanu Aizsaules ceļos svētīja māc. V. Līventāls.

Ziedus nolika un atvadu vārdus teica Sv. Pāvila draudzes priekšnieks R. Junkulis, DV apvienības priekšnieks A. Ligotnis, DV drāmatiskās kopas vad. M. Upīte, DV sporta kopas tagadējais vaditājs J. Skrīveris un no sportistu vecākās paaudzes — A. Bekeris. Skumjo atvadīšanos nobeidza sporta kopas dalībnieki, defilējot gar šķirstu un noliekot savam apklusušajam līdzgaitniekam pavasara ziedus.

Bez dzīvesbiedres un mazās meitiņas par aizgājēju skumst visi, kas viņu pazina, jo bija sirsnīgs cilvēks, vispusīgām sporta gaitām un sasniegumiem.

Ardievu, Gunār! P. Z.

FILMU Pasaule

IESPAIDĪGA DRĀMA

Elia Kazans pašreiz ir viens no Holivūdas izcilākajiem režisoriem, kuŗa filmas ir vienmēr ieguvušas atzinību gan no bargajiem Nujorkas filmu kritiķiem, gan parastajiem filmu apmeklētājiem. Patikami bija iepazities arī ar Kazana pēdējo darbu „Wild River", kas pilns drāmatiska spraiguma un lieliska tēlojuma. Filmas darbība risinās Tenesijas valsts, ASV, dienvidos, kur, sakarā ar Tenesijas upes pārplūšanu pavasaros, valsts izstrādājusi elektriskās spēkstacijas projektu, kuŗa īstenošanai ir nepieciešami appludināt kādu salu Tenesijas upes vidū, uz kuŗas jau gadiem ilgi dzīvo negeri un kāda vecāka baltās rases dāma (Jo Van Fleet), kas savas pēdējās mūža dienas grib pavadīt šajā salā par spīti valsts labvēlīgajiem noteikumiem — atpirkt viņas māju un vietā uzcelt daudz labāku un piemērotāku, tikai citā apvidū. Bet vecā dāma ir spītīgas dabas, un spēkstacijas komitejai paiet ilgs laiks, kamēr beidzot tai izdodas viņu pārliecināt, ka uz salas nevar palikt. Filmai iet līdz arī otra tema — kāds ne visai izdevies mīlas stāsts starp vienu no apūdeņošanas projekta īstenotājiem (Montgomerijs Klifts) un ietelpīgās mātes mazmeitu (Li Remika). Visiespaidīgāk savu traģisko lomu tēloja Džo Van Flīta, kuŗas sniegums ir Holivūdas „Oskara" vērts. M. Klifts, kas pirmoreiz tēloja nopietnāku lomu, tika ar to galā teicami. Remikas sniegums bija kompetents. Vēl īpaša uzslava pienākas fotografiem, kuŗi bieži šai krāsām bagātajai filmai piedeva lielāko māksliniecisko vērtību.

A. K.

SENO TEMPĻU UN KLOSTERU ZEMĒ

AUSTRAS AUGENBERGAS CEĻOJUMA PIEZĪMES

III

Tālāk redzam īpato, poētisko Sv. Džovanni baznīcu. To ir veidojuši XI g. s. arābu architekti uz normaņu kēniņa Rožera II pavēli, un ar saviem sarkanajiem jumoliem tā atgādina vairāk arabu mošeju nekā kristīgo baznīcu. Brīnišķīga krāsu rotaļa: sārtie jumoli uz spilgti zilā debess fona! Bet visarabiskāks ir dārzs, kas ir pievienots baznīcai un atgādina Dienvidspānijas māju „patio" (pagalmu)

Tas ir īsti orientāla krāšņu puķu, ziedošu krūmu, palmu un apelsīnu koku paradīze, kuŗu ierobežo slaidas, graciozas arabu kolonnas ar pakavveidīgām arkām. Dārza vidū maza marmora celtnīte, kas atgādina it kā templīti, — visa rozēm apaugusi, ziedos iegrimusi. Krāsu un smaržu simfonija! . . . Mēs redzam pat apelsīnus un citronus augam uz viena koka, — īstu dārznieku gajiem noteikumiem — atpirkt viņas māju un vietā uzcelt daudz labāku un piemērotāku, tikai citā apvidū. Bet vecā dāma ir spītīgas dabas, un spēkstacijas komitejai paiet ilgs laiks, kamēr beidzot tai izdodas viņu pārliecināt, ka uz salas nevar palikt. Filmai iet līdz arī otra tema — kāds ne visai izdevies mīlas stāsts starp vienu no apūdeņošanas projekta īstenotājiem (Montgomerijs Klifts) un ietelpīgās mātes mazmeitu (Li Remika). Visiespaidīgāk savu traģisko lomu tēloja Džo Van Flīta, kuŗas sniegums ir Holivūdas „Oskara" vērts. M. Klifts, kas pirmoreiz tēloja nopietnāku lomu, tika ar to galā teicami. Remikas sniegums bija kompetents. Vēl īpaša uzslava pienākas fotografiem, kuŗi bieži šai krāsām bagātajai filmai piedeva lielāko māksliniecisko vērtību.

A. K.

---

tā Gunārs saņēma būdams jau slimības gultā.

Pēdējā gaitā uz Woodlawn kapsētu alzgājēju pavadīja liels piederīgo un draugu pulks. Savu bijušo vadītāju uz kapiem uznesa sportisti un viņa ieiešanu Aizsaules ceļos svētīja māc. V. Līventāls.

Ziedus nolika un atvadu vārdus teica Sv. Pāvila draudzes priekšnieks R. Junkulis, DV apvienības priekšnieks A. Ligotnis, DV drāmatiskās kopas vad. M. Upīte, DV sporta kopas tagadējais vaditājs J. Skrīveris un no sportistu vecākās paaudzes — A. Bekeris. Skumjo atvadīšanos nobeidza sporta kopas dalībnieki, defilējot gar šķirstu un noliekot savam apklusušajam līdzgaitniekam pavasara ziedus.

Bez dzīvesbiedres un mazās meitiņas par aizgājēju skumst visi, kas viņu pazina, jo bija sirsnīgs cilvēks, vispusīgām sporta gaitām un sasniegumiem.

Ardievu, Gunār! P. Z.

Paulu Diodoru Aristu

BĒRZIŅU

stud. phil., dz. 1921. g. 28. maijā, bijis 19. divizijas 44. pulka 3. vada komandieris. 1944. g. 17. oktobrī ievainots kājā. Meklē māte, 2122 Westbourne Ave., Ottawa, Ont.

CEĻŠ PAGRIEŽAS ATPAKAĻ UZ ZIEMEĻIEM

Pēc visai nepatikama jūras brauciena no Palermo uz Neapoli turpinām atpakaļceļu ar autobusu, braucot šoreiz gar Itālijas otru piekrasti, — gar skaisti zilo Tirenijas jūru, kur atkal gandrīz katrā ceļa pagriezienā mums atklājas jauna lieliska panorāma.

ATKAL ROMĀ

Romā šoreiz apstājamies tikai īsu laiku. To izmantojam, lai sveiktu dažas mājas, agrāk redzētas vietas, un mums ir tāda sajūta, it kā mēs šķirstītu vecu, iemīļotu bilžu grāmatu. Lūk, Sv. Pētera katedrāles majestātiskais plašums un Mikelandželo Pietās maigā, skumjā seja . . . un tālāk Koloseja masīvie mūŗi un Forums! . . . Pie Trevi fontāna apstājamies un metam ar labo roku pār kreiso plecu fontānā naudas gabalus — pēc visiem „likumiem un noteikumiem", lai vēl reizi atgrieztos „mūžīgajā pilsētā" . . .

Man stāstīja, ka Romā bijusi arī ekskursija no Rīgas . . .

SJENA

No Romas braucam uz Sjenu gar skaisto sudraboto Bolsenas ezeru. Kā vecu paziņu mani sevic Sjenas sarkanās celtnes. Mīļā Sjena! Ne par veiti tās moto ir: „Cor magis tibi Siena pandit" (Sjena atver tev savu sirdi). Sjena ir vienīgā no Itālijas Viduslaiku pilsētām, kas pilnīgi saglabājusi savu gotisko šarmu. Saurās, likumainās ielīņas ik pagriezienā sniedz mums kādu pārsteigumu — kādu vecu pili vai portālu. Namu sienās ir saglabājušies pat dzelzs rīņķi no sen pagājušiem gadu simteņiem, kur dižciltīgie jātnieki piesējuši savus zirgus!

Austra Augenberga.

(Nobeigume sekos)

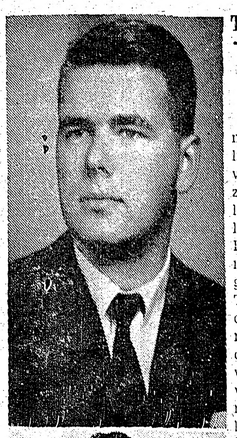

Imants un Valdis Kugas beiguši Nudžersijas valsts universitāti ar BA gradu „Arts" un „Science" fakultātēs.

Imants Kuga (augšā) ir biedrs „Delta Phi Alpa" un „Sigma Delta Pi" studentu biedrības un Fotografu apvienībā, ieguvis arī fakultātes stipendiju.

Valdis Kuga BA grādu saņēmis ar augstāko atzinību un uzņemts universitātes kolledžas goda biedru apvienībā.

Mūsu laikraksta LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis VILIS MIĶELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Trimdinieku pā

N

Nesenās debates miem ALAs kongr lika trimdinieku sk vērsties mūsu cent zācijai. Nav šaubu, lu un svarīgu darb labā, par ko pien Diemžēl, ALA jo nav populāra, grib ganizatoriskas dab Tikai niecīgs trim cents ik gadus izpē ru kartes. Parunāj otru, dzirdamas ba vērts šo doláru visādus iemeslus, b nais ur svarīgāka ka ALA's kongress demokratiskās vēlē

Gribot, negribot atkal pie — daža demokratijas jau skatāmies ar skaid lotām acīm uz vi jumu: dzīvodami valsti, ar demokra sim vai aiziesim bo su organizāciju iz mokratisku vēlēš pievērsama vislielā A's organizatoriski tiski jānovērtē un atzinums nenozīmē darbs būtu pēju migs. Bet tas varē gāks, ja ALAi ie latviešu trimdinie būtu populārāka t

ALAs galvenais delegāti kongresos tē kaut ko vairāk Daudzkārt uz kon brauc nevis cieni nijas pārstāvis, b kam ceļa nauda, daudz vajas. Nere dod svešiem cilvēk lielākas kaimiņu tāji delegātu nepa ņa nostāju. Šāds rīkotiek arī pretēj teresēm, jo mandā tis klēpī, un vēlē nav jūsniedz.

Sakarā ar kļ sistēmu ALA's de nemainās: ik gad tās pašas sejas. Iz lītiski bloki, ar sk balsošanas spēku, balsojuma rezul priekš nosakāms.

PASAULES LIELĀKAIS UN MODE LIDLAUKS

ir Cikāgā, kur ik minūtē nolai- žas un aizlido kāda lidmašina. Pasekosim lidojumam, ar kuŗu iepazināja LA līdzstrādnieku. Pēc 3855 kilometru lidojuma „Douglas DC 7" lidmašina nolaidusies Sanfrancisko lidlaukā, nākdama no Honolulu un dodamās uz Cikāgu. No Sanfrancisko līdz Cikāgai vēl jānolido 3.000 kilometru. Cikāgā mašinai paredzēts 4. ceļš. Sanfrancisko lidlaukā mašīnu papildina ar ēļļu, degvielu, izlaiž pasažierus un uzņem jaunus ,kas vēlas nokļūt Cikāgā. Visas izdaribas te ilgst veselu stundu. Beidzot lidmašina var pacelties gaisā, un pēc maza brītiņa tā nozudusi skatītāju acīm.

Lidmašīna pārlido sniega pārklāto Sjerra Nevadu, lielā sālsezera dienvidus ar Mormonu pilsētu Salt Lake City, pārlido Nebrasku, sasniedzot pie Davenport Misisipi, kuŗa, par spīti dižumam, no 5.000 metru lielā augstuma izskatas kā maza upele. Tad mašīna nonāk virs Mičigenas ezera un lido pāri Cikāgas namu jumtiem, kas izskatās kā rotaļlietiņas.

Pasažieri jūsmo par lieliskajiem skatiem. Tie esot neaizmirstami. Kamēr pasažieri jūsmo, lidotāja telpā pienāk rīkojumi no lidlauka kontroles: „Jūs atrodaties lidojuma beigu posmā. Lidojiet pa labi, metot likumus uz diví nulle, nulle. — Ar pasreizējo lidošanas virzienu tuvojieties nolidošanas līnijai. — Sāciet nolaisties ar 500 pēdu ātrumu minūtē. 100 pēdas, 50, 30, 20, — lidceļš. — Lidceļš nolaišanai atbrīvots. — Jūsu virziens labs. — Esat nolaidušies. — Uzņemiet saskari ar kontrolorni HEAD pa kanāli „B". — 1; 2; 6,8. — Beigas."

Visi šie rīkojumi nāti, un raiditājs mus lidotājam, ar kuŗu menta nolaišanās tai. Braucēji izkāpa kāpnēm, atvēr lūkas, un uz slido nolaistas lejā brē preču sūtījumi, pa ta visu ārī aizv vietā.

Pa to laiku pi ar degvielām 4 pārtiku lidotājien preču noliktava sāk strādāt pretē izved jauno brā preču sūtījumus mašīnu. Pēc di tēm kopš lidmaši tā ir pārbaudīta kārtībā izlidošan Tā ar šo jauno iekārtojumu ieta un naudu. Jād iekārtas pārņems

Bet mašīnas nā liekas, ka nepārt saimē. Skatītāji liski skati, vēro atbraucēju un aiz mes, lidmašīnas mas signālus uz brīnums, ka arvi šī veikalnieki, iz tiksmi, jo kabīnes ka teicamā un st

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

DŽINA B TORO

Italiešu filmzv Lolobridžidas iera bija liels notiku biedriskajā dzīvē, plašie apraksti kas pārādījās vi dienas laikrakstos tik daudz ko teik tikai knapi spēja Pēdējie šim noti pat ievadrakstu. N. Filips rīkoja šanu; alderman J pieprasīja, lai Go par Gina Lolobrig priekšsēdis C. D ja Džinai izsnieg tiksmes brīvkarti, izlietot. braucot autobusiem vai ap ceļu.

BARTOLOMEJA NAKTS

Nodaļa no Zentas Mauriņas grāmatas „Aizbidņi lūst," kas iznāks tuvākā laikā „Astras" apgādā

II

Palīgā saucieni, kas bija rakstīti uz cigaresu kārbiņām un mutautiņu strēmelēm, tika izmesti pa vagonu aizrestotajiem lodziņiem:

„Mēs slāpstam, ūdeni!"

„Cinieties, lai mēs varētu atgriezties mājās!"

„Cinieties un lūdziet Dievu par mūsu atbrīvošanu."

Elles vārti bija atvērušies, cinisms nepazina robežas. Pēc 14. jūnija nāves nakts, kas kļuvusi par sēru dienu Baltijas piejūras tautām, Maskavas algādži inscenēja krāšņus svētkus, izdalot ordeņus un godalgas skribentiem, kas ar saviem meliem un glaimiem domāja aizklāt masu kapus un cietumus.

Laiks aizskalo dzīvību un nāvi. Kāda baiga mūžība, kas tapusi sāpēs un asarās. Baismīgi mirdz zvaigzne, kas uzlēkusi ciešanās.

Cilvēka garam izdevies pieveikt mēra un melno baku baciļus, bet vēl nav atrasta pretinde jaunuma bacilim. Vai tāda ir nopietni meklēta? Pirmais, ko epidēmijas izcelšanās laikā dara, ir izolācija. Tačū pansatanisma gadījumā tas netika darīts. Jau 1942. gadā tika iesniegti dati par Bartolomēja nakti Baltijas valstīs Vispasaules Sarkanā krusta apvienībai Ženēvā, bet tie maz iespaidoja sveikā palikušos. Slepkavas un laupītāji sēdēja Tautu Savienībā, un demokrati biedrojās ar bendēm, kas, piedaloties kopmielastā, ātri nomazgāja savas asinainās rokas. Boļševiku briesmas dēvēja par pasakām un Stalinu uzlūkoja par zemes vareno- ko valdnieku, ko nekādi spēki nevar pieveikt.

Mūsu izmisuma saucieni izskanēja tukšumā ,kā 1915. gadā bija izskanējuši civilnāvē dzīto armeņu un 1956. gadā ungāru palīgsaucieni, kuŗu drosmīgo nāvi apbrīno maldīgā drošības sajūtā ieaijātie demokrāti. Mocekļu ciešanas apraud, bet neviens nepalidz atbrīvoties no krusta. Elles sēra smaka neizbaidīja mierīgā labsajūtā apskurbušo pilsoniību. Kas 1956. un 1957. gadā norisinājās Ungārijā visas pasaules atklātības gaismā — brīvības iznīcināšana, neaizsargātu cilvēku apkaušana, tas notika Baltijas valstīs 1941. gadā tumšā aiz aizslēgtām durvīm. Notikumi Baltijas valstīs bija bridinājums visai cilvēcei, bet netic bridinājumiem, lekāms tie nekļūst par īstenību.

Divas nedēļas mēs bijām jau slēpušies vasarnīcā. Virieši, kas vēl nebija deportēti uz Sibiriju, tika miliču gūstīti ielās un dzīti tanku slazdu rakšanas darbos. Mēs gaidījām kara izceļšanos kā Lieldienas zvanus. Augas dienas pavadīju stikla verandā. Skaistas, koptas lietas krāšņojās ap mani. Ērti atpūtas krēsli. Lieli, raibi zīda spilveni. Pītas mēbeles, pukaini aizkari, urnveidīgas māla vāzes. Pavasaris bija aizkavējies, vasara jau sākusies. Zelta lietus bija izsalis, dārzā vienlaicīgi ziedēja ceriņi un sniega pulkstenīši. Narcises, irisi, neparasti daijas tīgertulpes, bet visvairāk mani priecināja garkātainās, baltās tulpes — dzidrie gaismas kausi.

Naktis bija gaišas un silkas. Tā kā Dievs neatbildēja paligā saucieniem, tad laudis iemācījās klusēt. Albatross mani sargāja stos kopā ar Māri atstāt dārzu. Smilšainajā, baltajā ceļā nav rebdzamas cilvēku pēdas. Neparasts klusums. Tikko sadzirdami aizkāpām šalc ķirzu. Mēs izbraucam uz šosejas. Arī tur neviena cilvēka. Tālāk pabraukties pārāk liels kārdinājums. Nelielas, bērzu aizaugušas mājiņas dārzā beidzot ieraugām divus cilvēkus: pusmūža vīrs un jauna meitene strādā zemeņu laukā. Mēs gribam apruna tēvs vairāk zināja nekā mēs. Kopš divām nedēļām mēs nebijām runājuši ne ar vienu ārpusnieku. Savu mērķi vēl nesasniegušas, kļūstam sekojošās ainas aculieciniece: mums garām aizjojo auto, pēkšņi tas apstājas pie zemeņu lauka, divi virieši izlec no mašīnas, pavēl abiem — pusmūža vīram un meitenei iekāpt mašīnā, neievērojot abu pretošanos un meitenes asaras. Nelaimīgie gūstekņi nozūd melnajā kastē, un mašīna dārdot aizjoņo projām.

„Tātad ir tiesa, ka cilvēkus ķersta uz ielām," nopūšas Māre, kas līdz šim bija ieskatos, ka deportācijas apdraud tikai kapitālistus.

Patiesības ir nemateriālas. Tās uzzina arī bez avīzēm, pasta un radio. Pa lāsei tās izsūcas, vārds pēc vārda. Katrs iekrīt savainotajā sirdī kā uguns dzirksts, un viens no tiem vēl līdz šai dienai deg: Zilizans Briedis.

Viņa lauku sēta ir izpostīta, viņa baltie baloži nogalināti, viņa klavieres sadragātas, bagātās klētis izlaupītas, tautas universitāte likvidēta. Viņa bagātība izkūpējusi kā dūmi, un viņš man raksta no Sibirijas, viņa vēstule mani sasniedza te Upsalā pa daudziem aplinkus ceļiem, tā bijusi 6 mēnešus ceļā. Šī vēstule pienāca taisni laikā, kad es rakstiju viņam veltītās lappuses, un mani nomāca melna melancholija. Ir pasaulē lietas, kas nav iznīcināmas arī šai drupu laikmetā, tiešām, ir tādas lietas . . . Viņš tika sodīts tādēļ, ka viņam piederēja paraugsaimnieciba. Kā boļševisma pretinieku, kā atpalicēju viņu izsūtīja uz Omsku, lai tur purvu viņš pārvērstu aramzemē. Turpat 15 gadu viņš jau atrodas verdzībā.

Viņš atsūtīja man fotografiju, kuŗā redzama būda, viņa mājvieta. Tā atrodas kailā, sniega aizputinātā un dzeloņdrātīm nožogotā līdzenumā. Būdu viņš apdzīvo ar vecu sieviņu, kas viņam vāra ūdensviras, un zēnu, kas apkalpo traktoru. Noplucināts; sašķiebts jumts, pussabrukušas sienas, klabigas dēļu durvis — tādā būdelē laikam Solveiga gaidījusi Pēru Ģintu, bet kādēļ vienreiz nevarētu Pērs Ģints gaidīt Solveigu — četrpadsmit, piecpadsmit gadus un vēl ilgāk? Kā grāmatvedim vergu nometnē viņam piešķirta „izcila vieta", viņš nav spiests mitināties kopbarakās.

Ilgi pazīšanās gadi, trīspadsmit gadu intensīva, kopīga darba, trausla tuvība, tad 1941. gads; nogāšanās bezdibenī. Četrpadsmit gadu bez atbalss tukšumā. Mūs šķir asinis, asarās un sviedros mērcēts priekškars, un tagad, 1956. gadā, pēkšņi šis vēstules no elles! Prieks, sāpes, gavīles. Atgriešanās savā patībā. Garie sāpju gadi, vai tie nepieciešami mīlestībai, lai tā nobriestu?

Daudzu tūkstoš kilometru šķirta, te uz granītklintīm jūtu viņa dziedinātāja, atjaunotāja, dvēseli modinātāja tuvību.

Mūsu draudzības gados vienmēr paslēptuvē rēja sardzes suns: „Slīma! Slīma!" Es vairījos spoguļa, lai neredzētu man uzspiesto Kaina zīmi. Bet tagad viņš man savos vārdos sūta spoguļa tēlu, no kā es saldā izbīlī atraujos un sev jautāju, kā to biju darījusi bērnībā. Lūkojoties savā ūdens atspulgā: vai patiešām esmu tāda īstenībā? Tačū viņš ilgotos satvert rokām zvaigzni. „Es vēl dzīvoju, jo Tu domā par mani." Par spīti ilgām, viņš neiedrikstas man uzdot savu adresi, un manas vēstules viņu var sasniegt tikai pa apkārt ceļiem. Ik rītus viņš mazgājas sniegā, tas viņu norūdot, bet diemžēl viņš arvien vēl neesot iemācījies mūzicēt uz lāstekām, kas bagātīgi grezno jumta malas. Vai vēl pasaulē tiešām kaut kur esot klavieres, un kā gan tā būtne izskatās, kam šis kapitālistiskais izgudrojums arī pēc kara pieejams un kādā kārtā šī likteņa labvēlība būtu izpelnāma? Vienīgā mūzika, ko viņš varot klausīties, esot zvaigžņu dziesma; naktis Sibirijā esot tik neticami klusas un dzidras, ka neviena debess skaņa neejot zudumā.

Viņam neesot nekas vajadzīgs no manis, viņam nepieciešama — es pati. No tumsības bedrēm agot rita ausmas koks, kuŗā šalc dziesmas un ziedi, un tos visus viņš gribētu man dāvāt. Ceļos nometusies, es pateicos Dievam, ka viņš radījis cilvēkus, kas ar savu esmi vien padara slimības neesošas, sāpēs savilktos locekļus iztaisnina un grūtsirdību vērš glāsainā dziesmā.

No sava plašu krājuma izmekļēju Mēnesnīcas sonātu, ko viņš tik bieži spēlēja. Pirmie kliuši, kosmiskie toņi ir viņa pēdējās vēstules turpinājums. Koptā istabā, kurā deg kamīns un no visām pasaules malām pienāk vēstules, klausos mūzikā, kas mani aizsniedz no Sibirijas, kur viņš pie čuguna katla nodauza lāstekas. Dievs debesīs, dāvā man balsi, lai es varētu pateikt tiem, kas vēl nav kļuvuši kurli dvēseles tumsībā: mēs nedrīkstam gulēt mierīgi un laimīgi, kamēr vairāk nekā 12 miljonu cilvēku gluži tādi paši cilvēki, kā tu un es, nogrimst verdzības purvā.

ĒRU ZEMĒ

PIEZĪMES

tismu, kas vēl arvien neesot pilnīgi izskausts Sicilijā. Vietējie iedzivotāji atbalstot policijas vajātos bandītus, un notvert tos Sicīlijas mežonīgajos kalnos un aizās liekas gandrīz neiespējami. Mums stāsta kādu anekdotisku gadījumu no kara pēdējām dienām. Amerikāņi atsvabinājuši no cietuma kādu tur ieslodzītu bandītu, jo — kas gan labāk zina paslēptās takas kalnos kā šie laudis! Viņa pakalpojumi bijuši tik vērtīgi, ka viņš saņēmis ļoti labu atalgojumu un, protams, brīvību. Par nopelnīto naudu viņš ierikojis restorāniņu Neapolē. To apmeklējot arī ārzemnieki, kuriem nenākot ne prātā, ka laipnajam īpašniekam kādreiz bijis pavisam cits „amats".

CEĻŠ PAGRIEŽAS ATPAKAĻ UZ ZIEMEĻIEM

Pēc visai nepatikama jūras brauciena no Palermo uz Neapoli turpinām atpakaļceļu ar autobusu, braucot šoreiz gar Itālijas otru piekrasti, — gar skaisti zilo Tirenijas jūru, kur atkal gandrīz katrā ceļa pagriezienā mums atklājas jauna lieliska panorāma.

ATKAL ROMĀ

Romā šoreiz apstājamies tikai īsu laiku. To izmantojam, lai sveiktu dažas mājas, agrāk redzētas vietas, un mums ir tāda sajūta, it kā mēs šķirstītu vecu, iemīļotu bilžu grāmatu. Lūk, Sv. Pētera katedrāles majestātiskais plašums un Mikelandželo Pietās maigā, skumjā seja . . . un tālāk Koloseja masīvie mūri un Forums! . . . Pie Trevi fontāna apstājamies un metam ar labo roku pār kreiso plecu fontānā naudas gabalus — pēc visiem „līkumiem un noteikumiem", lai tu vēl reizi atgrieztos „mūžīgajā pilsētā" . . .

Man stāstīja, ka Romā bijusi arī ekskursija no Rīgas . . .

SJENA

No Romas braucam uz Sjenu gar skaisto sudraboto Bolsenas ezeru. Kā vecu paziņu mani sevic Sjenas sarkanās celtnes. Mīļā Sjena! Ne par veiti tās moto ir: „Cor magis tibi Siena pandit" (Sjena atver tev savu sirdi). Sjena ir vienīgā no Itālijas Viduslaiku pilsētām, kas pilnīgi saglabājusi savu gotisko šarmu. Saurās, likumainās ielinas ik pagriezienā sniedz mums kādu pārsteigumu — kādu vecu pili vai portāli. Namu sienās ir saglabājušies pat dzelzs rīņķi no sen pagājušiem gadu simteņiem, kur dižciltīgie jātnieki piesējuši savus zirgus!

Austra Augenberga.

(Nobeigume sekos)

ču niem), tas esot tas pats, it kā lai- viņš ilgotos satvert rokām zvaig- ja zni. „Es vēl dzīvoju, jo Tu domā us, par mani." Par spīti ilgām, viņš est neiedrīkstas man uzdot savu ad- de resi, un manas vēstules viņu var av sasniegt tikai pa apkārt ceļiem. dz- Ik rītus viņš mazgājas snilegā, a, tas viņu norūdot, bet diemžēl ku, viņš arvien vēl neesot iemācījies vēl mūzicēt uz lāstekām, kas bagāti- kā gi grezno jumta malas. Vai vēl ja pasaulē tiešām kaut kur esot kla- ā- vieres, un kā gan tā būtne izno skatās, kam šis kapitālistiskais vi- izgudrojums arī pēc kara pie- ņu ejams un kādā kārtā šī likteņa labvēlība būtu izpelnāma? Vienī- au- gā mūzika, ko viņš varot klausi- ar ties, esot zvaigžņu dziesma; nak- ām tis Sibirijā esot tik neticami klu- ne- sas un dzidras, ka neviena de- un bess skaņa neejot zudumā.

in

igi, Viņam neesot nekas vajadzīgs no manis, viņam nepieciešama — di, es pati. No tumšības bedrēm augot rīta ausmas koks, kurā šalc usē dziesmas un ziedi, un tos visus as viņš gribētu man dāvāt. Ceļos le- nometusies, es pateicos Dievam, em, ka viņš radījis cilvēkus, kas ar ti- savu esmi vien padara slimības neesošas, sāpēs savilktos locekļus iztaisnina un grūtsirdību tha .e. vērš glāsainā dziesmā.

lit

No sava plašu krājuma izmek- la- lēju Mēnesnīcas sonātu, ko viņš nas tik bieži spēlēja. Pirmie kluse, kar- kosmiskie toņi ir viņa pēdējās ša- vēstules turpinājums. Koptā is- a- tabā, kurā deg kamīns un no ņa visām pasaules malām pienāk no- vēstules, klausos mūzikā, kas ma- uri ni aizsniedz no Sibirijas, kur viņš pie guguna katla nodauza lāste- titi kas. Dievs debesīs, dāvā man as balsi, lai es varētu pateikt tiem, kā kas vēl nav kluvuši kurli dvēse- la- les tumšībā: mēs nedrīkstam gu- na, lēt mierīgi un laimīgi, kamēr vai- rāk nekā 12 miljonu cilvēku glu- iņš ži tādi paši cilvēki, kā tu un es, ēr- nogrimst verdzības purvā.

Imants un Valdis Kugas beiguši Nudžersijas valsts universitāti ar BA gradu „Arts" un „Science" fakultātēs.

Imants Kuga (augšā) ir biedrs „Delta Phi Alpa" un „Sigma Delta Pi" studentu biedrībās un Fotografu apvienībā, ieguvis arī fakultātes stipendiju.

Valdis Kuga BA gradu saņēmis ar augstāko atzinību un uzņemts universitātes kolledžas goda biedru apvienībā.

Mūsu laikraksta LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis VILIS MIĶELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

Trimdinieku pārdomām

NĀKOTNES LABĀ.

Nesenās debates par notikumiem ALAs kongresā Kalamazū lika trimdinieku skatieniem pievērsties mūsu centrālajai organizācijai. Nav šaubu, ka tā veic lielu un svarīgu darbu trimdinieku labā, par ko pienākas atzinība. Diemžēl, ALA joprojām tautā nav populāra, gribētos sacīt, organizatoriskas dabas kļūmju dēļ. Tikai niecīgs trimdinieku procents ik gadus izpērk ALAs biedru kartes. Parunājoties ar vienu otru, dzirdamas balsis, ka neesot vērts šo dolaru ziedot. Uzdod visādus iemeslus, bet pats galvenais un svarīgākais laikam būs, ka ALA's kongress nav aizklātās, demokratiskās vēlēšanās ievēlēts.

Gribot negribot te nonākam atkal pie — dažam sāpīgā — demokratijas jautājuma. Lai skatāmies ar skaidrām, neapmiglotām acīm uz vienu šo jautājumu: dzīvodami demokratiskā valstī, ar demokratijām uzvarēsim vai aiziesim bojā. Tāpēc mūsu organizāciju izveidošanai demokratisku vēlēšanu ceļā būtu pievēršama vislielākā vērība. ALA's organizatoriskās kļūdas kritiski jānovērtē un jālabo. Šāds atzinums nenozīmē, ka padarītais darbs būtu ņemams vai nesekmīgs. Bet tas varētu būt sekmīgāks, ja ALAi ieiu līdz lielāks latviešu trimdinieku pulks, ja tā būtu populārāka tautā.

ALAs galvenais trūkums ir, ka delegāti kongresos reti reprezentē kaut ko vairāk kā paši sevi. Daudzkārt uz kongresiem aizbrauc nevis cienījamākais kolonijas pārstāvis, bet gan cilvēks, kam ceļa nauda, labs auto vai daudz vaļas. Nereti mandātus nodod svešiem cilvēkiem no kādas lielākas kaimiņu pilsētas. Balsotāji delegātu nepazīst, nezina viņa nostāju. Šāds kandidāts var rīkoties arī pretēji kolonijas interesēm, jo mandāts viņam iekrītis klēpī, un vēlētājiem norēķini nav jāsniedz.

Sakarā ar kļūmīgo atslēgu sistēmu ALA's delegātu sastāvs nemainās: ik gadus redzamas tās pašas sejas. Izveidojušies politiski bloki, ar skaidri aplēsamu balsošanas spēku, tā ka jebkuru balsojuma rezultāts viegli iepriekš nosakāms.

Saprotams, ka, pastāvot šādai sistēmai, cieš lielākās grupas, iegūst — niecīgi grupējumi ar tikai iedomātu iespaidu tautā. Aizvien vairāk no ALA's aiziet jaunatne, un ne jau tikai nenāmīgā „kēves dēla Kurbada" dēļ. Jaunatne — uzaugusi demokratiskā valstī, veclaicīgo, demokratisko „atsīegu sistēmu" nevar izprast un no darba mūsu centrālajā organizācijā atturas. Varētu minēt virkni spēju runātāju, apdāvinātu organizatoru un izcilu sabiedrisko darbinieku vārdus. Ar labiem sakariem un valodas prasmi viņi ievērojami celtu ALAs darbu. Bet viņi atturas no darba, un jo ilgāk ievelkas trimda, jo sāpīgāk viņu trūkumu sākam izmanīt.

Ir lielas, spēcīgas grupas — lai minam kaut Daugavas Vanagus, — kuras nav representētas šīstos samēros. Turpretim mazas, sīkas, partijiņas un grupiņas ieguvušas ietekmi, kas tām nepienākas.

Vai iespējams šo situāciju labot un kā?

Atbilde var būt tikai viena — vispārējas, aizklātas un demokratiskas vēlēšanās, piedaloties katram, kas sevi vēl ieskata par latvieti. Vēlēšanās būtu pieejami uzstādīto kandidātu saraksti iepriekš tētā vai iespiestā veidā, un katrs balsi nodotu par kandidātu, kurš vistuvāks viņa interesēm. Vēlētājus varētu reģistrēt iepriekš biedrībās un draudzēs, bet iespējas vēlēt nedrīkstētu darīt atkarīgas no ALAs biedru karšu izpirkšanas. Kartītes būtu pārdodamas pēc nobalsošanas katram, kas tās vēlētos iegūt. Domāju, ka tādā veidā pārdotu daudz vairāk kartīšu nekā tagad, jo ne jau naudas trūkums kavē kartīšu pārdošanu. Pavairojot organizācijas popularitāti tautā, arī kartītes izpirktu daudz vairāk. Latvietis allaž bijis un joprojām ir gatavs ziedot ievērojamas summas sabiedriskiem mērķiem, ja šie mērķi viņam skaidri zināmi un darba daritāji paša vēlēti.

Sie ierosinājumi nav domāti, lai ALAu nopeltu vai mazinātu tās darba lielumu, bet gan lai organizācija kļūtu spēcīgāka un būtu īsti tiesīga runāt visu latviešu trimdinieku vārdā. Reformas jāpārliek, presē jāizdebatē un jāierosina iedzīvināšanai. Laika nav daudz, jo ātrāk pie šī darba ķeramies, jo labāk.

M. Gremzds.

Mūsu laikraksta LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis VILIS MIĶELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārto abonementus.

PASAULES LIELĀKAIS UN MODERNĀKAIS LIDLAUKS

ir Čikāgā, kur ik minūtē nolaižas un aizlido kāda lidmašīna. Pasekosim lidojumam, ar kuru iepazīstinās LA līdzstrādnieku. Pēc 3855 kilometru lidojuma „Douglas DC-7" lidmašīna nolaidusies Sanfrancisko lidlaukā, nākdama no Honolulu un dodamās uz Čikāgu. No Sanfrancisko līdz Čikāgai vēl jānolido 3.000 kilometru. Čikāgā mašīnai paredzēts 4. ceļš. Sanfrancisko lidlaukā mašīnu papildina ar ēļļu, degvielu, izlaiž pasažierus un uzņem jaunus, kas vēlas nokļūt Čikāgā. Visas izdarības te ilgst veselu stundu. Beidzot lidmašīna var pacelties gaisā, un pēc maza brītiņa tā nozudusi skatītāju acīm.

Lidmašīna pārlido sniega pārklāto Sjerra Nevadu, lielā sālsezera dienvidus ar Mormoņu pilsētu Salt Lake City, pārlido Nebrasku, sasniedzot pie Davenport Misisipi, kurp, par spīti dižumam, no 5.000 metru lielā augstuma izskatas kā maza upele. Tad mašīna nonāk virs Mičigenas ezera un lido pāri Čikāgas namu jumtiem, kas izskatās kā rotaļlietiņas.

Pasažieri jūsmo par lieliskajiem skatiem. Tie esot neaizmirstami. Kamēr pasažieri jūsmo, lidotāja telpā pienāk rikojumi no lidlauka kontroles: „Jūs atrodaties lidojuma beigu posmā. Lidojiet pa labi, metot līkumus uz divi nulle, nulle. — Ar pašreizējo lidošanas virzienu tuvojieties nolidošanas līnijai. — Sāciet nolaisties ar 500 pēdu ātrumu minūtē. 100 pēdas, 50, 30, 20. — lidceļš. — Lidceļš nolaišanai atbrīvots. — Jūsu virziens labs. — Esat nolaidušies. — Uzņemiet sakari ar kontroltorni HEAD pa kanāli „B". — 1; 2; 6.8. — Beigas."

Visi šie rikojumi sīki aprēķināti, un raidītājs dod norādījumus lidotājam, kā braukt pa cementa nolaišanās ceļu līdz lidostai. Braucēji izkāpj no mašīnas pa kāpnēm, atvērtas tiek preču lūkas, un uz slīdošās lentas tiek nolaistas lejā braucēju mantas, preču sūtījumi, pasta saiņi. Lenta visu ātri aizvirza šķirošanas vietā.

Pa to laiku piepilda tvertnes ar degvielām 4 motoriem, ēļļu, pārtiku lidotājiem. Tad jau arī preču noliktava iztukšota, lenta sāk strādāt pretējā virzienā un izved jauno braucēju mantas, preču sūtījumus un pastu uz mašīnu. Pēc divdesmit minūtēm kopš lidmašīna nolaidusies, tā ir pārbaudīta, un no jauna kārtībā izlidošanai uz Honolulu. Tā ar šo jauno Čikāgas lidostas iekārtojumu ietaupa 70% laika un naudu. Jādomā, ka šis iekārtas pārnems visi lidlauki.

Bet mašīnas nāk un iet. . . Iziekas, ka nepārtraukti, kā bišu saimē. Skatītājiem atveras lieliski skati, vērojot no tribīnes atbraucēju un aizbraucēju straumes, lidmašīnas un naktī gaismas signālus uz lidlauka. Nav brīnums, ka arvien vairāk, īpaši veikalnieki, izlieto gaisa satiksmi, jo kabīnes ir ērtas, pārtika teicama, un stjuarteses glītas.

— ro.

DŽINA BEIDZOT TORONTO

Italiešu filmzvaigznes Džinas Lolobridžidas ierašanās Toronto bija liels notikums šejienes sabiedriskajā dzīvē, kā to liecināja plašie apraksti un foto attēli, kas parādījās visos 3 Toronto dienas laikrakstos. Džinai bija tik daudz ko teikt, ka žurnālisti tikai knapi spēja visu pierakstīt. Pēdējie šīm notikumam veltīja pat ievadrakstus. Pilsētas galva N. Filips rīkoja greznu pieņemšanu; aldermanis Filips Givens pieprasīja, lai Gore ielu pārdēvē par Gina Lolobrigida St., bet TTC priekšsēdis C. Dovnejs ierosināja Džinai izsniegt īpašu TTC satiksmes brīvkarti, ko tā varētu izlietot, braucot ar tramvajiem, autobusiem vai apakšzemes dzelzceļu.

A. K.

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W.,
dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri

VAI LAUKSAIMNIEKS VAR TIKT „UZ AUGŠU"?

Uz rokas pirkstiem varam saskaitīt Kalamazū apkārtnē latviešu lauksaimniekus. Lielākā daļa no viņiem strādā uz divām „pusēm" — fabrikā un farmā, tā kā grūti izšķirt, kura ir viņu „īstā" profesija. Lai redzētu tādu latviešu farmeri, kurš strādā tikai vienīgi savā saimniecībā un ir īsts lauksaimnieks, braucam 18 jūdzes no Kalamazū pilsētas uz Alamo ciemu, uz E. Jirgena saimniecību.

„Pirms 6 gadiem, kad iepirku šo 230 akru lielo lauksaimniecību, apkārtējie kaimiņi uz mani skatījās itin kā „caur pirkstiem", bet tagad visi grib būt draugi," stāsta lauksaimnieks E. Jirgens, apliecinot seno patiesību — pie pilnas bļodas dragu daudz . . .

Kas iztelc šī lauksaimnieka pilnību?

Atbildi redzam visapkārt. No nolaistas, neapkoptas un gandrīz nederīgas saimniecības, latviešu lauksaimnieks īsā laikā izveidojis savu farmu par priekšzīmi ne tikai apkārtnei, bet jau plašākam rajonam.

— Cik samaksājāt par šo vilnojošo „Zemgales līdzenuma" saimniecību?"

„$16.000,-"

— Un kāds ir tās pašreizējais novērtējums?"

„Kāds nopietns pircējs piesolīja pat $30.000.-," atbild saimnieks un turpina stāstīt, ka viņš nekad nedomājot farmu pārdot, bet gan izveidot un pat mechanizēt tik tālu, ka dzīvojamā telpā pagriežot slēdzi, lopbarība ar elevātoriem tiktu nogādāta lopu ēdināšanas sīlēs.

Centīgais saimnieks E. Jirgens savā īpašumā ar draugu Princi.

E. Jirgenam saimniekošana ir pie „sirds" jau no jaunības, kad viņš bijis lielas, priekšzīmīgas lauku mājas īpašnieks Tukuma tuvumā, līdztekus darbodamies arī pagasta padomē, tiesā, lauksaimniecības biedrībā, aizsargos, un vēl citās organizācijās, ieņemdams vadošus amatus. Pašreiz Jirgena saimniecības galvenā nozare ir gaļas lopu audzēšana ar paša izaudzētu lopbarību. Tuvākās dienās paredzēts pārdot 70 gaļas lopu, kuru cena varētu svārstīties no $300,- līdz $400,- gabalā. 50 vēl nenobaroti jaunlopi paliks ganoties aplokos (Pārdošanai sagatavotos zināmu laiku baro tikai ar sauso barību un aplokos nelaiž).

Vasaras otrā pusē saimnieks iepirks lielāku daudzumu teļu no Nebraskas. E. Jirgens domā, ka viņš varātu gadā sagatavot pārdošanai 100 gaļas lopu un tikpat daudz cūku. Šogad jau pārdotas 93 cūkas. Lopu uzturēšanai saimniecībā tiek audzēta kukurūza, auzas, mieži un āboliņš. Lauku apstrādāšanai un rudzas novākšanai iegādātas visas vajadzīgās mašīnas, ieskaitot arī miltu maļamās dzirnavas, kopā par vairāk kā $20.000.-. Saimniecību apkopj pats saimnieks ar saimnieci. Nu jau otru gadu tie nekur citur piepelnīties vairs neiet, un bez regulārajiem palīgiem — diviem dēliem un meitas — (tie gan strādā Kalamazū), pieņem dažreiz vēl kādu papildus strādnieku.

Redzot dēlu Miervaldi uz traktora kukurūzas laukā, kaut gan jau sāk krēslot, nevilus rodas jautājums: „Vai maksājat algu arī saviem ģimenes locekļiem?"

„Ne tikai maksāju algu, par kuru Miervaldis iepircis jau tīri jaunu mašīnu, bet, ja strādā visu dienu, tad, pēc Latvijas paražas, dodu arī divas stundas dienasvida atpūtu," jokodamies nosmejas E. Jirgens un uz manu vēlēšanos parāda savu mašīnu šķūnī, kur kā īpašu pārsteigumu ieraugu visas tās mašīnas, kuras pašreiz nelieto, notīrītas un ieeļļotas, kārtīgi novietotas.

To redzot, jāizsaucas: „Kā izstādē!"

„Tā darīju Latvijā un atzīstu, ka mašīnas kopjot, paildzina tām kalpošanas laiku, kas noteikti atmaksājas," nosaka lauksaimnieks, kuram ne tikai pie dārgajām mašīnām, bet arī kūtī, pagalmā, mājā un visos laukos valda kārtība.

Kā noskaidrojas, tiek vesta arī sika un precīza grāmatvedība, kas atspoguļo darba gaitu. Budžets un darba plāns E. Jirgenam jau izstrādāts līdz 1963. gadam.

Redzot kārtīgi nostādīto saimniecību, nepārsteidz ziņa, ka parādu uz to tikpat kā valrs nav.

Atvadoties no viesmīlīgās lauku sētas E. Jirgens izsaka izbrīnu par to, ka Kalamazū apkārtnē tik maz latviešu farmu.

Ir jau krietni satumsis, bet gaiss ziedošā ābolina smaržas pilns, visapkārt tāds liels miers un klusums, ka ar nepatiku jāatgriežas trokšņainajā pilsētā. Kad esam jau ceļā, mans ceļa biedrs manī un varbūt arī sevi mierinādams ieminas: „Nu, uz Jāņiem atbraukšim vēl, tad varēsim īsti baudīt šo svētku izjūtu un no ziedošā ābolina savīt smaržīgus Jāņu vainagus."

V. Bokis.

PAPLAŠINĀTA SV. LABRENČA JŪRAS CEĻA RADIO VADĪBAS SISTĒMA.

(Canadian Scene) — Ja Sv. Labrenča jūras ceļa no Motreālas līdz Lielajiem ezeriem darbība risinās teicami, par to sava daļa pateicības pienākas radio vadības sistēmai, kas kopš pagājušā gada vēl paplašināta, īpaši uz tādām lielām ostām kā Toronto. Teletipa satiksme vieno visas Sv. Labrenča upes slūžas. Katrs slūžu un Vellandes kanāļa pārzinis ziņo par ienākošiem un izejošiem kuģiem, kuŗi izmanto viņa ierīces. Toronto ostas komisāri tagad nolēmuši iekārtot līdzīgu teletipa vienību, līdz ar lielu karti pie sienas, kur būs norādītas visu jūras ceļa kuģu atrašanās vietas. Otavā lūgta atļauja pieslēgt šai sistēmai Toronto ostas teletipu, kas bez kavēšanās parādīs visu kuģu atrašanās vietas, kuŗi atrodas ceļā uz Toronto.

Tas atvieglos kārtīgāku pietauvošanās iespēju, lai kuģi, kas ieradīsies Toronto ostā, nebūtu spiesti gaidīt. Nereti, kuģi, kas ienāk jūras ceļā, neturpina ceļu ienākšanas kārtībā, jo daudzi ārzemju kuģi, kam kanālis nav labi pazīstams, izvairās braukt pa naktīm. Pagājušā gadā viens kuģis, kas bija izgājis no rindas un kam Toronto osta bija rezervējusi pietauvošanās iespējas, saņemot ziņojumu par ienākošiem uguns signāliem, bija pazudis divas dienas.

135 jūdzes garā jūras ceļa navigācija naktīs paātrināsies, ja lietos apgaismotas bojas, kuŗas novietos gar kanāļu malām. Toronto ostas grāmatas rāda, ka ostas apkalpotājiem ir reģistrētas 45 pārjūras kuģu satiksmes līnijas un četras ostas strādnieku sabiedrības darbojas pie kravas apkalpošanas.

ARĪ NO IGAUNIJAS IERODAS VECA MĀMUĻA

Igaunietes Maimu Raig 62 g. v. māte Emīlija Kallas ieradusies no Igaunijas Kanadā, un apmetīsies uz patstāvīgu dzīvi Vankuverā. Canadian Press ziņu aģentūra vēl piebilst, ka ap 100.000 igauņu laimējies izbēgt no krievu okupācijas 1944. gadā.

Savienotas VALSTIS

DETROITĀ

● Latviešu apvienības Detroitā 4 gleznu izloze paredzēta svētdien, 21. augustā, pēc dievkalpojuma, Holmes Memorial Methodist Church zālē, 1420 Putnam. Tiks izlozētas prof. A. Annusa, J. Gaiļa un M. Krūmiņa gleznas.

● Jāņu vakara sarikojums notiks sestdien, 25. jūnijā. Sākums plkst. 7.00 vakarā, beigas pulkst. 2.00 no rīta. Svētku vietā — Budkas Grove, 3900 Moravian Drive (Harrington Rd. krust., apm. 2 jūdzes uz rietumiem no Mt. Clemens).

● Mācītājs A. Liventāls 29. maijā iesvētījis šādus draudzes jauniešus: Marutu Andžāni, Rasmu Kļaviņu, Ildzi Lakumu, Ivaru Klievi, Andreju Krūklīti, Oskaru Lenšu un Uģi Pinku.

● No 10. — 12. jūnijam State Fair Grounds notika Detroitas apgabala skautu izstāde, šogad veltīta Amerikas skautu organizācijas 50 gadiem. Šai izstādē piedalījās arī Detroitas latviešu skautu pulciņš. Mazskauti, skauti, dižskauti un roveri izplatīja šīs izstādes ieejas kartes. Ceturtā daļa no pārdoto karšu ienākumiem palīek pulciņam.

● Tērvetes (34.) Skautu un Abavas gaidu vienību nometnes šogad notiks 17., 18. un 19. jūnijā, Highland Recreation Area. Ugunskura vakars būs sestdien, 18 jūnijā, plkst. 8.30 vakarā.

INDIĀNAPOLE

● DV apvieniba laikā no 1. jūnija līdz 10. jūlijam vāc ziedojumus palīdzībai aiz Dzelzs aizkara. Apvienības valde lūdz tautiešus atbalstīt ar iespējamo ārtavu vākšanas akciju un ziedojumu vācējus nenoraidīt. Mēs visi zinām, kādi apstākļi ir dzimtenē un ka palīdzība tur patiešām vajadziga. Katrs atsevišķi varam palīdzēt saviem tuviniekiem Latvijā, bet tur ir daudzi, jo daudzi, seviški bij. leģionāri, kuŗiem nav neviena, kas palīdz; salie kot kopā kaut dažus dolarus, mēs kaut daļēji atvieglināsim viņu drūmās dienas. Būsim atsaucīgi!

● DV apvieniba uzsākusi organizēt grupu apdrošināšanu Amerikas latviešu palīdzības fondā. Pēc min. fonda noteikumiem šādā veidā var apdrošināties arī vecāki par 60 gadiem, kuŗus parasti vienus neapdrošina. Grupā vajadzīgs ne mazāk kā 50 personu un vismaz pusei no tās dalībniekiem jābūt jaunākiem par 50 gadiem. Interesentus lūdzam pieteikties pie apv. priekšnieka J. Lazdiņa, tālr. CL 5-0245, vai aprūpes vadītāja V. Spranc-mana, tālr. WA 5-8691. Tuvāki norādījumi sekos pēc event. grupas sastāva noskaidrošanas.

SIETLĀ, WASH.

● Kopīgos Sietlas - Takomas latviešu Līgo svētkus šogad rīko Sietlas nodaļa, sestdien, 25. jūnijā, Ēnu ezera krastā (Foss Resort on Shadow Lake). Vieta būs rezervēta latviešu vajadzībām no plkst. 10.00 sestdienas rītā. Sietlas un Takomas rajona latviešiem vēl pirms Līgo svētkiem piesūtīs ielūgumus ar sīkāku informāciju par svētku norisi.

● Svētdien, 31. jūlijā, Latviešu biedrības Sietlas nodaļa rīko izbraukumu uz Skagit upes spēkstacijām Kaskādu kalnos, netālu no Kanadas robežas. Brauciena mērķis ir Newhalem pilsētiņa, 130 jūdzes no Sietlas. Šis brauciens veicams privātās automašīnās apm. 3½ stundās, braucot pa 99. ceļu uz ziemeļiem cauri Mt. Vernon pilsētai un pie Burlingtonas nogriežoties uz austrumiem. Pēc tam jābrauc cauri Concrete pilsētai līdz Newhalem, kur svētdien, plkst. 10,45 no rīta sāksies ekskursija ar paskaidrojumiem par spēkstacijām, plkst. 11,45 bagātigas pusdienas spēkstacijas darbinieku ēdnīcā, bet pēc tam 7 jūdžu ceļojums autobusā gar Skagit upes aizu uz Diablo ciematu, brauciens augšup ar zobratu dzelzceļu uz Diablo dambi, 4½ jūdžu brauciens kuģīti pa gleznainu kalnu ezeru uz Ross spēkstaciju, spēkstacijas apskate. Pēc tam atpakaļbrauciens ar kuģīti, zobratu dzelzceļu un autobusu uz Newhalem pilsētiņu, kur organizētā ekskursija izbeigsies ar Ladder Creek ūdenskrituma apskati, plkst. 5,00 p. p.

Šī interesantā ekskursija maksā tikai $3.00 no personas, ieskaitot arī pusdienas maltīti, braucienu ar autobusu un kuģīti. Ekskursija ir ļoti iecienīta, tādēļ vietas ekskursijai nedēļas nogalēs ir jārezervē jau mēnešiem uz priekšu. Šī iemesla dēļ nepieciešama iepriekšēja pieteikšanās, zvanot Sietlas nodaļas valdes sekretāram — Z. Michelsonam, tālr. WE 7-1263, vai valdes pr-dim, E. Rubenim — EM 3-8676. Dalībnieku skaits ir ierobežots. Pieteikšanos var atteikt, vai arī pieteikt papildus dalībniekus, vēlākais līdz š. g. 17. jūlijam, jo divi nedēļas pirms ekskursijas ir jāsamaksā par rezervētām vietām.

Ja kāds vēlas, var izbraukt jau dienu pirms ekskursijas un pārgulēt nakti telšu nometnē pie Newhalem pilsētiņas. Tuvākās kabīnes vai lēta viesnīca pārgulēšanai ir 15 jūdzes pirms pilsētiņas — Marblemount ciematā.

● Ievērības cienīgs notikums Sietlas latviešu saimei bija Vankuveras, B. C., un Sietlas koru koncerts sestdien, 14. maijā. Ka šis notikums bija pienācīgi novērtēts, pierādīja kuplais apmeklētāju skaits.

Koncerta pirmajā daļā uzstājās viesu koris dirigenta A.Granta vadībā. Ievērojot samērā īso darbības laiku un nelielo sastavu, koris uzrādīja labu sniegumu, it seviški tautas dziesmu izpildījumos. A. Jurjāņa „Kur tu skriesi, vanadziņ" un J. Ciruļa „Ai, vanagi, vanadziņi" vajadzēja atkārtot.

Programmas otro daļu izpildīja majinieki dirigenta P. Pētersona vadībā. Koris ar savu tehnisko un mākslinieciško gatavību ierindojams trimdas koru galotnē. Korim vajadzēja dot arī piedevas.

Kulmināciju koncerts sasniedza beigu daļā, uzstājoties apvienotam korim un solistei I. Trapānai. Paplašinātais sastāvs, noteiktais un drošais dziesmu izpildījums, kā arī krāšņie tautas tērpi atstāja neaizmirstamu iespaidu.

Izpildītāju pūles tika atalgotas ar skaļiem aplausiem un skaistām ziedu veltēm solistei un dirigentiem.

Lietprātīgi sastādītā programmā ievērības cienīga bija B. Skultes interesanti uzrakstītā, bet klausītājiem svešā dziesma „Varoņu pieminai". Būtu vēlams, ka koris biežāki atskaņotu mūsu komponistu jaundarbus, kuŗi, kaut gan tehniski pagrūti, tomēr ir mūsu korim pa spēkam.

Apsveicama ir abu koru sadarbība, rīkojot kopīgu koncertu. Būtu vēlams, kaut šī sadarbība turpinātos un tiktu vēl paplašināta.

● Latviešu bērnu vasaras nometne šogad notiks Vaskovitcā no 14.—21. augustam. Dalības maksa paredzama apm. $20.- no personas. Nometni vadīs L. Raistera. Arī bērniem bērnu dārza vecumā paredzētas nodarbības, kuŗas vadīs I. Grava. Nometne atrodas ļoti skaistā vietā — kalnu piekājē, ar labām telpām un skaistu peldbaseinu. Nometnes saimniecība arī šogad būs pašu rokās, un saimnieces pienākumus uzņēmusies L. Ansiņa. Vēl vajadzīgi palīgi.

PAGĀTNES KĻŪDAS

Baltijas valstu sadarbības trūkums toreiz

Daugavas Vanagu mēnešraksta pēdējā numurā vēsturnieks Dr. Edgars Andersons apskata notikumus, kas noveda pie Baltijas valstu neatkarības zaudēšanas 1940. g. Autors apgalvo, ka no daudziem gan publicētiem, gan vēl nepublicētiem dokumentiem redzams, kā daudzi Baltijas valstu diplomāti un valstsvīri likteņīgajā brīdī izrādījušies nesagatavoti savam amatam. Pēc autora domām Otrā pasaules kara sākumā Baltijas valstīm būtu vajadzējis tūlīt mobilizēt savus bruņotos spēkus neitrālitātes aizstāvēšanai.

„Vēsturniekam arī jājautā, kādēļ Latvijas valdība tik ļoti novilcināja kara materiālu iegādi pēc līdzekļu sazimēšanas un kādēļ neradīja nocietinājumu līnijas, tanku aizsprostus un pretgaisa aizsardzības lizdas pie Pad. Savienības un Vācijas robežām. Ja runā par Baltijas valstu kopīgo ciņu pret Padomju Savienību, kādēļ tad jau miera apstākļos nesākās sarunas militāro vaditāju starpā par sadarbības iespējamībām? Kādēļ nekad nenotika Latvijas un Igaunijas bruņoto spēku kopīgi manevri? Kā gan iespējama kara gadījumā varēja gaidīt panākumiem bagātu kopīgu bruņoto spēku darbību pret saliedētu ienaidnieku, ja nebija veikti nekādi priekšdarbi? Šo rindu autoram ir dokumenti, kas liecina, ka Latvijas valdība un bruņoto spēku vadība ignorējuši lietuviešu attiecīgu piedāvājumu un igauņu izteikto vēlēšanos sadarboties," saka autors.

Attieksmē uz bazēm Baltijas valstīs jāsaka, ka Maskavas sarunu laikā 1939. g. vasarā krievināca klajā ar daudz vieglākiem noteikumiem un katēgoriski pieprasīja angļu un franču bruņoto spēku klātieni Baltijas valstīs šajās bazēs, jo viņi toreiz baidīsās no vāciešiem. Ir gan zināms, ka angļi nevēlējās savas flotes vai aviācijas vienības sūtīt uz Baltijas valstīm, un pastāv aizdomas, ka angļu diplomāti, to vidū ciniskais lords Helifakss, kas baltiešus patiesībā nicināja, ietekmējis latviešu un igauņu valstsvīrus neatkarības garantijas un bazes noraidīt."

Tālāk autors vērš uzmanību uz sekojošiem faktiem: Latvija un Igaunija parakstīja neuzbrukšanas līgumu ar agresīvo Vāciju, kuŗa apdraudēja pārējos Baltijas valstu kaimiņus. Toreizējos apstākļos tā vairs nebija baltiešu politiska gudrība, bet agresīvs akts pret Poliju un Pad. Savienību. Somija Baltijas zemēm piedāvāja sadarbību 1940. g. martā, bet Baltijas valstis no tās attecās. Baltiešu diplomāti arī attuvējās no balsošanas Tautu Savienībā, kad Krieviju par uzbrukumu Somijai izslēdza no tās.

Dr. E. Andersons 1943. g. beidzis Latvijas universitātes vēstures nodaļu 1946.—49. g. bijis doktorands Virceburgas universitātē. Vācijā, un tagad ir mācības spēks San Jose State College, Kalifornijā, kā arī nodarbojas ar kara un diplomātijas vēstures pētīšanu ASV valdības uzdevumā.

CEĻA VĀRDI

☆

Muļķiem padoms vajadzīgs visvairāk, bet tikai gudrie to prasa.

☆

Kas vēlu ceļas, tam visu dienu teciņiem jāskrien, lai tukšo vakarā paveiktu savu darbu.

☆

Lepoties ar tikumu nozīmē sevi pašu salīdzināt ar pretējo.

☆

Ir liela starpība starp labu cilvēka atdarināšanu un izlikšanos par labu cilvēku.

Benjamins Franklins

MŪSU LAIKRAKSTA
GALVENAIS PĀRSTĀVIS
ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6-5399.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

ANGLIJĀ

lūdzam mūsu abonentus abonešanas maksas kārtot

D.V.F. GRĀMATNICĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W. 2.
Tel. BAYswater 1652.

Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS paraugeksemplāri.

DĀVANĀM

JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

PADOMJU GRĀMATU IZSTĀDE SKOTIJĀ

Pagājušā ziemā ar „British Council" palīdzību Londonā tika sarīkota Padomju Savienībā izdoto grāmatu izstāde — kā „atbildes vizīte" agrāk sarīkotajai angļu grāmatu izstādei Maskavā. Izstāde no Londonas tika pārcelta uz Anglijas lielo rūpniecības pilsētu Birminghamu un maija mēnesī uz Skotijas galvaspilsētu Edinburgu.

Izstāde aptvēra apmēram 3000 grāmatu no visdažādākām nozarēm, neieskaitot periodiskos izdevumus. Tā esot pirmā tik plaša krievu grāmatu izstāde Britanijā. Vairums grāmatu bija, protams, krievu valodā, bet bija arī dažādi Padomju Savienības autoru tulkojumi angļu valodā un nedaudz grāmatas Padomju Savienībā iekļauto tautu valodās — arī latviešu valodā.

Latviešu apmeklētāju, protams, visvairāk interesēja pēdējās. No Latvijas bija mazāk eksponātu nekā no pārējām Baltijas valstīm. No Lietuvas un Igaunijas bija, piemēram, Viļņai un senajai Tallinai veltītas monografijas.

LEPOŠANĀS AR SVEŠĀM SPALVĀM

Bija interesanti vērot, ka krievi mīl „lepoties ar svešām spalvām", t. i. ar „bezvērtīgā" kapitālistiskā laikmeta mākslinieciem. Tā bija redzama, piemēram, slavenā igauņu grafiķa Viralta mape — un 1958. gadā izdotā V. Purviša monografija, — gan ne visai liela un nevisai imponanta.

Varēja redzēt līdzīgu „plagiātu" arī no Vācijas austrumu zonas — slavenās Drēsdenes galerijas gleznu reproduciju mapi. Par šo nelielo, bet tiešām izcilo galeriju klīda baumas, ka tās gleznas, kuŗu starpā bija tādi pasaules slaveni meistardarbi kā Rafaēla „Siksta Madonna", Džardžones „Gulošā Venera," Korredžo „Svētā nakts" u. c., bijušas deportētas uz Krieviju.

No latviešu grāmatām vēl jāatzīmē O. Bērziņa „Latviešu zemnieku māju architektūra". Kas attiecas uz latviešu daiļliteratūru, tad bija, protams, Viļa Lāča romāni; viens no tiem atzīts par tik „vērtīgu", ka pat tulkots angļu valodā („Towards new Shores") Bija redzami arī daži Raiņa darbi, piemēram, „Induls un Arija" . . . un arī trimdinieka J. Jaunsudrabiņa „Vēja ziedi"! Bez trimdinieku ražojumiem tomēr nevar iztikt! . . . Bija arī dažī sveštautiešu tulkojumi latviešu jas par mūziku.

valodā, piemēram, Zelmas Lagerlefas Nilsa Holgersona brīnišķigais ceļojums".

SKANDĀLS AR AUTORU HONORĀRIEM

Britu interesi visvairāk saistīja angļu autoru tulkojumi krievu valodā. Lai glaimotu skotiem, izcilā vietā bija novietots skotu nacionālā dzejnieka Bernsa darbu illustrēts tulkojums. To tulkotājs Maršaks savā nesenā Skotijas apmeklējumā centās iegalvot skotiem, cik ārkārtīgi populārs esot Padomju Krievijā Bernss, kas, protams, daudziem naīviem viņa klausītājiem ļoti patika. Tālāk bija redzami Dikensa un Šekspīra kopotie raksti. Šīs naīvais jautājums kompetentos klātesošos izraisīja veselu pārdomu vilni . . .

Tāpat kā kuriozs jāatzīmē, ka starp izstādītām grāmatām bija arī . . . viena Bībele, viens Korāna eksemplārs un Baznīcas kalendārs. Krievi zina, ko viņi dara: viņi gribēja rādīt reliģiskajai Britanijai, ka Padomju Savienībā diek izdotas arī reliģiska satura grāmatas, — un izstādes apmeklētāji arī tūliņ to ievēroja.

Visplašākā un labākā bērnu un jaunatnes grāmatu nozare. Tur atkal bja plaši izmantoti „kapitālistiskie Rietumi" Acīm redzot, to autori interesē krievu jaunatni vairāk nekā Padomju propagandas ražojumi. Bija redzami, piemēram, Valtera Skota vēsturisko romānu tulkojumi, „Gulivera ceļojumi" u. c. Šīni nodaļā bija arī daudz populārzinātnisku rakstu jaunatnei. Tātad Padomju audzināšana iet šīni virzienā.

ĀRĒJAIS IETĒRPS BEZGAUMĪGS

Runājot par Padomju grāmatu ārējo ietērpu, jāsaka, ka tas ir uzlabojies, bet tomēr nesasniedz Rietumeiropas līmeni: papīrs bieži vien ir slikts, iesējumi šabloniski, bez oriģinālitātes un gaumes. Nevar ne salīdzināt ar neatkarīgās Latvijas izdevumiem un krāšņajām franču grāmatām, kas bija redzamas Edinburgas festivāla laikā. Pie tam ārzemju izstādei bija atsūtīti, bez šaubām, labākie izdevumi.

Periodisko izdevumu nodaļā bija dažādi žurnāli — arī zinātniski, bet to ārējais izskats visumā nepievilcīgs. Starp žurnāliem pazīstamais satīriskais žurnāls „Krokodil" un „Ogoņok". Pēdējā redzēju rakstiņu par Latvijas „atbrīvošanu". Žurnālos uz katra soļa bija redzama Dr. Ādenauera karikatūra. Acīm redzot, viņš ir un paliek Kremļa ienaidnieks Nr. 1. Latvijas „atbrīvošanas" jautājums bija skarts arī Padomju skolu grāmatās. Vienā no Padomju literatūras chrestomātijām bija lasāms krievu tulkojumā fragments no V. Lāča romāna „Vētra" un „Pretim jaunajam krastam" kur aprakstīta krievu tanku ieiešana Rīgā 1940. gadā. Šis fragments beidzas ar patētisku frazi: „Apspiestais cilvēks šodien pacēla galvu."

Paškirstīju arī kādu plānu, bēdīga izskata modes žurnālu. Tur bija redzami tikai sporta tērpi un darba virsuzvalki, vienā lappusē vienkārši mēteļi un vasaras kleitas; viss tas, protams, bez Rietumeiropas „jaunākām modes līnijām". Nav brīnums, ka no Padomju Krievijas nāk pastāvīgi lūgumi vēstulēs — aizsūtīt modes žurnālus. — ga.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. jūnijā Diānas Vorpas baletstudijas audzēkņu vakars Itona auditorijā.
23. jūnijā, pl. 8,15 Itona auditorijā, Veras Keišas 9. baleta audzēkņu vakars.
25. jūnijā Jāņu sarīkojums Sidrabenē.
25. jūnijā Saulainē brīvdabas izrāde — Jāņi.
8. oktobrī Līnas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.
12. novembrī Ludmillas Sepes koncerts, TLB.

HAMILTONA

25. jūnijā Apvienotie Līgo svētki pie Sv. Katarīnēm ar Niagaras un Habiltonas DV piedalīšanos.
24. septembrī Ceļojošā teātra viesizrāde.
1. oktobrī Latviešu mednieku un makšķernieku balle.
22. oktobrī Hamiltonas Daugavas Vanagu gada svētki.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koŗu koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
5. novembrī Hamiltonas Latviešu biedrības gada svētki.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

NIAGARĀ

16. un 17. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes dienas.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Sveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

LAUKSAIMNIECĪBA

Laikraksta „Ciņa" š. g. 14. janvāra numurā atrodams paziņojums — „Kolchozniekī atsakās no piemāju zemes un pašu govīm". Tas esot noticis Talsu rajona „Kaļiņina" kolchozā. Agrāk šī kolchoza spēcīgākie viri strādājuši pa dienu apkārtējos rūpniecības uzņēmumos, bet vakaros savās saimniecībās. Kolchozu tirumos varējis redzēt tikai sievietes un vecus virus. Tad par izstrādes dienu sanācis dažas 10 kapeikas un pāris simtu grammu graudu. Jaunieši pēc skolas un karadienesta neviens kolchozā vairs neatgriezušies un arī daudzi no vecākiem pārcēlušies uz dzīvi citur.

LKP CK kādā no savām sēdēm nodarbojusies ar jautājumu par traktoru remontu Alūksnes un Talsu rajonos. Stāvoklis šķiet nav labojies, kaut gan RTS pārvērstas par MMS. Alūksnes rajonā uz 20. janvāri traktoru remonta plāns kolchozos bijis izpildīts tikai par 18%, bet padomju saimniecībās par 59%. Talsu rajona kolchozos par 22% un padomju saimniecībās par 47%. Alūksnes MMS izremontējusi tikai 10 traktorus un Talsu MMS — 13 traktorus. Pārējo lauksaimniecības mašīnu remonts vēl neesot sākts. Arī traktoru remontu kvalitāte esot ļoti zema. Pašiem kolchoziem neesot remontēšanai piemērotu telpu un remontētājot pat parastos šķūņos, kur neesot nekādas iekārtas. Izremontētos traktorus nepārbaudot.

Vainīgie, saprotams, kā vienmēr, ir citi: 1) IIM neveltot vajadzīgo uzmanību kolchozu technikas remonta organizēšanai un Galvenā meliorācijas pārvalde pieļāvusi bieži HHS pārāk zemus, MMS pašu sastādītus, traktoru remonta plānus; 2) Galvenā lauksaimniecības apgādes pārvalde neapgādājot kolchozus un padomju saimniecības ar vajadzīgām rezerves daļām un remonta materiāliem; 3) partijas rajonu izpildkomitejas, kolchozu un padomju saimniecību, kā arī MMS partijas pirmorganizāciju sekretāri nerūpējoties par politisko masu darbu mēchanizātoru vidū un nemobilizējot viņus cīņai par augstu darba ražību un laba remonta kvalitāti, neizskaidro viņiem zinātnes sasniegumus un neieviešot darbā pirmrindnieku pieredzi.

Saprotams, partija uzdevusi visus trūkumus nekavējoties novērst un traktoru remontus pabeigt līdz 20. martam. Ka šis rikojums daudz nav palidzējis, var spriest pēc laikraksta ziņām, kas vēl februāŗa mēneša beigās Krustpils rajonā stāvokli raksturo šādi: līdz šim veikti tikai ⅓ darbu, no 148 traktoriem izremontēti 76, no 138 arkliem — 49, 83 sējammašīnām —19, 80 kultivātoriem — 25 un 88 šķivjiem — 16. Trūkstot rezerves daļu un remontus galvenokārt gribot izdarīt paši kolchozi, jo aizbildinoties, ka MMS darbs par dārgu. Tomēr paši nekā nedarot, un arī nevarot pateikt, kā darbus veikt. Visumā traktori tiekot nodziti līdz beidzama. No kolchoza „Darbs" atvests traktors „DT - 54", pie kuŗa nav atrasta neviena vesela daļa, un vajadzējis visu samontēt no jaunām daļām. Šādos apstākļos remonts maksājis 22.000 rubļu.

Lauksaimniecības darbu mēchanizācijai pieskaŗas laikraksts „Ciņa" š. g. 2. februāŗa numurā, ievietojot ievadrakstu „Rūpniecībai jāpalīdz mēchanizēt lauksaimniecība". Rakstā norādīts, ka lauku darba laudis šogad uzņēmušies i evērojami augstākas saistības (ne jau viņi paši, bet viņu vietā uzņēmās partija!), kāpēc rūpniecībai jānākot palīgā, mēchanizējot lauku darbus, lai uzņemtās saistības varētu pildīt. Tālāk rakstā minēti piemēri, kas liecina par pašreizējo slaveno (?) stāvokli lauku darbu

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

DV STOKHOLMAS NODALU. BOX 220. STOCKHOLM.

LA apgāds

aiz DZELZS priekškara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

MĒCHANIZĀCIJĀ, PIEM.: KARTUPEĻU NOVĀKŠANA MĒCHANIZĒTA TIKAI PAR 3,2%, CUKURBIEŠU — 1,7%, KUKURŪZAS — 7% UN LAUKU MĒSLOŠANA — 26% (MAZ TOMĒR GĀDĀTS PAR MĒSLU IZVEŠANU NO MODERNĀM KŪTĪM, KURĀS GOVIS TUR NEPIESIETAS). LAIKRAKSTS PĀRMET JO SEVIŠĶI LAUKSAIMNIECĪBAS MAŠĪNU RŪPĪCĪM PAR MAŠĪNU NEPIEMĒROTIBU. AR AŠANAS UN SĒŠANAS DARBIEM ESOT NEPIECIEŠAMAS MAŠĪNAS AR VISMAZ DIVKĀRŠU ĀTRUMU, TĀPAT MAŠĪNĀM ESOT DAUDZ DEFEKTU. LAUKSAIMNIECĪBAS MAŠĪNAS VAROT BŪT ARĪ DĀRGAS, BET TĀM JĀBŪTOT LABAS KVALITĀTES (TAD JAU TAGAD LAIKAM SLIKTAS?). NEVAJAGOT ARĪ KATRAM DARBAM RAŽOT SAVU MAŠĪNU, BET GAN TĀS KONSTRUĒT TĀ, LAI VAR VIEGLI PIEMĒROT DAŽĀDU DARBU VEIKŠANAI.

Lai septiņgades plānu izpildītu, kā to pavēlējusi Maskava, tad 1960. gadā Latvijas lauksaimniecībai jāražo ik uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes 560 cnt. piena un 95—100 cnt. gaļas. Jāpārdodot valstij 870.000 to piena (1959. gadā 800.000 to) un 160.000 to gaļas (1959. gadā — 115.600 to). Liellopu skaits jāpalielinot par 20% (govju 15%), cūku par 20% un aitu 15% vismaz. Lai to veiktu, tad paredzēts no kolchozniekiem uzpirkt visus teļus, bet kā šī lieta kārtojas praksē, par to vislabāko liecību dod sekojoša laikrakstu ziņa: — „Rigas rajons paredzējis šogad no kolchozniekiem iepirkt 6.000 teļus, bet pagaidām iepirkti tikai 30. Rajona lauksamnieciības inspekcijas vaditāja Bobriševa esot ļoti aizņemta un par tādām lietām kā teļu iepirkšanu nekā negribot zināt. Kolchozniekī, kuŗi labprāt teļus pārdotu, esot nelaimīgi, jo neviens kolchoza pr-tājs, nedz padomju saimniecības direktors par šo lietu nekā negribot zināt. Ja kāds no kolchozniekiem pats savu teļu piedāvājot pirkšanai, tad kā atbildi saņemot noteiktu nē. Acīmredzot, viņus neuztrauc tas, ka plānus nevarēs izpildīt, nerunājot nemaz par pārsniegšanu. Piem.: Olaines padomju saimniecībai jāiepērkot 350 teļi (170 pirmā ceturksnī un 180 otrā), bet līdz šim neesot iepirkts neviens teļš. Tas pats sakāms par „Budeskalni" un „Carnikava" padomju saimniecībām, kā arī kolchoziem „Pionieris", „Dzimtene", „Boļševiks" u. c.

Ar lopu skaita palielināšanu vien esot par maz, bet jāatgūstot aizlaistās zemes un jānostiprinot lopbarības haze, palielinot rupjās lopbarības krājumus un suliģo barību vismaz 10—12 cnt. uz lopu. Tālāk jāsamazinot produkcijas pašizmaksa, jāuzlabojot lauksaimniecības darbu mēchanizācija un elektrofikācija, labāk jāvadot meliorācijas darbi, jāuzlabojot ēku un sabiedrisko celtņu būvniecība, šim nolūkam dibinot starpkolchozu celtniecības orgsanizācijas. Saprotams, pats svarīgākais esot celt organizatoriskā un politiskā masu darba līmeni. Gada laikā uz kolchozu un padomju saimniecību lopu fermām jānosūtot vismaz 5.000 jauniešu, jāierobežojot kolchoznieku privātpašnieciskās tendences, revidējot pašreizējo kārtību kolchozniekiu lopu apgādē ar rupjo barību un ganībām, kā arī jāieinteresējot kolchozniekī sabiedriskās ražošanas palielināšanā (nekas jauns!).

Jaunākais iebildums un „modes kliedziens" kolchozu neskmības aizbildināšanai ir statūtu neievērošana. Šāda izrīcība nopietni kavējot lauku dzīves augšupeju, tāpēc pret to jāvēršoties asi un nesaudzīgi. Jēkabpils, Gulbenes, Krāslavas, Ilūkstes, Ventspils un dažu citu rajonu kolchozos atsevišķām ģimenēm esot pat 1 ha piemājas zemes (piem. Jēkabpils rajona kolchozos „Centība". „Nākotne" un „Kirova"). Jēkabpils rajona kolchozā „Draudzība" kolchoznieks P. Ikons izmantojot 0.8 ha piemājas zemes, kolchozniekī V. Bērziņš un Degro katrs 0.7 ha u.t.t. Ogres rajona Viljamsa kolchozā 30 kolchozniekiem esot nelikumīgi palielināta piemājas zeme. Krāslavas rajona 12 kolchozos pārbaudītas 314 sētas un konstatēts, ka nelikumīgi pallelināta piemājas zeme 154 kolchozniekiu saimniecības.

Esot arī gadījumi, ka dažiem kolchozniekiem nelikumīgi samazināta piemājas zeme par to, ka viņu ģimenes locekļi, kas nav kolchoza biedri, strādājot ārpus kolchoza. Ļoti izplatīta esot fiktīva ģimeņu sadalīšana, lai iegūtu tiesības izmantot vairāk piemājas zemes un turēt vairāk lopu. Gulbenes rajonā kolchozā „Agrumi" fiktīvi sadalījušās 9 ģimenes, Ogres rajona kolchozā „Komurāns" — 18, „Viljamsa" kolchozā — 10 u. t. t.

Ne mazāk kaitīgi esot arī tas, ka daudzām personām, kas nav kolchoza biedri, ierādot neilkumīgi lielu piemājas zemi. Tā Jēkabpils rajona „Oškalna" kolchozā pilsoņi Grīslītis, Vesulis, Freimanis un citi izmantojuši apm. 0,4 ha piemājas zemes katrs un kolchozā „Jaunā gaisma" 12 ģimenes, kas kolchozā nesastāvējušas, pagājušajā gadā izmantojušas apm. 6 ha zemes.

Daudzos kolchozos nepiedodami zema esot arī darba disciplīna, piem. Jēkabpils rajona „Kirova" kolchozā pašā kārstākajā darbu periodā (jūlijā, augustā, septembrī) katrs darba spējīgais virietis mēnesī caurmērā izpelnījis 18 izstrādes dienas (strādājis 15 kalendara dienu), bet sievietes — 12 dienu. Ilūkstes rajona kolchozā „Birži" katrs darba spējīgais virietis kolchoza darbos nostrādājis tikai 170 dienas gadā, bet sievietes — 82 dienas. Vairākos Ludzas rajona kolchozos apmēram 70% no visiem darba spējīgajiem kolchozniekiem gadā izpelnot mazāk par 150 izstrādes dienām. Tas nozīmējot, ka viņi darbā piedalīties tikai katru trešo vai ceturto dienu. Neskatoties uz šādu neattaisnojamu stāvokli, kolchozu valdes nevēršoties pret disciplīnas grāvējiem un tiem nesamazinot piemājas zemes platību vai citādi tās nesodot. Daudzos kolchozos arī izstrādes dienu minimums nemaz neesot noteikts un sadalīts pa gada periodiem.

Tāpat sabiedriskās saimniecības interesēm kaitējot tas, ka kolchozniekiu ģimenes turot vairāk lopu, nekā paredzēts statūtos. No pārbaudītām 133 Krāslavas rajona sētām 61 bijis vairāk lopu, nekā atļauts turēt. Gulbenes rajonā 113 kolchozniekiu sētās esot 2 govis, bet Jēkabpils rajona kolchozniekiu sētās esot pat zirgi viņu personīgā lietošanā. Šiem cilvēkiem taču nēesot laika strādāt kolchozu darbu, un tad nēesot nekāds brīnums, ka kolchoza govīm iznākot dienā tikai 1 kg siena un 3 kg. salmu (tad tik tāļu gan jau!).

CHRONISKAIS SĪKNAUDAS TRŪKUMS

„Šķindinādams kabatā sīknaudu, pacients ienāca pie nervu ārsta. Reizē ar numuriņu viņš ārstam pasniedza sauju kapeiku. Kad ārsts jautājoši pacēla acis, pacients steigšus nomurmināja:

— Man ir vēl, tikai sakiet, cik vajag . . . — un jau grāba atkal kabatā.

— Nevajag! — ārsts atvicinājās ar abām rokām. — Stāstiet, kā tas sākās.

— Laikam jau sen tas bacilis mani sēž. Kad man veikalā, pirtī vai pie kioska neatlaidīgi pieprasa kapeikas, man vienmēr sametas dusmas — vai tad es nedotu, ja man būtu! Es taču pats naudu netaisu un tramvaja konduktors neesmu, pie baznīcas arī nestāvu . . . — pacients sāka trīcēt.

— Nomierinieties, jūs neesat vienīgais, ko inficējis kapeikas vīruss! — ārsts sniedza vīram glāzi ūdens. — Tādēļ jau nevajag zaudēt galvu! . . .

— Kapeiku dēļ cilvēku apvainot un apveltīt dažādiem lamu vārdiem — to var, bet man jāstāv klusu un jāzvēr, ka patiešām vairāk kapeiku nav . . . — vīrs trīcēja sašutumā, ka krēsls brakšķēja vien.

— Bet kur jūs tos savācāt? — ārsts piebikstīja siknaudas čupiņai.

— Tramvajē, kur tad citur! Es jau sen sapratu, ka vienīgais glābiņš kā tikt pie kapeikām, ir tramvajs. Kaut arī man darbs tuvu un visi veikali pa rokai, es tomēr katru dienu pabraucu kādu gabalu tramvajā, lai samainītu trijnieku siknaudā. Tad var droši iet veikalos un neviens tev nekliegs virsū. Tikai nedrikst kāpt pārpildītā tramvajā . . .

Un tad sākās. Tikko kaut kur izdzirdu: „Dodiet kapeikas!" — tūlīt man kājas un rokas sāka drebēt un sviedri lit ar joni. Sāku vākt kapeikas no radiem, paziņām, tramvajos . . . un tiklīdz dzirdu likteņīgo jautājumu, tūlit mūku no veikala ārā, bet man, diemžēl, nav sievas, kas iepirktos manā vietā. Ko lai iesāku?

— Tikai mieru! Turpmāk pērciet tikai to, kur nav jāmaksā kapeikas. Desu — veselu kilogramu, papirosus — 10 paciņas, u. t. t. Bet . . . ar kādu tramvaju jūs parasti braucat?

— Ar sesto vai otro, ja gribu iemainīt siknaudu, bet parasti eju kājām.

— Paldies par informāciju. Man, ziniet, jābrauc ar trolejbusu, un mūsējā kasiere uz mainīšanu ne visai . . . Bet sieva mājās kapeikas vienmēr izlasa no kabatām."

(„Dadzis" Nr. 2 — 1960. g.)

★

„Tirdzniecības uzņēmumos arvien vairāk rodas automati. Automatikas attīstību kavē tas, ka mums nav metalla pusrubļa, rubļa, 2, 3 un 5 rubļu. Tā vietā, lai iemestu monētu automatos, pircējam jāstāv rindā pie kases pēc žetoniem... Daudz siknaudas atrodas bērnu krājkasītēs un baznīcās . . ."

(„Izvestija" 10. 10, 59.)

ČETRAS NAUDAS REFORMAS

Jau Ļeņins ar 1923. g. 11. oktobŗa dekrētu izziņoja iespaidīgu devalvāciju („lai iznīcinātu miljonārus" — bet patiesībā kā tās nejēdzīgās saimniekošanas sekas, kas vēl turpinās): viens miljons agrāko rubļu = 1923. g. vienam rublim. Apmaiņu pareizdēja no 1922. g. novembŗa līdz 1923. g. aprīlim. Izlaida arī sudraba naudu un zelta červoncus. Pēdējie faktiski apgrozībā nebija, pagatavotos pārkausēja (nu mizmāti tikai teorētiski tos vērtē uz 120 dol.), jo jau 1924. g. 7. martā izdeva **jaunu bankrotu** apstiprinošu dekrētu: 1924. g. rublis = 50.000 1923. g. rubļiem. Arī šī SSSR nauda pamazām zaudēja vērtību. **Trešo** devalvāciju izsludināja 1947. g. 14 decembrī. Atšķirība: kam bija mazāk rubļu, ieguva jauno naudu pēc izdevīgāka kursa: Ļeņins tik proletārisks nebija.

Ceturtā naudas reforma, kas stāsies spēkā 1961. g. janvārī, būšot tikai formāla (10:1), bet daudzkārt rūgti piekrāptie iedzīvotāji tam netic: no Latvijas privāti ziņo par lielu iepirkšanās drudzi.

1961. g. vēl tālu atpaliks no cara rubļa: „Sovetskaja Latvija" 12. 2. 1960. g. raksta, ka cara 10 zelta rubļu gabalu „melnā tirgū" vērtē uz 1.200 tagadējiem papīra rubļiem.

„Jaunākās Ziņas" un „Rigas Ziņas" maksāja 1 cara kapeiku, bet tagad avize, ko izdod bez nodokļu maksātāju piemaksas, maksā 1 rubli: „Mačs Botviņniks — Tāls". Vajadzēja sekot de Golla paraugam, bet tad atklātos skandalozās zemās algas, salīdzinot ar cara laiku.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

Svētdien, 1960. gada 25. jū
LĪGO SKĒTKO
Sākums plkst. 8,00 val
JĀŅU VAKARS
Uzvedumu iestudē rež. F. LINTIŅS. Mūzikālie
Dainas koris, Sv. Jāņa draudzes koris, sleviešu
ko deju kopa G. BĀLIŅA vadībā. Solisti: Alb
KOVA un Jānis BARUSS. Uguņošanas meista
Tautas dejas ar akordeo
DEJA Sp
Uzvedumu
Minētā dienā sarīkojuma vieta būs visa Saul
50c auto parkošana. Malka ugu
Visi laipni ielūgti.

Sv. Katarīnes, Niagaras un
rīko sestdien, 1960. gada 25. jūn
3 jūdzes no Sv. Katarīnēm,
LĪGO S
Lietus gadījumā svētki notiks turp
dums ar Jāņa tēvu un Jāņa māti u
Būs Jāņusiers, alus un citi Līgo sv
sākums plkst. 9,00. Spēlēs ieci
Labas mašīnu parkošanas iespējas. Iespējam
Ieeja $1.50, jauniešiem

LĪGO
SKAIS
GLEN
25. jūnijā.
līdz 22. jūn
kopgaldā.
te
Lūdz
GRAVE

LATVIJAS AMERIKĀ
MOD
SPIES
TOR
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTĪ
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
VIZĪTKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJA
KONCERTU PROGRAMMAS,
SARĪKOJUMU BIĻETES,
PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIN
GRĀMATAS un ŽURNĀLU
VESTUĻU VEIDLAPAS, A
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ,
ONT., CANADA. TEL.:
Pasūtinājumus lūdzam nodot lī

KAKTIN
TRANSPORTA FIRM
Veicam visādus transportus ar modernā
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvani
LE 5-6619. 941 Dovercourt R

Cook Funeral Home 721 B
Toront
COOK APBEDĪŠANAS B
721 Bloor St., W. (pie Christie).
MODERNA KAPLICA AR ERGELU PAV
SPĒJAM. IZVADĪSANAS CEREMONIJAS

ĀM

DĀJUMI.
ERAMIKA.
N ST., TORONTO 2-B, ONT.

SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

ra

pārbau-
ātēts, ka
piemājas
saimnie-

dažiem
igi sa-
par to,
kas nav
ārpus
sot fik-
tai iegū-
rāk pie-
irāk lo-
olchozā
ušās 9
olchozā
jamsa"

arī tas,
as nav
neiiku-
Tā Jē-
" kol-
Vesulis,
ntojuši
s katrs
na" 12
astāvē-
manto-

edoda-
isciplī-
a „Ki-
tākajā
gustā,
ējigais
izpel-
trādā-
et sie-
rajo-
darba
dar-
ienas
ienas.
olcho-
visiem
ozinie-
k par
nozī-
ās ti-
o die-
attais-
val-
plīnas
zinot
i ci-
olcho-
nums
sada-

niecī-
a kol-
airāk
s. No
rajo-
, ne-
rajo-
sot 2
kol-
i vi-
cil-
ādāt
esot
go-
sie-
tāju

AS

nau-
ār-
ār-
iku.
ācis,
ja:
cik
ckal

nā-
jet,

ilis
nir.
die-
sa-
ne-
ats
on-
ras
ika

sat
kas
am
va-

ui-
nu
ā.
ie-
—
sls

— Bet kur jūs tos savācāt? — ārsts piebikstīja sikmaudas čupiņai.

— Tramvajā, kur tad citur! Es jau sen sapratu, ka vienīgais glābiņš kā tikt pie kapeikām, ir tramvajs. Kaut arī man darbs tuvu un visi veikali pa rokai, es tomēr katru dienu pabraucu kādu gabalu tramvajā, lai samainītu trijnieku siknaudā. Tad var droši iet veikalos un neviens tev nekliegs virsū. Tikai nedrīkst kāpt pārpildītā tramvajā . . .

Un tad sākās. Tikko kaut kur izdzirdu: „Dodiet kapeikas!" — tūlīt man kājas un rokas sāka drebēt un sviedri lit ar joni. Sāku vākt kapeikas no radiem, paziņām, tramvajos . . . un tiklīdz dzirdu likteņīgo jautājumu, tūlīt mūku no veikala ārā, bet man, diemžēl, nav sievas, kas iepirktos manā vietā. Ko lai iesāku?

— Tikai mieru! Turpmāk pērciet tikai to, kur nav jāmaksā kapeikas. Desu — veselu kilogramu, papirosus — 10 paciņas, u. t. t. Bet . . . ar kādu tramvaju jūs parasti braucat?

— Ar sesto vai otro, ja gribu iemainīt siknaudu, bet parasti eju kājām.

— Paldies par informāciju. Man, ziniet, jābrauc ar trolejbusu, un mūsējā kasiere uz mainīšanu ne visai . . . Bet sieva mājās kapeikas vienmēr izlasa no kabatām."

(„Dadzis" Nr. 2 — 1960. g.)

★

„Tirdzniecības uzņēmumos arvien vairāk rodas automati. Automatikas attīstību kavē tas, ka mums nav metalla pusrubļa, rubļa, 2, 3 un 5 rubļu. Tā vietā, lai iemestu monētu automatos, pircējam jāstāv rindā pie kases pēc žetoniem ... Daudz sīknaudas atrodas bērnu krājkasītēs un baznīcās . . ."

(„Izvestija" 10. 10. 59.)

ČETRĀS NAUDAS REFORMAS

Jau Ļeņins ar 1923. g. 11. oktobra dekrētu izziņoja iespaidīgu devalvāciju („lai iznīcinātu miljonārus" — bet patiesībā kā tās nejēdzīgās saimniekošanas sekas, kas vēl turpinās): viens miljons agrāko rubļu = 1923. g. vienam rublim. Apmaiņu pareizēja no 1922. g. novembra līdz 1923. g. aprilim. Izlaida arī sudraba naudu un zelta červoncus. Pēdējie faktiski apgrozībā nebija, pagatavotos pārkausēja (numizmāti tikai teorētiski tos vērtē uz 120 dol.), jo jau 1924. g. 7. martā izdeva **jaunu bankrotu** apstiprinošu dekrētu: 1924. g. rublis = 50.000 1923. g. rubļiem. Arī šī SSSR nauda pamazām zaudēja vērtību. **Trešo** devalvāciju izsludināja 1947. g. 14 decembrī. Atšķirība: kam bija mazāk rubļu, ieguva jauno naudu pēc izdevīgāka kursa: Ļeņins tik proletārisks nebija.

Ceturtā naudas reforma, kas stāsies spēkā 1961. g. janvārī, būšot tikai formāla (10:1), bet daudzkārt rūgti plekšņiem iedzīvotāji tam netic: no Latvijas privāti ziņo par lielu iepirkšanās drudzi.

1961. g. vēl tālu atpaliks no cara rubļa: „Sovetskaja Latvija" 12. 2. 1960. g. raksta, ka cara 10 zelta rubļu gabalu „melnā tirgū" vērtē uz 1.200 tagadējiem papīra rubļiem.

„Jaunākās Ziņas" un „Rīgas Ziņas" maksāja 1 cara kapeiku, bet tagad avīze, ko izdod bez nodokļu maksātāju piemaksas, maksā 1 rubli: „Maču Botviņniks — Tāls". Vajadzēja sekot de Golla paraugam, bet tad atklātos skandalozās zemās algas, salīdzinot ar cara laiku.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

Svētdien, 1960. gada 25. jūnijā, SATIKSIMIES
LĪGO SKĒTKOS SAULAINĒ.
Sākums plkst. 8,00 vakarā ar brīvdabas izrādi:
JĀŅU VAKARS
Autori: B. SENKEVIČA un rež. F. LINTIŅŠ
Uzvedums 4 ainās.
Uzvedumu iestudē rež. F. LINTIŅŠ. Mūzikālie vad.: A. ANDERSONE, J. BARUSS. Piedalās Dainas koris, Sv. Jāņa draudzes koris, sieviešu dubultkvartets Līga un Latv. ģimnazijas tautisko deju kopa G. BĀLIŅA vadībā. Solisti: Alberts VĪTOLS, Aleksandrs KALNIŅŠ, Vera VOLKOVA un Jānis BARUSS. Uguņošanas meistars Valdis TURĶIS, dekorātors Valdis VARE. Tautas dejas ar akordeonu pavadīs Auseklis PĒRKONS.
DEJA
Spēlēs labs deju orķestris.
Uzvedumu un mūziku pārraidīs vairāki skaļruņi.
Minētā dienā sarīkojuma vieta būs visa Saulaines territorija. Ieejas maksa $1,- no personas un 50¢ auto parkošana. Malka uguņošanai un svaigs siens pārgulēšanai.
Visi laipni ielūgti.
SAULAINES PĀRVALDE.

Sv. Katarīnes, Niagaras un Hamiltonas Daugavas Vanagi
rīko sestdien, 1960. gada 25. jūnijā, Garden City Beach, Port Weller, 3 jūdzes no Sv. Katarīnēm, Ontario ezera krastā krāšņus
LĪGO SVĒTKUS
Lietus gadījumā svētki notiks turpat esošajā zālē. Brīvdabas uzvedums ar Jāņa tēvu un Jāņa māti un visām Līgo svētku izdarībām.
Būs Jāņusiers, alus un citi Līgo svētku atribūti. Uguņošana. Dejas sāksies plkst. 9,00. Spēlēs iecienītā Valtera deju kapella.
Labas mašīnu parkošanas iespējas. Iespējams arī palikt pa nakti pašu līdzņemtās teltīs. Ieeja $1.50, jauniešiem puscena, bērniem brīva.
Visus laipni ielūdz RĪKOTĀJI.

LĪGOJIET SEZONAS ATKLĀŠANĀ
SKAISTAJĀ MUSKOKAS EZERA SALĀ
GLEN ECHO VASARNĪCĀ
25. jūnijā. Līgotājus lūdz pieteikties uz telpām līdz 22. jūnijam. Iespējams arī teltot, piedaloties kopgaldā. Tāpat ieteicams nekavēties rezervēt telpas vasaras atvaļinājumiem.
Lūdz rakstīt: I. FRICBERGS, GRAVENHURST, ONT. Tel. MU 7-3001.

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTĪNĀJUMUS:
● LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
● VIZĪTKARTES,
● DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
● KONCERTU PROGRAMMAS,
● SARĪKOJUMU BIĻETES,
● PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
● GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
● VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTĪNĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Cook Funeral Home
721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS
721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245
MODERNA KAPLIČA AR ĒRGEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC
F. Cook — vad.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no
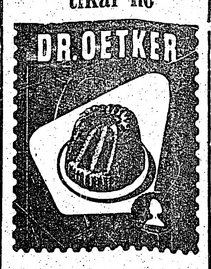

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO, (pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

Vēlos iepazīties ar kungu 30—40 g. v., kas būtu ieinteresēts augusta mēnesī apcelot Kanadu.
Off. šīs avīzes kant. ar Nr. 347.

Danforth - Logan rajonā
IZĪRĒJAMA
(īgauņu mājā)
viena liela nemēbelēta istaba un virtuve ar elektrisko ledusskapi un plīti. Silts un auksts ūdens katrā laikā. Garāža. Televīzijas antenna.
Zvanīt HO 3-4016, Toronto.

Danforth - Logan rajonā
IZĪRĒJAMA
glīti mēbelēta istaba un virtuve ar visu iekārtu veiniecei vai vieniniekam (igauņu mājā). Televīzijas antenna.
Zvanīt HO 3-4016, Toronto.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

UZMANĪBU! LOSANDŽELOSĀ UN APKĀRTNĒ DZĪVOJOŠIE!
Sūtiet dāvanu saiņus saviem piederīgiem
Izmantojiet mūsu firmas uzticamos, rūpīgos un ātros pakalpojumus.
GENERAL PARCEL and TRAVEL Co INC.
(USSR LICENCĒTS)
SŪTA SAIŅUS UZ SSSR, LATVIJU, IGAUNIJU, LIETUVU, UKRAIŅU BALTKRIEVIJU u. c. REPUBLIKĀM
3216 Sunset Boulevard, Los Angeles 26, Calif. Tel.: NOrmandy 5-9887.
Garantēta dāvanu saiņu piegāde.
Mūsu lielā un uzticamā firma ir apkalpojusi tūkstošiem klientu un ir tos pilnīgi apmierinājusi. 100% garantija, ka katru saini piegādās. Sūtījumus izdara 48 st. laikā. Mērķi sasniegs 6—7 nedēļās, ar gaisa pastu 7—12 dienās. Mums krājumā plašā izvēle pirmklasīgas preces.

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8586.

Kingston Rd. - Main raj.
IZĪRĒJAMS
ar 15. jūniju
nemēbelēts dzīvoklis — 3 vai 4 istabas un virtuve, klusā rajonā.
Zvanīt OX 8-3582, Toronto.

Bīča rajonā
IZĪRĒJAMAS
3 istabas un virtuve, kopā vai atsevišķi. Nav iebildumu pret bērniem. Ar mieru bērnus uzraudzīt. Zvanīt —
OX 9-8184, Toronto.

Mt. Pleasant-Millwood r.
IZĪRĒJAMAS
1—2 istabas ar virtuvi.
Parkošanas iespējas.
Tel.: HU 5-5822, Toronto.

Sunnyside
IZĪRĒJAMA
glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Toronto rietumos.
Zvanīt katrā laikā
LE 1-5193 Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

Timminsā svētdien, 19. jūnijā, plkst. 15 lut. baznīcā (Spruce St.), dievkalpojums.
Norsbejā svētdien, 26. jūnijā, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums.

VINIPEGA
Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ
Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREALĀ
Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 1-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.
19. jūnijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā, Tērvetē, dievkalpojums.
Māc. Arturs Voitkus,
Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.
Trešdien, 15. jūnijā, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.
Svētdien, 19. jūnijā, plkst. 1,30 p.p. Latviešu tautas sēru dienas dievkalpojums.
Svētdien, 26. jūnijā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums.
Trešdien, 29. jūnijā, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda.
Kristīta 29. maijā Christine Ilsa Koppel, Evalda un Helenas meitiņa.
Jaunatnes pulciņa sanāksme notiks svētdien, 19. jūnijā, pēc dievkalpojuma.

TORONTO BAPTISTU
draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE
Toronto latviešu misionea kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl 10.45—11.00 garīgs radio - raidījums — Bridis ar Dievu: viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

PAŠU PRIEKAM IEGĀDĀJIETIES
GRĀMATAS

V. Toma — dzejas — VĒL	$1.95
J. Klidzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MILESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — esejas — PILSĒTAS UN CILVĒKI, br.	$2.75
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ	$2.30
Z. Mauriņa — TAGORES LIRIKA	$2.50
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITENIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKAČU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klidzējs — DŽENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kilītis — ES KARĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Kläns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMĪNĒTĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBERAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I komp.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪZA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTĀS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Viksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKŅA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪRA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RIGA	2.80
P. Baka — DĒLI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MĪLESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RIGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZIVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO. dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNĪCA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:
DV GRĀMATNĪCAI,
123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.
Svētdien, 19. jūnijā, pl. 10,00 r. dievkalp. Māc. A. Rauteišilds.
Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.
Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420
Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.
Māc. A. Sudars, 1030 — 39 Ave, Belwood, Ill.
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.
Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.
Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.
Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p., bērniem pl. 1.15 p.p.
Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1.15.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.
Svētdien, 19. jūnijā, pl. 3 p.p., dievkalpojums.
Sestdien, 25. jūnijā, Jāņu vakara teiksma Sidrabenē.
Māc. A. Lasis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-3510
19. jūnijā, plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.
3. jūlijā dievkalpojums notiks Saulainē.
10. jūlijā plkst. 2 p.p. Jauniešu iesvēte Deer Park United Church (St. Clair un Avenue Road).
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
19. jūnijā, plkst. 2.30 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2365.
Svētdien, 19. jūnijā, izbraukums uz Toronto Pirmās draudzes īpašumu Sidrabenē. Plkst. 11-os dienā svētbridis; pēc tam bērniem nodarbības.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.
Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.
Sv. Katarīnēs latviešu ev. - lut. draudzes Aizvesto piemiņas dievkalpojums, 19. jūnijā, pl. 3,30 p.p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERĪ

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

Mūsu mīļā māmuļa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

ANNA KĀNBERGS, dz. MATUZELS,

dzimusi 1864. gada 23. februārī Vircavas pag. Žagatiņās, mūrusi 1960. gada 12. jūnijā Toronto.

Pēc viņas skumst

DĒLS, MAZBĒRNI un MAZMAZBĒRNI.

HAMILTONAS CHRONIKA

◐ H.L.B. valde konstruējusies šā: valdes priekšsēdis V. Bija, 84 Ontario, JA7-5226; priekšsēža vietnieks — Dr. P. Vasariņš, 508 Upper Gage, FU5-4025; sekretārs — O. Berka, 913 Upper Gage, FU 3-9547; biedrzine — E. Zarāne, 557 King East, JA7-1249; kasieris — V. Rudzītis, 16 Queen North, JA9-7939; HLB valdes pārstāvis Hamiltonas latviešu nama fondā — Dr. P. Vasariņš.

◐ Hamiltonas Latviešu nams atrodas 16 Queen Street North, telefons, JA9-7939. Nama fonds par tā pārvaldnieku ir iecēlis V. Rudziti, dodot viņam brīvu istabu. HLB uz HLNF ieteikumu V. Rudzītim kā algu dod visu HLB grāmatnīcas tīro atlikumu, kā arī eventuālus atlikumus, pārdodot kafiju, vieglos dzērienus un tamlīdzīgi, bet ne vairāk kā $1,000.00 gadā.

Budžetā līdz š.g. 31. decembrim izdevumos paredzēts $1,260.- (aptuveni) un ienēmumos $945.- (aptuveni). Iztrūkums $315.- rodas sakarā ar nama pārņemšanu (advokāts, u.t.t.). Normāli ar nama ienākumiem jāpietiek, lai segtu visus izdevumus. Ienākumi paredzēti no otrā stāva istabu un auto parkošanas vietu īrēm.

◐ HLB pagājušā sezonā noorganizējusi 9 sarīkojumus, no tiem 2 ar zaudējumiem. Ieteikts turpmāk nerīkot Veco un jauno laiku deju vakaru. Ļoti aktīvi darbojušies un biedrībai devusi peļņu HLB dāmu komiteja M. Martinovas vadībā, HLB grāmatnīca V. Rudziša vadībā un HLB modernо deju kursi E. Zviņa vadībā. Tāpat ļoti aktīvs bijis HLB jauktais koris diriģenta I. Saksa vadībā. HLB bibliotēka darbojas E. Gulbja vadībā un Aiviekstes skautu vienība E. Dāvidsona vadībā.

Loterijas rezultāti:

Pavisam bija pārdotas HLB loterijas grāmatiņas — 144 veselas grāmatiņas un 21 grāmatiņas daļēji. Tīrais atlikums $396.19. Visvairāk loterijas grāmatiņu pārdevis bijušais HLB valdes locekļis M. Keizars, pavisam 31 grāmatiņu vai 775 lozes, pie kam galvenokārt nelatviešiem. Laimesti izņemami līdz š.g. 7. jūlijam pie J. Cipāņa, 87 Poulette Street, ieprieks sazinoties pa telefonu JA2-7069. Ziedojumu vākšana Hamiltonas latviešu namam 16 Queen Street North vēl nav izbeigta un ziedojumus var nodot katram valdes loceklim, kā arī tieši nama pārvaldniekam V. Rudzītim.

Hamiltonas Latviešu biedrības 1960. g. 7. maija loterijas izlozē laimējušo ložu numuri:

314	16427	25220	37885
2805	19970	28252	42354
4810	21423	29456	44465
7664	24039	33438	47093
12816	24904	35486	49859
7237	22966	31650	42247
10468	25871	34816	43185
19124	27533	35933	44076
21057	27912	36548	46201
21397	30407	37463	46544
349	11222	21788	36048
1139	11332	22565	36966
1428	11509	22956	37295
1740	11993	23622	38210
2237	12244	23916	38906
2258	12773	23962	38922
2988	12835	25308	39122
3180	12923	25593	39320
4043	13462	25767	39357
4213	13521	26163	39380
4296	13930	26288	40600
4703	14306	26838	40642
5173	14772	26856	41714
5368	16268	26909	41873
6169	16325	27183	42034
6490	16751	27192	42845
6898	17631	29977	43281
6932	18449	30156	44023
8661	18989	31730	44177
8715	19182	32709	45822
8993	19387	33196	45895
9923	19599	33214	46603
9953	20535	34739	47344
10228	21011	34804	47378
10495	21507	35493	49263

Laimesti pieprasāmi Hamiltonas latviešu biedrības kasierim J. Cipānam, 87 Poulette St. Hamilton, Ont. tel. JA2-7069, 2 mēnešu laikā no izlozes dienas.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Amerikas latviešu apvienības sekretariāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Jānis, Jāņa d., Aigars, dzim. 1924. g., meklē vecāki; Miervaldis Ansons, apm. 40 g. vecs, no Valmieras; Mintauts, Artūra d., Binde, dzim. 1924. g.; Rūdolfs Birznieks, apm. 58 g. vecs, kalpojis uz zemūdenes „Spīdola"; Druvalds Briedis, apm. 30 g. vecs; Ludvigs Freimanis, dzim. 1896. g., meklē meita dzimtenē; Mintauts Freimanis, dzim. 1924. g., meklē brālis Imants; Jānis, Andrēja d., Jaksts, dzim. 1925. g. Bauskas apr.; Vladislavs, Aleksandra d., Konosonoks, dzim. 1920. g., dzīvojis Vašingtonā, D. C., meklē māte; Anna, Jirgena m., dzim. Putriņš, ar dēliem Viktoru un Teodoru, dzīvojusi Sanfrancisko; Milda, Kristapa m., Lama, dzīvoj. Liepājā, meklē māte; Viktors Lamsters, dzīvojis Eslingenā; Emma Pētersone, 1946. gadā dzīvojusi Ņujorkā; Pēteris Petrovics, dzim. 1903. g., Valmieras apr., meklē māte Latvijā; Lūcija Reinholde, ap 45 g. v., dzim. Zvārtavā vai Gaujienā; Jānis Sternats, apm. 58 g. v., kalpojis uz zemūdenes „Ronis"; Teodors Jānis Viksne, dzim. 1920. g. Viesītē; Voldis Zaļenieks, dzim. 1922. g., Sūnakstes pag.; Jānis, Pētera d., Zilgalvis, dzim. 1913. g. Bauskas apriņķī.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Telef. DUpont 7-7812). Adresu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja adresi vai vēstuli tieša kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adresu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai un no ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

Labdjumi

LA iepr. n-rā 8. lapaspusē rakstā Kanadas lepnums — Toronto osta rindkopā par lidmašīnām jālasa . . . vasarā lidlaukā apgrozās 10—15 lidmašīnas dienā.

☆

LA 25. maija n-rā 1. lapaspusē zem DV KV pr-ka V. Mukta attēla jālasa . . . DV KV priekšnieks kopš 1955. gada.

KASTRO PĀRRAKSTA KUBAS VĒSTURI

SKATS PAGĀTNĒ UN NĀKOTNĒ

Ir pagājuši tikai trīs gadi, kopš pēdējo reizi biju Kubā, laikā, kad bārdainais Kastro vēl nebija paguvis sagrābt rokās militāro un politisko varu. Toreiz ar piašu vēlienu valdīja diktātors Fulgencio Batista, kam interesēja vienīgi nauda un slava. Viņa valdīšanas laikā visliktākā stāvoklī atradās laukstrādnieki, resp. cukurniedru audzētāji, kuŗi par savu darbu saņēma gaužam niecīgu atalgojumu. Daudz labākā situācijā bija pilsētnieki, kas pārtika no amerikāņu tūristu dolariem. Piemēram, Havannā Batistas laikā gandrīz katrs, kas gribējā kaut cik strādāt, varēja nopelnīt sev iztiku: tagad stāvoklis ir radikāli mainījies. Nav Kubaī vairs amerikāņu tūristu, nav arī ienākumu. Fidela Kastro krasā nostāja pret ASV valdību vēl vairāk paslikti na Kubas samniecisko stāvoklī. Lai palābtu savu ādu no iedzīvotājiem, kas viņu reiz sagaidīja Havannā kā uzvarētāju, Kastro griežas pēc palīdzības pie Padomju Savienības. Vēl vairāk — lai pārliecinātu kubiešus, cik nepieciešami ir uzturēt labas attiekšmes ar Kremļa valdniekiem, Kastro, kopā ar savu brāli Raulu, sācis jaunu kampaņu starp Kubas skolēniem un jauniešiem. Lūk, viens spilgts piemērs: skolotājs kādā Havannas pamatskolā jautā 3. klases skolniekam: „Ko Hozē Martī ir darījis Kubas labā?" Momentāli kāds 8 gadus vecs zēns pacel roku un saka: „Hozē Martī atbrīvoja Kubu no spāņiešiem." Tad skolotājs jautā: „Ko Fidels Kastro ir darījis Kubas labā?" Uz to zēns priecīgi atbild: „Fidels atbrīvoja Kubu no amerikāņiem, kuŗi bija iekaŗojuši mūsu zemi." Ja minētais zēns nebūtu šādā veidā atbildējis uz skolotāja politisko jautājumu, tad droši vien viņš būtu saņēmis bārienu un „pareizo" atbildi. Visas pēdējās pazīmes liecina, ka Kastro ir komūnists. Viņa pārrakstītā Kubas vēsture var būt liktenīga ne tikai šīs salas iedzīvotājiem, kuŗiem ir maza interese par politiku, bet vēl vairāk Savienotajām Valstīm, kas nesniedz vajadzīgo palīdzību pariāniem Sierra Maestra kalnos, kuŗi grib atbrīvoties no Kastro jūga un iekārtot demokratiju šajā dienvidus salā.

A. Kalniņš.

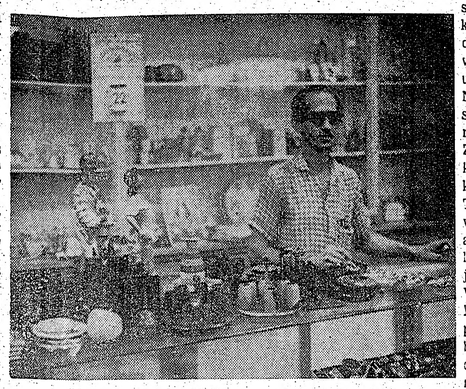

Šīm piemiņas lietu pārdevējam Kubā tagad trūkst pircēju, jo Kastro aizbaidījis ASV tūristus.

ZIŅAS ĪSUMĀ

◐ Ap 1000 ugunsdzēsēju, policisti un slimnīcas darbinieki sadzīdzās uz ugunsgrēku, kas pagājušajā nedēļā izcēlās Ņujorkas Lexington Avenue IRT apakšzemes dzelzceļa tunelī. Ap 200 personu bija jānogādā slimnīcā, bet pārējie 5.000 pasažieri tika cauri ar izbailēm. Gandrīz visa Ņujorkas apakšzemes dzelzceļa satiksme bija apstādināta uz 3 stundām.

◐ Laikraksts „The New York Times" filmzvaigznes Džinas Lolobridžidās ierašanos Torontо paziņoja saviem lasītājiem 15 rindkopās piezīmējot, ka Toronto italiešu kolonija to „silti uzņēmusi". Toronto laikraksti vēstīja pilnīgi pretējo, ka Džinas uzņemšana bijusi „plakana kā itaļiešu plācenis."

◐ Austrālieši sākuši celt piemineklī J. R. Duiganam, kas ir pirmais Austrālijas aviācijas pionieris. Viņš bija arī pirmais, kas ar pasbūvēto lidaparātu 1910. gada 16. jūlijā pacēlās no sava lauku aerodroma.

◐ Gandrīz katrai pilsētai šinī kontinentā (ieskaitot Toronto) ir t. s. „China-town". Vislielākā ķīniešu kolonija ar 35.000 iedzīvotāju patlaban esot ASV, San Francisko.

◐ Tokio policija nesaidrojusi, ka iestājoties labam laikam, pieaugot arī alkoholiķu resp. dzērāju skaits. Lietus dienās šis skaits esot krietni mazāks.

V. IVSIŅŠ SAVĀ BENZĪNA PILDĪTAVĀ

Š. g. marta beigās, pēc 10 gadu nostrādāšanas General Motors pārstāvniecībā, V. Ivsiņš, licencēts mēchaniķis, Niagarā atvēra benzīna pildītavu, kas atrodas uz 8. ielceļa, 957 Bridge ielā, pavisam netālu no galvenā iepirkšanās centra — Queen ielas. V. Ivsiņš ir beidzis technikumu un strādājis kā mēchaniķis Latvijā. „Pildu ne tikai benzīnu, bet izdaru arī remontus, noregulēju motorus un tūristiem sniedzu informāciju par Niagāru un tās apkārtnes ievērojamākām un skaistākām vietām," saka pakalpīgais īpašnieks. Foto B. Savickis

EM 8-3166 MĀJĀS RU 7-6338

Alexander's Body & Motor Service

SPECIĀLISTS NELAIMES GADĪJUMOS NODARĪTO BOJĀJUMU NOVĒRŠANAI

Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un stūres regulēšana

26 DUCHESS ST., TORONTO JĀNIS BRANTS

ZVANI LENNOX PIECREIZPIECI!"
„LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI,

OSKARS PERRO
LE 5-5555
REALTORS

1595 BLOOR ST., W., TORONTO.

LE 5-5555

GANDRĪZ 2 AKRI ZEMES Steeles Ave. Cena $6.900,- ar apm. $1.200 iemaksu, ilgtermiņa nomaksa, iesniedziet piedāvājumu.

VEIKALS, 3 DZĪVOKĻI un DARBNĪCA (17 x 40!) High Park rajonā. $22.900,- pilna cena, 20 gadu obligācija uz 6%; $320,- mēneša ienākumi,

JAUNA ORIĢINĀLA 10 DZĪVOKĻU MĀJA. Cena $75.000,-. 15 auto novietošana. 10 plīts, 10 ledusskapji u. t. t. ieskaitīti cenā. Gada ienākums $12.000,-.

GLUŽI JAUNS LUKSA DUPLEKSS (2 atsevišķi 5 istabu dzīvokļi!) Mt. Pleasant - Lawrence rajonā. $7.000,- iemaksa, 20 gadu obligācija. Mēneša ienākums $325,-. Apkārtne kā šiguldā.

7 ISTABU MĀJA ar plašu, mākslinieкam piemērotu ateljē 3. stāvā. Cena $15.700,- ar $1.900,- iemaksu; 2 ultrā modernas lielas un gaišas virtuves. Īpašums sevišķi labā un tīrā stāvoklī.

VARIETY VEIKALS — High Park rajonā, 7 gadu īres līgums par $55,- mēn. $1.200,- cenā ieskaitītas preces $600,- vērtībā un visa pārējā iekārta. $350,- nedēļas apgrozījums.

DUPLEKSS (2 atsevišķi 4 ist. dzīvokļi!) $13.900,- ar $2.500,- iemaksu, pilsētas rietumos, viena ilggadīga 6% obligācija.

$2.200,- PILNĀ CENA modernai tīrītavai - gludinātavai - drēbniecībai u. t. t. $300,- nedēļas apgrozījums. Bloor - High Park rajonā.

HOTELIS - VIESNĪCA ar 60.000 galonu gada tirgojumu, 22 viesu istabas, 3 lielās hoteļa telpās sēdvietas 400 personām. Cena $475.000,- ar apm. $200.000,- iemaksu.

VEIKALA TELPA un 2 ISTABAS aiz tās plūs 4 istabu atsevišķs dzīvoklis. Cena $13.500,-., ar $4.000,- iemaksu. Stūŗa īpašums, 1 bloku ziemeļos no Bloor St., W., ilgtermiņa nomaksa.

$9.900,- PILNĀ CENA Bloor - Sherbourne; 6 ist. atsev. māja, sānu ieeja uz otro stāvu. $1.200,- iemaksa, ilgtermiņa maksājumi. Bērzu puduris dārzā.

2 GADUS VECA 2 dzīvokļu māja, tikai $2.900,- iemaksa, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas ar dušām, vislabākā stāvoklī (pirmā stāvā 4 ist.!), izbūvētais pagrabs izīrēts (oficiāli!) par $75,- mēn. Skaistā vietā, parka malā . . .

Par šiem īpašumiem laipnu un nesaistošu informāciju sniedz Kārlis R A N G A.

UZ REDZĒŠANOS NIAGARĀ

Līdz pat pēdējam laikam Niagara visā pasaulē bija populāra kā vieta, kur jaunsaprecējušies pavada laulības dzīves pirmos medainos mēnešus, nedēļas vai dienas. Nupat saņemtais Sv. Katarīnes mednieku un makšķernieku kluba oficiālais komunikē rāda, ka turpmāk lielā ūdenskrituma pilsētiņa jau tuvākos gados izvērtīsies par visu latviešu, bet it sevišķi makšķernieku gadskārtējās galotņu sanāksmes vietu. Katarīnes kluba rikotais zušu makšķerēšanas derbijs notiek jau septīto reizi un nav nemaz jābūt gaišreģim, lai deklarētu, ka šogad dalībnieku skaits pārsniegs visus iepriekšējos rekordus. Tiem, kas šogad pirmoreiz metīsies uz zušiem, man jāatgādina, ka derbijs sākšies šo sestdien tieši astoņos vakarā, turpat, kur iepriekšējos gados. Brauciet ar savu autiņu, sievu un bērniem gar Niagaras upi un turiet acis vaļā. Pusceļā sarp Niagara on the Lake un Queenstonu, lielajā piknika laukuma malā būs baigi liels uzraksts — Z u š i. Tur tad nu kāpjiet laukā un meklējiet rokā kādu no katarīniešu valdīšanas viriem. Tas jums sīkumos izstāstīs ne vien kā vislabāk zuti noķert, bet arī kādu un cik smagus sudraba kausu uzvarētāji verēs vest mājā. Godalgos trīs lielākos zušus. Varbūt, ka godalgos arī vecīšus, kas šos zušus būs izvilkuši. Būs pat pārsteiguma balvas. Neviens bez zušiem nepalīks, jo turpat derbija vietā tālumnieki no Hamiltonas un Toronto varēs iegādāties vēl siltus tikko kūpinātus zušus a la St. Katarīnes. Man jāapgalvo, ka šie zuši ir gardākie abpus dzelzs aizkaram. Nekādi oficiāli priekšnesumi nav paredzēti, bet makšķerniekiem un viņu ģimenes locekļiem būs dota ļoti laba iespēja uzjautrināt sevi un savus amata brāļus. Sestdienas vakaru pie Niagaras upes ilgi nealzmirsīsit. Ja pēc visas šīs izstāstīšanas jums vēl nav kas skaidrs, tad zvaniet uz Katarīnām — MU 2-0757. Tur jums pateiks pat kuŗā vietā izsalkušākie zuši meklējami. Tātad — šo sestdien astoņos, bet ne vēlāk kā 8.15., pašā upmalā, kur sīc odi un jautri sprēgā ugunskurs.

***

Drīz jau būs pagājuši gandrīz vai desmit gadi kopš abas vecākās Toronto latviešu draudzes kopā ar sporta darbiniekiem noorganizāja pirmo latviešu nometni bērniem. Tā atradās tikai kādas 20 jūdzes no Port Credit upes ielejā Sretvilles tuvumā. Ja atmiņa neviļ, tad mazais latviešu telšu ciematiņš varēja rasties pateicoties sporta darbinieku J. Pālena un J. Šteinharda pūliņiem. Atceros, ka māc. A. Lūsis un māc. Ad. Cops, gaismiņai svistot, rāpās laukā no pallenētajām armijas teltīm un pa rasaino zāli pazuda upes virzienā. Droši vien šie abi Kanadas latviešu makšķernieku saimes pionieri tukšā mājās nepārnāca.

Nometne ilga tikai pāris nedēļas. Visi bija priecīgi, varbūt pat laimīgi, jo neviens nebija ne pārāk bagāts, ne pārāk nabags.

Gadu tecējumā Strītvilles dienas gandrīz jau aizmirsušās. Aizmirsies arī tas, ka tur makšķerētās zivtiņas nevarēja būt pārāk gardas, jo tikai kādu jūdzi no nometnes Strītvilles pilsētiņa upē atbrīvojas no savu kanālizācijas cauruļu satura.

Nepagāja ilgs laiks, kad radās Saulaine un Sidrabene — atpūtas vietas, kur vēl šodien latviskā vidē ik vasaru pulcējas mūsu bērni, tēvi, mātes un jaunieši ar makšķerēšanas rikiem — līdz pat 68 gadu vecumam. Strītvilles dienas piemīnu tikai tādēļ, ka vasara ir atkal klāt un gandrīz katram tautietim šogad atkal pāris nedēļas gribēsies pavadīt laukā no pilsētas drūmajiem mūŗiem. Patiesības labā man gan jāpiemetina, ka visā Toronto pilsētā vēl nevienu īsti drūmu mūŗi neesmu redzējis. Izņemot to, ko kādam manam draugam pagājušā rudenī uzcēlis kāds latviešu amatnieks. Tautiskas sirsnības dēļ mūsu pašu meistars draugam norēķinājis gandrīz divreiz tik daudz kā par darbu ņemtu citi amatnieki un piedevām mūris nupat uzrāda lielu tendenci svērties uz austrumu pusi.

Tie laiki, kad pirms desmit gadiem Jānis trisreiz dienā mazgāja savu 1939. gada Ševroletu un pārējie draugi pie sevis noteica: „Jā, ko tu Jānim padarisi, viņam pašam savs autiņš!" — jau ir aiz kalniem. Daudzi savas atvaļinājuma dienas pavadīs Eiropā, Meksikā, Kalifornijā un daži drošākie pat varbūt pie radiem Latvijā.

Esmu saņēmis vairākas vēstules, kuŗās jautāts cik īsti izmaksā viena labi pavadīta atvaļinājuma diena Kanadā, un kur vislabāk braukt.

Es nekļūdīšos, ja apgalvošu, ka vislētāk un varbūt arī labāk atvaļinājumu jūs varat pavadīt savas draudzes lauku īpašumā. Ja gribat mazu pārmaiņu, tad šogad varat izmēģināt atpūtu vienā no mūsu tautiešu skaistajām īres vasaras mājām, viesnīcām, pansijām vai nometnēm: Glen Echo, Moonlite Villa, Riga, Mežotne, un vēl kāds pusducis citu mazāk pazīstamu vietu arī šogad labprāt uzņems ciemā pašu tautiešus. Glen Echo, kas atrodas uz skaistas salas Muskokas ezerā, viena dvēsele var nodzivot vienu nedēļu pie visa brīva par apm. $40,-; Moonlite Villa var uzņemt reizē līdz 35 cieminus un M. Vestfaļa kundze apgalvo, ka par $38,- nedēļā jūs būsit mielojies, saulojies un atpūtīes uz to labāko. Plika istaba vien maksājot šajā vietā, kas atrodas apm. 94 jūdzes no pilsētas, pie izslavētā Balsama ezera, $5,- dienā. M. Valtenberga kundze, kuŗas telefonu jūs viegli atradīsit grāmatā, man raksta, ka šogad savā vasarnīcā, kas nes Mežotnes vārdu, tā izīrēs divsa guļamistabas. Mežotnē vieniniekam par istabu būtu jāmaksā $25,- bet pārim $30,- nedēļā. Ezerā esot pulka zivju un arī odu šogad netrūkstot. M. Valtenberga-kundzes cenās nav ieskaitītas nekādas maltītes, bet irnieki var lietot virtuvi, ledusskapi un kopējo dzīvojamo istabu. O. Zvirgzdgrauds šogad ievērojami paplašinājis savu makšķerniеku nometni Rīgu. Televizija Rīgā vēl neesot un arī nebūšot, bet istabas cena, ieskaitot ledusskapi, elektrisko pavardu un laivas lietošanu, ir no $12,- līdz $14,- nedēļā. Tā, nu jums ir mazs iekšķats, cik tā došanās laukā no pilsētas mūŗieim var izmaksāt.

Simtiem tautiešu iepirkuši savas privātas kotedžiņas gan tuvu, gan tālu. Viņu rēķins — piecos gados īrējot vasarnīcu vai istabas izdodot tikpat daudz kā nopērkot vasaras mājeli. Tikai viens īaunums — ar iepirkto kotedžu tad nu esat piesaistīts vienai vietai. Galu galā — vai mēs neesam jau pietiekami daudz pa pasauli mētājušies, lai beidzot noenkurotos vienā patikamā vietā?

***

Jūs varat dabūt skaistu bunkuriti, kur viegli var nakti pārlaist 5 vai 6 vīri, par $350,-. Šis vēstījums ir domāts mūsu organizētiem makšķernieku klubiem. Nupat makšķerēšanas izbraukumā uzkūlos virsū šādai vietai. Zivju bez jēgas. Rudenī esot laba pīļu šaušana. Vieta atrodas 180 jūdzes no Toronto — Key Harbour, apm. 8 jūdzes ar laivu no 69. ceļa. Cena ir tikai par kotedžu, kam līdzi nāk visi katli, trauki u. t. t. Otra kotedža, kas ir pārbūvēts dzelzceļa vagons, maksā $500,- Par zemi jāmaksā $15,- īres gadā un zeme pieder Kanadas Nacionālam dzelzceļam. Ja kādreiz dzelzceļš izšķirtos zemi pārdot, tad mājiņu īpašniekiem priekšroka. Manuprāt, šī patālā vieta būtu tiešām ideāla kādam organizētam vai neorganizētam klubam. Neliegšu tuvāku informāciju, jo pašam tā vieta par tālu. Key River ir 52 jūdzes ziemeļos no Parry Sound.

***

Tiem makšķerniekiem, kas taisās uz tālākiem braucieniem jāatgādina, ka bez insektu ēļļas nekāda patikama makšķerēšana nebūs. Melnās mušiņas un odi šogad kož neganti stipri. Kādu ēļļu vislabāk lietot — to noskaidrojiet slepenā apspriedē ar savu farmaceitu.

A. Pelēkais.